

**UCHWAŁA NR VIII/95/2024
RADY GMINY ŚWIĘCIECHOWA**

z dnia 19 grudnia 2024 r.

**w sprawie przyjęcia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Święciechowa na lata
2025 – 2030**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jedn. Dz. U. z 2024 r. poz. 1465 ze zm.) oraz art. 17 ust. 1 pkt 1 w zw. z art. 16b ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jedn. Dz. U. z 2024 r. poz. 1283 ze zm.) **Rada Gminy Święciechowa uchwala, co następuje:**

§ 1. Przyjmuje się Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Święciechowa na lata 2025 – 2030, która stanowi załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady Gminy

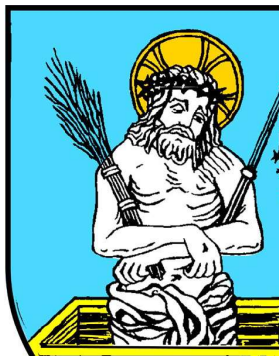
Anna Urbańska

Załącznik do Uchwały Nr VIII/95/2024

Rady Gminy Święciechowa

z dnia 19 grudnia 2024 r.

**STRATEGIA
ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
GMINY ŚWIĘCIECHOWA
NA LATA 2025-2030**

SPIS TREŚCI

I. UWARUNKOWANIA PRAWNE TWORZENIA STRATEGII.....	7
1. PODSTAWY PRAWNE.....	7
2. PODSTAWY STRATEGICZNO-PROGRAMOWE	9
II. DIAGNOZA SPOŁECZNA	20
1. CHARAKTERYSTYKA GMINY	20
2. ATUTY I CZYNNIKI OGRANICZAJĄCE ROZWÓJ	20
3. DEMOGRAFIA	21
4. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA	23
5. KOMUNIKACJA I TRANSPORT	25
6. GOSPODARKA	26
7. ZASOBY I DODATKI MIESZKANIOWE	27
8. EDUKACJA I KULTURA	28
9. OCHRONA ZDROWIA.....	32
10. SPORT, REKREACJA I TURYSTYKA.....	34
11. BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE	37
12. POMOC SPOŁECZNA.....	39
13. BEZROBOCIE	56
14. BEZDOMNOŚĆ	59
15. PROBLEMY UZALEŻNIEŃ I PRZEMOCY DOMOWEJ	59
16. SYTUACJA DZIECKA.....	66
17. SYTUACJA OSÓB STARSZYCH I OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI	70
18. SEKTOR POZARZĄDOWY, KOŚCIOŁY	75
19. PROBLEMY WSKAZANE PRZEZ MIESZKAŃCÓW, DIALOG SPOŁECZNY	77
20. PROBLEMY RÓWNOŚCI SZANS	79
21. ANALIZA SWOT WYBRANYCH OBSZARÓW PROBLEMOWYCH.....	83
22. OCENA WDROŻENIA POPRZEDNIO REALIZOWANEJ STRATEGII.....	95
III. PROGRAMOWANIE	101
1. WIZJA I MISJA.....	101
2. CELE STRATEGICZNE, OPERACYJNE, KIERUNKI DZIAŁAŃ	102
3. PROGNOZA ZMIAN	120
4. RAMY FINANSOWE	123
5. WDROŻENIE STRATEGII, MONITOROWANIE, EWALUACJA	124
6. ZARZĄDZANIE STRATEGIĄ, ANALIZA RYZYKA.....	125
7. PROGRAMY I PROJEKTY	127
UWAGI KOŃCOWE	127

WSTĘP

Dokument Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Święciechowa został przygotowany na lata 2025-2030. W swoich założeniach programowych odnosi się do innych dokumentów z zakresu polityki społecznej funkcjonujących na poziomie europejskim, ogólnopolskim i samorządowym.

Koordynowanie prac mających na celu opracowanie Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Święciechowa na lata 2025-2030 powierzono Kierownikowi Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Święciechowie. Zadaniem zespołu, który współpracował z Kierownikiem w zakresie pozyskiwania danych wykorzystanych w dokumencie, była współpraca z właściwymi instytucjami i organizacjami pozarządowymi w celu opracowania i przedłożenia Radzie Gminy w Święciechowie do zatwierdzenia dokumentu Strategii.

Przystępując do opracowania dokumentu strategii, upowszechniono na stronie internetowej Urzędu Gminy informację o przystąpieniu Samorządu Gminy Święciechowa do opracowania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych. W komunikacie zwrócono się z prośbą do mieszkańców o wypełnienie ankiet: „Problemy społeczne w opinii mieszkańców” oraz „Równość szans kobiet i mężczyzn”, zapraszając zarazem mieszkańców do wskazania najważniejszych problemów i potrzeb społecznych oraz zgłaszania pomysłów na ich rozwiązanie.

Dokument Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych powstawał we współpracy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Święciechowie z Ośrodkiem Kształcenia Służb Publicznych i Socjalnych – Centrum AV w Częstochowie, który udzielał merytorycznego wsparcia zarówno w procesie przygotowania narzędzi badawczych, jak i w opracowaniu dokumentu.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Święciechowa na lata 2025-2030 jest dokumentem uspołecznionym. W pracach nad strategią uczestniczyli przedstawiciele samorządu lokalnego, środowisk pomocy społecznej, rynku pracy, oświaty, kultury, ochrony zdrowia, policji i sądownictwa, przedstawiciele organizacji pozarządowych, mieszkańcy gminy oraz eksperci.

Strategia rozwiązywania problemów społecznych realizuje ustawowy obowiązek gminy nakreślony w art. 16b. ust. 1 i art. 17 ust. 1 pkt. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1283 z późn. zm.), które stanowią:

Art. 16b. 1. Gmina i powiat opracowują strategię rozwiązywania problemów społecznych, a samorząd województwa strategię w zakresie polityki społecznej.

2. Strategia, o której mowa w ust. 1, zawiera w szczególności:

- 1) diagnozę sytuacji społecznej, w tym określenie zdolności podmiotów ekonomii społecznej do realizacji usług społecznych w zakresie, o którym mowa w art. 2 ust. 1 pkt 1–14 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych;
- 2) prognozę zmian w zakresie objętym strategią;
- 3) określenie:
 - a) celów strategicznych projektowanych zmian,
 - b) kierunków niezbędnych działań,
 - c) sposobu realizacji strategii oraz jej ram finansowych,
 - d) wskaźników realizacji działań.

Art. 17. 1. Do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy:

- 1) opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka.

W opracowanym dokumencie można wyróżnić trzy zasadnicze części: **wprowadzającą**, w której zawarto informacje na temat uwarunkowań prawnych tworzenia strategii; **analityczno-diagnostyczną**, która zawiera diagnozę sytuacji społeczno-gospodarczej w gminie i identyfikuje problemy społeczne, a także zawiera ocenę stopnia wdrożenia poprzednio realizowanej strategii, oraz **programową**, przedstawiającą założenia polityki społecznej gminy na najbliższe lata, ujęte w formie wizji, misji, celów strategicznych, celów operacyjnych i kierunków działań.

W części programowej zostały wskazane podmioty realizujące strategię i współdziałające w jej realizacji, źródła finansowania przyjętych założeń, określony został także czas realizacji wyznaczonych działań. W celu określenia postępów w realizacji założeń programowych wyznaczone zostały **wskaźniki monitorowania realizacji celów strategii**, uwzględniające wartości z ostatniego roku objętego analizą danych i oczekiwane wartości docelowe w roku kończącym zaplanowany okres programowania opracowanej strategii. Część programowa zawiera także ramy finansowe, prognozę zmian oraz informacje na temat sposobu wdrażania, prowadzenia monitoringu oraz ewaluacji strategii.

Na potrzeby opracowania niniejszego dokumentu przeprowadzono badania ankietowe dotyczące **sytuacji społecznej w gminie, problemu równości szans kobiet i mężczyzn oraz sytuacji dziecka**.

Respondentami ankiety odnoszącej się do sytuacji społecznej byli mieszkańcy gminy oraz osoby mające wpływ na kształt lokalnej polityki społecznej. W sumie do analizy przedłożono 21 anonimowo wypełnionych arkuszy. Wśród ankietowanych było 81% kobiet i 14% mężczyzn, natomiast 5% badanych nie zadeklarowało swojej przynależności płciowej. Dominujące grupy respondentów stanowiły osoby w wieku 56-65 lat (32%) oraz 36-45 lat i osoby powyżej 65. roku życia (po 29%). Znacznie mniejszy odsetek spośród badanych stanowiła grupa osób w przedziale wiekowym 26-35 lat (5%) i taki sam odsetek (5%) respondentów nie określił swojej grupy wiekowej. W badaniu nie wzięły udziału osoby w wieku poniżej 25 lat. Jeśli chodzi o poziom wykształcenia uczestników badania, to 52% spośród nich zadeklarowało posiadanie wykształcenia wyższego. Kolejne grupy stanowiły osoby legitymujące się wykształceniem średnim (24%) oraz zasadniczym zawodowym (10%), zaś 14% respondentów nie określiło poziomu wykształcenia.

Biorąc pod uwagę czas zamieszkiwania w gminie, to 67% wszystkich respondentów zamieszkuje w gminie Świąciechowa od 10 do 42 lat, a 29% uczestników badania mieszka na terenie gminy od urodzenia, natomiast 4% respondentów nie określiło czasu przebywania na terenie gminy. Można zatem domniemywać, iż ankietowani mają ugruntowane i przemyślane opinie na temat niekorzystnych zjawisk widocznych w gminie oraz problemów, jakie dotyczą jej mieszkańców. Profil respondentów ankiety prezentuje poniższa tabela.

Tabela 1. Profil respondentów ankiety „Problemy społeczne w opinii mieszkańców”

liczba ankietowanych	płeć	grupa wiekowa	czas zamieszkiwania w gminie	wykształcenie
21	kobiety (81%)	26-35 lat (5%)	od urodzenia (29%)	zasadnicze zawodowe (10%)
		36-45 lat (29%)		średnie (24%)
	mężczyźni (14%)	56-65 lat (32%)	od 10 do 43 lat (67%)	wyższe (52%)
	brak deklaracji (5%)	pow. 65 lat (29%)	brak deklaracji (4%)	brak deklaracji (14%)
		brak deklaracji (5%)		

W badaniu ankietowym, którego celem było poznanie opinii mieszkańców na temat problemu równości szans kobiet i mężczyzn oraz dyskryminacji ze względu na płeć, wykorzystano do analizy 27 arkuszy wypełnionych anonimowo ankiet. Wśród respondentów było 89% kobiet i 11% mężczyzn. Najliczniej wśród respondentów reprezentowane były osoby w wieku 36-45 lat i osoby powyżej 65 lat (po 33%) oraz osoby w wieku 56-65 lat (26%). Mniej licznie reprezentowana była grupa osób w wieku 26-35 lat (8%). Osoby poniżej 25. roku życia nie wzięły udziału w tym badaniu. Profil respondentów prezentuje poniższa tabela.

Tabela 2. Profil respondentów ankiety „Równość szans kobiet i mężczyzn”

liczba ankietowanych	płeć	grupa wiekowa	czas zamieszkiwania w gminie	wykształcenie
27	kobiety (89%)	26-35 lat (8%)	od urodzenia (37%)	zasadnicze zawodowe (11%)
		36-45 lat (33%)		średnie (22%)
		56-65 lat (26%)	od 10 do 42 lat (56%)	wyższe (63%)
	mężczyźni (11%)	pow. 65 lat (33%)	brak deklaracji (7%)	brak deklaracji (4%)

Osobna ankieta, która pomogła w dokonaniu analizy sytuacji dziecka w środowisku szkolnym i rodzinnym, została rozesłana do placówek oświatowych. Analizę tę przeprowadzono na podstawie 3 ankiet wypełnionych przez dyrektorów i pedagogów z placówek systemu oświaty funkcjonujących na terenie gminy Święciechowa.

Przygotowana w oparciu o uzyskane informacje, materiały i opinie mieszkańców Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych, wskazując problemy, których rozwiązanie powinno stać się w najbliższym czasie przedmiotem szczególnej troski ze strony władz samorządowych, pozwala na racjonalizację lokalnej polityki społecznej.

I. UWARUNKOWANIA PRAWNE TWORZENIA STRATEGII

1. PODSTAWY PRAWNE

Strategia rozwiązywania problemów społecznych jest dokumentem uwarunkowanym prawnie. Na jej treść i realizację mają wpływ następujące akty prawne:

- ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1283 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 609 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r. poz. 2151);
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (do 21 czerwca 2023 r. ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie) (Dz. U. z 2024 r. poz. 424 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 1939 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2024 r. poz. 177 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2024 r. poz. 323 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2023 r. poz. 1993);
- ustawa z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. z 2024 r. poz. 338 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (Dz. U. z 2024 r. poz. 246);
- ustawa z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. z 2024 r. poz. 421);
- ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. z 2023 r. poz. 1923);
- ustawa z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (Dz. U. z 2023 r. poz. 2424);
- ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2023 r. poz. 571 z późn. zm.);

- ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2024 r. poz. 917);
- ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2024 r. poz. 475 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (Dz. U. z 2022 r. poz. 2241);
- ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2024 r. poz. 44 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 5 sierpnia 2022 r. o ekonomii społecznej (Dz. U. z 2024 r. poz. 113);
- ustawa z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1818);
- ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1335);
- ustawa z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (Dz. U. z 2024 r. poz. 266 z późn. zm.);
- uchwała nr 105 Rady Ministrów z dnia 17 sierpnia 2021 r. w sprawie przyjęcia polityki publicznej pod nazwą Krajowy Program Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu. Aktualizacja 2021-2027, polityka publiczna z perspektywą do roku 2030 (M.P. 2021 poz. 843);
- Krajowy Program Rozwoju Ekonomii Społecznej do 2030 roku. Ekonomia Solidarności Społecznej (KPRES) – uchwała nr 212 Rady Ministrów z dnia 22 października 2022 r. zmieniająca uchwałę w sprawie przyjęcia programu pod nazwą „Krajowy Program Rozwoju Ekonomii Społecznej” do 2023 r. (M.P. 2022 poz. 1171);
- Strategia rozwoju usług społecznych, polityki publicznej do roku 2030 (z perspektywą do 2035 r.) – uchwała nr 135 Rady Ministrów z dnia 15 czerwca 2022 r. (M.P. 2022 poz. 767).

Podczas realizacji strategii zajdzie również potrzeba odwołania się do innych aktów prawnych, m.in. z zakresu edukacji, kultury, ochrony zdrowia i budownictwa socjalnego.

2. PODSTAWY STRATEGICZNO-PROGRAMOWE

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Świąciechowa na lata 2025-2030 jest dokumentem zgodnym z dokumentami strategicznymi i programowymi, które tworzą warunki do podejmowania działań opartych na zasadzie pomocniczości państwa przy wykorzystaniu zasobów tkwiących w środowiskach lokalnych i aktywności środowisk zagrożonych marginalizacją i wykluczeniem społecznym. W swej warstwie merytorycznej odnosi się do dokumentów, które funkcjonują na poziomie europejskim, ogólnopolskim, regionalnym i lokalnym. Poniżej przedstawiono główne założenia programowe tych dokumentów.

2.1. DOKUMENTY EUROPEJSKIE I KRAJOWE

Europa 2020 – Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu

W ramach trzech priorytetów tematycznych strategii, której założeniem jest stworzenie większej liczby miejsc pracy i podniesienie standardu życia, przygotowano siedem projektów przewodnich: „Unia innowacji”; „Młodzież w drodze”; „Europejska agenda cyfrowa”; „Europa efektywnie korzystająca z zasobów”; „Polityka przemysłowa w erze globalizacji”; „Program na rzecz nowych umiejętności i zatrudnienia”; „Europejski program walki z ubóstwem”.

28 kwietnia 2020 r. Rada Ministrów RP przyjęła „Krajowy Program Reform na rzecz realizacji strategii Europa 2020. Aktualizacja 2020/2021”. W związku z wybuchem pandemii COVID-19 w 2020 r. na ostatnim etapie prac dokument uzupełniono o odrębny rozdział poświęcony przedstawieniu działań mających na celu bezpośrednią walkę z pandemią COVID-19 i przeciwdziałanie rozszerzającym się jej skutkom ekonomicznym, zawartych w ustawach składających się na tzw. „tarczę antykryzysową”.

Parlament Europejski i Rada UE wezwały do opracowania długoterminowej strategii UE zgodnej ze zobowiązaniami podjętymi w agendzie na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030. Komisja Europejska nie przedstawiła jednak do dziś żadnego odpowiedniego następcy strategii Europa 2020, który wyznaczałby wizję Unii Europejskiej i ukierunkowywałby unijne priorytety w dłuższej perspektywie.

Nowe Wieloletnie Ramy Finansowe na lata 2021-2027

Na mocy Traktatu z Lizbony Wieloletnie Ramy Finansowe (WRF) zostały przekształcone z porozumienia międzyinstytucjonalnego w akt prawnie wiążący. WRF, przyjmowane na okres co najmniej pięciu lat, muszą gwarantować dokonywanie wydatków Unii w sposób usystematyzowany i w granicach jej zasobów własnych oraz zawierają przepisy, z którymi musi być zgodny roczny budżet Unii, a tym samym stwarzają podwaliny pod dyscyplinę finansową.

2 maja 2018 r. Komisja Europejska przyjęła pierwszy projekt długofalowego budżetu UE, czyli wieloletnich ram finansowych 2021-2027. Aby odpowiedzieć na społeczno-gospodarcze skutki pandemii COVID-19, 27 maja 2020 r. zaproponowano zmieniony długofalowy budżet UE, wprowadzając nadzwyczajny instrument na rzecz odbudowy (Next Generation EU), który ma pomóc naprawić najpilniejsze szkody spowodowane pandemią i na nowo ożywić gospodarkę.

Podczas szczytu w Brukseli w dn. 17-21 lipca 2020 r. przywódcy państw członkowskich uzgodnili długofalowy budżet UE 2021-2027 opiewający na kwotę 1 074,3 mld EUR. Z budżetu wspierane będą m.in. inwestycje w transformację cyfrową i ekologiczną.

Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027 (FERS)

Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027 (FERS) to następca Programu Wiedza Edukacja Rozwój (POWER). Główne obszary działania FERS to: praca, edukacja, zdrowie oraz dostępność. Program będzie wspierał projekty z zakresu: poprawy sytuacji osób na rynku pracy, zwiększenia dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami, zapewnienia opieki nad dziećmi, podnoszenia jakości edukacji i rozwoju kompetencji, integracji społecznej, rozwoju usług społecznych i ekonomii społecznej oraz ochrony zdrowia.

Cele Programu:

- wsparcie samozatrudnienia poprzez udzielanie preferencyjnych pożyczek na rozpoczęcie własnej działalności gospodarczej
- rozwój potencjału instytucji i służb rynku pracy
- wpieranie przedsiębiorców, innych pracodawców oraz ich pracowników w obszarach kluczowych dla rozwoju społeczno-gospodarczego kraju
- poprawa jakości systemów kształcenia oraz rozwój edukacji włączającej
- wspieranie procesu uczenia się przez całe życie, w tym kompetencji cyfrowych osób dorosłych

- wsparcie systemu szkolnictwa wyższego, w tym w dostosowaniu oferty do wyzwań związanych z cyfrową i zieloną transformacją
- wspieranie instytucji odpowiedzialnych za integrację społeczno-zawodową migrantów
- rozwój potencjału instytucji działających w sferze integracji społecznej, usług społecznych i ekonomii społecznej
- rozwój opieki nad najmłodszymi dziećmi m.in. poprzez tworzenie miejsc opieki nad dziećmi do lat 3 i podnoszenie kompetencji kadr w tym obszarze
- zapewnienie równych szans dla osób z niepełnosprawnościami
- wsparcie systemu ochrony zdrowia, w tym kształcenie podyplomowe lekarzy, pielęgniarek, położnych oraz innych zawodów związanych z ochroną zdrowia
- budowanie potencjału partnerów społecznych i organizacji społeczeństwa obywatelskiego
- rozwój innowacji społecznych i upowszechnianie przetestowanych rozwiązań.

Krajowy Program Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu.

Aktualizacja 2021-2027, polityka publiczna z perspektywą do roku 2030

Głównym celem przyjętej polityki publicznej w perspektywie do roku 2030 jest redukcja ubóstwa i wykluczenia społecznego oraz poprawa dostępu do usług świadczonych w odpowiedzi na wyzwania demograficzne. Określone w dokumencie priorytety i działania koncentrują się na obszarach: przeciwdziałania ubóstwu i wykluczeniu społecznemu dzieci i młodzieży, przeciwdziałania bezdomności, rozwijania usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami, osób starszych i innych osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, wspierania osób i rodzin poprzez działania instytucji pomocy społecznej oraz działania podmiotów ekonomii społecznej, wspierania integracji cudzoziemców poprzez rozwój usług społecznych dla migrantów oraz ich integracji na rynku pracy.

Przyjęty dokument ustanawia ramy strategiczne zarówno dla działań ogólnokrajowych, jak i regionalnych. Umożliwia tym samym planowanie i realizację przedsięwzięć w obszarze przeciwdziałania ubóstwu i wykluczeniu społecznemu, które mogą być finansowane tak ze środków krajowych, jak i ze środków funduszy UE z perspektywy finansowej na lata 2021-2027.

Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030

Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030 to podstawowy dokument strategiczny polityki regionalnej państwa w perspektywie do 2030 r. Został uchwalony

przez Radę Ministrów 17 września 2019 r. Rozwija postanowienia Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.) określone w filarze rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony.

W KSRR wskazuje się Obszary Strategicznej Interwencji istotne z punktu widzenia realizacji polityki regionalnej, które zostaną uwzględnione w krajowych i regionalnych strategiach rozwoju (m.in. poprzez wskazanie dedykowanych im działań). Są to dwa typy obszarów: miasta średnie tracące funkcje społeczno-gospodarcze i obszary zagrożone trwałą marginalizacją. Oprócz tego KSRR wskazuje również wschodnią Polskę i Śląsk jako OSI wymagające ukierunkowanego wsparcia z poziomu kraju (Program Polska Wschodnia, Program dla Śląska). Jednocześnie na poziomie regionalnym samorząd województwa może wyznaczać swoje obszary strategicznej interwencji, takie m.in. jak obszary przemysłowe, zdegradowane czy tzw. wewnętrzne peryferia, o ile będzie to wiązało się z zapewnieniem konkretnych instrumentów wsparcia lub mechanizmów uzgodnień.

Polska 2030. Trzecia fala nowoczesności. Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju 2030

Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju 2030 to dokument mający na celu przede wszystkim poprawę jakości życia obywateli. Ukazuje on główne tendencje, wyzwania i schematy rozwoju społeczno-gospodarczego kraju, a także kierunki zagospodarowania przestrzennego państwa. Powyższy dokument wyznaczył trzy strategiczne obszary, w których powinien odbywać się rozwój Polski:

Obszar konkurencyjności i innowacyjności gospodarki:

- Innowacyjność gospodarki i kreatywność indywidualna,
- Polska Cyfrowa,
- Kapitał ludzki,
- Bezpieczeństwo energetyczne i środowisko.

Obszar równoważenia potencjału rozwojowego regionów Polski:

- Rozwój regionalny,
- Transport.

Obszar efektywności i sprawności państwa:

- Kapitał społeczny,
- Sprawne państwo.

Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego (współdziałanie, kultura, kreatywność) 2030

Głównym celem SRKS jest wzrost jakości życia społecznego i kulturalnego Polaków. W dokumencie wyznaczono następujące trzy cele szczegółowe i priorytety:

Cel szczegółowy 1. Zwiększenie zaangażowania obywateli w życie publiczne:

- 1.1 Usprawnienie mechanizmów wspierania i współpracy instytucji publicznych z obywatelami,
- 1.2 Rozwój i wzmacnianie zorganizowanych form aktywności obywatelskiej.

Cel szczegółowy 2. Wzmacnianie roli kultury w budowaniu tożsamości i postaw obywatelskich:

- 2.1 Tworzenie warunków oraz budowanie kompetencji dla wzmacniania uczestnictwa w kulturze,
- 2.2 Ochrona dziedzictwa kulturowego oraz gromadzenie i zachowywanie dóbr kultury,
- 2.3 Digitalizacja, cyfrowa rekonstrukcja i udostępnianie dóbr kultury,
- 2.4 Umacnianie tożsamości i postaw obywatelskich przez kulturę,
- 2.5 Wzmocnienie promocji kultury polskiej za granicą.

Cel szczegółowy 3. Wzmocnienie rozwoju społeczno-gospodarczego kraju przez sektory kultury i kreatywne:

- 3.1 Wzrost udziału sektorów kreatywnych w rozwoju gospodarczym kraju,
- 3.2 Rozwój kompetencji zawodowych na potrzeby branż kreatywnych,
- 3.3 Wzmocnienie potencjału kreatywnego społeczeństwa.

2.2. DOKUMENTY REGIONALNE I LOKALNE

Strategia Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2030 roku

Dokument strategii jest swoistą mapą drogową dla Wielkopolski na najbliższe lata. Wielkopolska do 2030 r. ma być przodującą w kraju, liczącą się w Europie, spójna, dostępna terytorialnie, silna nowoczesną gospodarką, zapewniająca bardzo dobre warunki życia i wypoczynku swoim mieszkańcom. Taki kierunek myślenia jest opisany w czterech celach strategicznych. Pierwszy z nich mówi o wzroście gospodarczym bazującym na wiedzy mieszkańców, drugi o rozwoju społecznym opartym na zasobach materialnych i niematerialnych regionu, trzeci – zakłada rozwój infrastruktury z poszanowaniem środowiska przyrodniczego. Z kolei w czwartym celu jest mowa o skutecznym i sprawnym zarządzaniu regionem.

Strategia 2030 posłuży również do przygotowywania Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego dla perspektywy finansowej po 2020 roku. Priorytety zamieszczone w strategii są ściśle związane z nowymi wyzwaniami UE, tj. ochrona klimatu, innowacje czy walka ze smogiem.

Fundusze Europejskie dla Wielkopolski 2021-2027

Fundusze Europejskie dla Wielkopolski 2021-2027 to nowa nazwa programu regionalnego (wcześniej to Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny na lata 2014-2020 służący do zmniejszenia różnic gospodarczych, społecznych i infrastrukturalnych pomiędzy Wielkopolską a pozostałymi regionami Unii Europejskiej). Wielkopolska ma do dyspozycji w sumie 2,154 mld euro. Kwota ta uwzględnia trzy źródła finansowania programu: Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego i Europejski Fundusz Społeczny (1,73 mld euro) oraz Fundusz na rzecz Sprawiedliwej Transformacji (414 mln euro), dedykowany Wielkopolsce Wschodniej. Filarami nowego programu są: zielona transformacja (Europejski Zielony Ład), transformacja cyfrowa i wejście w nurt gospodarki 4.0. Unia Europejska opracowała strategię zrównoważonego wzrostu, której celem jest osiągnięcie neutralności klimatycznej do 2050 r. W praktyce oznacza to, że ograniczona zostanie do minimum emisja gazów cieplarnianych. Jednym z beneficjentów tych działań jest Wielkopolska Wschodnia (miasto Konin oraz powiaty: koniński, kolski, słupecki i turecki). Jest tam wdrażany Fundusz na rzecz Sprawiedliwej Transformacji. Wielkopolska do 2040 r. chce zrealizować ambitny plan neutralności klimatycznej. Nowością w programie jest wspieranie inicjatyw lokalnych za pośrednictwem Lokalnych Grup Działania.

Strategia Polityki Społecznej Województwa Wielkopolskiego do roku 2030

Działania Samorządu Województwa Wielkopolskiego prowadzone w ramach regionalnego systemu polityki społecznej projektowane są z uwzględnieniem potrzeb i oczekiwań oraz możliwości odpowiedzi na wyzwania socjalne, pojawiające się na trzech poziomach:

1. życia codziennego mieszkańców regionu i funkcjonowania społeczeństwa obywatelskiego,
2. działania jednostek organizacyjnych pomocy społecznej oraz podmiotów reprezentujących trzeci system,
3. całościowego funkcjonowania systemu wsparcia.

Działania podejmowane do 2030 r. w obszarze społecznym mają przyczynić się do tego, aby polityka społeczna w Wielkopolsce kształtowana na poziomie regionalnym:

- była wrażliwa na potrzeby społeczne mieszkańców,
- wspierała działania podejmowane przez gminne i powiatowe jednostki organizacyjne pomocy społecznej oraz ich pracowników,
- oddziaływała na funkcjonowanie systemu wsparcia w oparciu o innowacyjne metody, nowatorskie rozwiązania oraz działania lobbujące na rzecz funkcjonalnego i nowoczesnego systemu.

Misją Strategii Polityki Społecznej Województwa Wielkopolskiego do 2030 r. jest tworzenie warunków i dostarczanie narzędzi koniecznych do kształtowania wrażliwej przestrzeni społecznej, przyjaznej mieszkańcom, funkcjonalnej dla instytucji i jej pracowników, w której podejmowane są skoordynowane działania na poziomie regionalnym i lokalnym.

Na podstawie diagnozy, wyników badań, obserwacji oraz doświadczeń zawodowych pracowników ROPS-u, optymalne funkcjonowanie systemu polityki społecznej wymaga działań w pięciu kluczowych obszarach, w odniesieniu do sześciu grup adresatów. Kluczowe obszary działań to: usługi społeczne; infrastruktura społeczna; aktywność społeczna i obywatelska; włączenie społeczne; koordynacja polityki społecznej.

Adresaci strategii:

- osoby starsze – ludność w wieku 65 lat i więcej (lub 60 lat i więcej);
- rodziny – według metodologii GUS-u, rodzina obejmuje pary bez dzieci lub pary z jednym lub większą liczbą dzieci albo też samotnego rodzica z jednym bądź większą liczbą dzieci. Pojęcie rodziny przyjęte w Strategii obejmuje zarówno rodziny biologiczne, adopcyjne, jak i zastępcze;
- osoby z ograniczoną sprawnością i ich opiekunowie nieformalni – osoby z niepełnosprawnością prawną i biologiczną, osoby przewlekłe psychicznie i somatycznie chore oraz osoby niesamodzielne. Pojęcie opiekuna nieformalnego obejmuje zarówno członków rodziny, jak i inne osoby sprawujące opiekę;
- osoby z kręgu wysokiego ryzyka socjalnego: osoby ubogie, bezrobotne, uzależnione, w kryzysie bezdomności, opuszczające zakłady karne i inne grupy dotknięte ryzykiem ubóstwa;

- migranci – osoby nieposiadające polskiego obywatelstwa, które przebywają w Polsce w celu innym niż turystyczny;
- kadra pomocy i integracji społecznej – osoby zatrudnione w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej i jednostkach integracji społecznej.

Cele strategiczne zostały sformułowane w odniesieniu do kluczowych obszarów polityki społecznej:

1. Usługi społeczne dostępne i wysokiej jakości.
2. Infrastruktura zróżnicowana i dostępna w środowisku lokalnym.
3. Wielkopolska obywatelska, potrafiąca się samoorganizować.
4. Mieszkańcy aktywni i włączeni w główny nurt życia społeczno-gospodarczego.
5. Regionalny system polityki społecznej – skoordynowany, wielosektorowy i międzyinstytucjonalny.

Strategia Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Obszaru Funkcjonalnego Aglomeracji Leszczyńskiej do 2030 roku

Strategia Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Obszaru Funkcjonalnego Aglomeracji Leszczyńskiej powstała w celu realizacji ponadlokalnych, wspólnych działań rozwojowych, wychodzących poza granice jednej gminy. Ma ona ułatwić samorządom lokalnym przygotowanie i realizację wspólnych przedsięwzięć w oparciu o zasoby własne, jak i pojawiające się różnorodne możliwości wsparcia zewnętrznego. Prezentowana Strategia pełni zatem funkcję planu działania w perspektywie 2030 roku, przyczyniając się do budowania spójności i konkurencyjności całego obszaru. W dobie postępujących procesów globalizacji współpraca aglomeracyjna jest warunkiem koniecznym dla harmonijnego wielokierunkowego rozwoju Aglomeracji Leszczyńskiej w perspektywie najbliższych lat. Strategia Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Obszaru Funkcjonalnego Aglomeracji Leszczyńskiej określa wspólną perspektywę rozwojową gmin z jej obszaru. Realizacja celów strategicznych zapewni poprawę spójności wewnętrznej i dostępności komunikacyjnej Aglomeracji, wpłynie na jej stały wzrost gospodarczy, poprawę świadczonych usług publicznych, w tym edukacyjnych, poprawę stanu środowiska przyrodniczego przy jednoczesnym rozwoju obszarów wiejskich. Celem nadrzędnym zaplanowanych działań strategicznych jest zagwarantowanie zrównoważonego rozwoju Aglomeracji oraz poprawa jakości życia jej mieszkańców.

W Strategii sformułowano wizję („Aglomeracja Leszczyńska to subregionalne centrum życia gospodarczego, edukacyjnego, turystyczno-rekreacyjnego i kulturalnego województwa wielkopolskiego. To miejsce dynamicznego rozwoju gospodarczego

w oparciu o wysokiej jakości infrastrukturę, ambitnych mieszkańców i innowacyjnych przedsiębiorców, w pełni wykorzystujących potencjał Obszaru Funkcjonalnego.”) i misję („Aglomeracja Leszczyńska to obszar zarządzany w sposób partnerski, przy aktywnym udziale społeczeństwa, otwarty na współpracę pomiędzy jednostkami samorządu terytorialnego, biznesem, nauką, wykorzystujący unikalny potencjał społeczno-gospodarczy oraz przyrodniczy w celu budowania trwałego rozwoju Obszaru Funkcjonalnego Aglomeracji Leszczyńskiej i wysokiej jakości życia jej mieszkańców.”) oraz wyznaczono trzy priorytety rozwoju i przyporządkowane im cele strategiczne:

Priorytet 1. Dynamiczna innowacyjna gospodarka i przedsiębiorczość.

- C1.1 Konkurencyjna i innowacyjna gospodarka powiązana z efektywnym systemem edukacji i aktywnością mieszkańców,
- C1.2 Podniesienie atrakcyjności oferty inwestycyjnej Aglomeracji Leszczyńskiej,
- C1.3 Atrakcyjna oferta turystyczno-rekreacyjna.

Priorytet 2. Aktywna społeczność i atrakcyjne środowisko zamieszkania.

- C2.1. Rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu i świadczeniu wysokiej jakości usług dla mieszkańców,
- C2.2 Zrewitalizowane obszary zamieszkania, obiekty i przestrzenie publiczne,
- C2.3 Sprawność administracyjna i partycypacja mieszkańców w inicjatywach rozwojowych.

Priorytet 3. Sprawna i efektywna infrastruktura.

- C3.1 Dogodna dostępność komunikacyjna,
- C3.2 Rozwój infrastruktury technicznej, inwestycji i zachowań proekologicznych.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Leszczyńskiego na lata 2021-2027

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Leszczyńskiego na lata 2021-2027 to dokument przedstawiający koncepcję działań zmierzających do racjonalizacji lokalnej polityki społecznej, szczególnie w aspekcie rozpoznawania zagrożeń społecznych, ich profilaktyki i minimalizowania negatywnych skutków występujących problemów społecznych. Strategia stanowi podstawę do realizacji stosunkowo trwałych wzorów interwencji społecznych w obliczu zagrożeń dla prawidłowego funkcjonowania lokalnej społeczności.

W trakcie prac nad dokumentem sformułowano następującą misję: „Wzmacnianie rodzin, rozwijanie pieczy zastępczej oraz wspieranie jej wychowanków w usamodzielnieniu oraz dążenie do integracji społecznej poprzez stwarzanie mieszkańcom możliwości rozwoju oraz przeciwdziałanie, przy współpracy z sektorem

pozarządowym, różnym formom marginalizacji i wykluczenia społecznego.” Wypełnienie tak sformułowanej misji wymaga wdrożenia wyznaczonych celów strategicznych i operacyjnych.

Cel strategiczny 1 – Wspieranie rodzin oraz zapewnienie dzieciom i młodzieży opieki oraz odpowiednich warunków do rozwoju.

Cel operacyjny 1.1. Pomoc rodzinom we właściwym wypełnianiu ich funkcji.

Cel operacyjny 1.2. Promowanie i rozwijanie pieczy zastępczej oraz pomoc wychowankom ją opuszczającym.

Cel operacyjny 1.3. Wsparcie dzieci i młodzieży w kształceniu i wszechstronnym rozwoju, w tym dotkniętych niepełnosprawnością.

Cel operacyjny 1.4. Przeciwdziałanie uzależnieniom i przemocy w rodzinie.

Cel strategiczny 2 – Przeciwdziałanie marginalizacji i wykluczeniu społecznemu mieszkańców powiatu.

Cel operacyjny 2.1. Aktywizowanie bezrobotnych i poszukujących pracy oraz wspieranie osób zagrożonym lub dotkniętym ubóstwem i bezdomnością.

Cel operacyjny 2.2. Usprawnianie seniorów oraz tworzenie warunków do społecznej i zawodowej aktywności osób niepełnosprawnych.

Cel strategiczny 3 – Podniesienie poziomu bezpieczeństwa zdrowotnego i publicznego.

Cel operacyjny 3.1. Zaspokajanie potrzeb mieszkańców w zakresie ochrony zdrowia.

Cel operacyjny 3.2. Przeciwdziałanie przestępczości, w tym wśród nieletnich.

Cel strategiczny 4 – Wzmacnianie służb społecznych oraz rozwijanie społeczeństwa obywatelskiego.

Cel operacyjny 4.1. Doskonalenie sektora pomocy społecznej.

Cel operacyjny 4.2. Wspieranie organizacji pozarządowych oraz rozszerzanie z nimi współpracy.

Strategia Rozwoju Gminy Świąciechowa na lata 2020-2024

Strategia Rozwoju Gminy Świąciechowa na lata 2020-2024 to długookresowy plan działania, określający strategiczne cele rozwoju i przyjmujący takie priorytety działania (cele operacyjne i kierunki), które są niezbędne dla realizacji przyjętych zamierzeń rozwojowych. Ustalenia zawarte w Strategii stanowią podstawę do prowadzenia przez władze gminy długookresowej polityki rozwoju społeczno-gospodarczego. Wokół jej ustaleń koncentrować się będą działania władz samorządowych, zmierzające do zapewnienia jak najlepszych warunków życia

mieszkańcom gminy oraz tworzenia sprzyjających warunków dla dalszego rozwoju. W ramach prac nad Strategią przeprowadzono badania ilościowe i jakościowe, które wniosły istotny wkład w definiowanie kierunków rozwoju gminy Święciechowa. Pracę nad tworzeniem części strategicznej rozpoczęto od sformułowania wizji rozwoju – Gmina Święciechowa w 2024 roku aktywnie inwestuje w działania prospołeczne, wspiera rozwój funduszy sołeckich, zawiera partnerstwa lokalne ze stowarzyszeniami i podmiotami prywatnymi. Następnie zostały określone 3 priorytety strategiczne i 7 celów szczegółowych.

Priorytet I – Aktywne społeczeństwo.

Cel szczegółowy I.I. Wsparcie osób starszych.

Cel szczegółowy I.II. Dzieci i młodzież.

Cel szczegółowy I.III. Aktywizacja społeczna.

Priorytet II – Przyjazne środowisko.

Cel szczegółowy II.I. Świadomość ekologiczna.

Cel szczegółowy II.II. Ochrona środowiska.

Priorytet III – Rozwój gospodarczy.

Cel szczegółowy III.I. Zagospodarowanie przestrzenne.

Cel szczegółowy III.II. Przyjazny urząd oraz dialog z przedsiębiorcami.

II. DIAGNOZA SPOŁECZNA

1. CHARAKTERYSTYKA GMINY

Świąciechowa to gmina wiejska położona w południowo-zachodniej części województwa wielkopolskiego, w obrębie zachodniej części powiatu leszczyńskiego. Zajmuje obszar 134,5 km², co stanowi 16,8% powierzchni powiatu, i jest jedną z siedmiu powiatowych jednostek terytorialnych. Gmina Świąciechowa graniczy z gminami Włoszakowice, Lipno i Rydzyna oraz miastem Leszno (województwo wielkopolskie), gminą Wschowa (województwo lubuskie) i gminą Góra (województwo dolnośląskie).

W ramach struktury administracyjnej terytorium gminy obejmuje swoim obszarem 12 sołectw: Długie Nowe, Długie Stare, Gołanice, Henrykowo, Krzycko Małe, Lasocice-Ogrody, Niechlód, Piotrowice, Przybyszewo, Strzyżewice, Świąciechowa i Trzebiny. Najliczniej zamieszkiwaną jednostką gminną jest miejscowość Świąciechowa (3 290 osób), natomiast najmniej mieszkańców liczy miejscowość Piotrowice (167 osób).

Na terenie gminy działa 36 organizacji pozarządowych, które zajmują się m.in. promowaniem regionu, krzewieniem kultury i sportu oraz integracją środowisk lokalnych. Gmina Świąciechowa, pragnąc mieć wpływ na rozwój i promocję gminy, bierze udział w pracach i działaniach związków ponadgminnych, m.in. uczestniczy w Wielkopolskiej Lokalnej Grupie Działania – „Kraina Lasów i Jezior”.

2. ATUTY I CZYNNIKI OGRANICZAJĄCE ROZWÓJ

W przeprowadzonym na potrzeby niniejszego opracowania badaniu ankietowym zadano mieszkańcom gminy Świąciechowa pytania pozwalające uzyskać opinie na temat atutów gminy, czynników, które ograniczają jej możliwości rozwojowe, a także działań, jakie należy podjąć, by uczynić ją bardziej przyjazną dla mieszkańców.

Wskazując atuty gminy, wypełniający ankietę najczęściej wymieniali dogodnie położenie geograficzne i komunikacyjne (przy drodze ekspresowej S5, między dużymi ośrodkami miejskimi – Poznaniem i Wrocławiem oraz w pobliżu miasta powiatowego – Leszna), a także sprzyjające rozwojowi turystyki walory przyrodnicze i krajobrazowe (jeziora, kompleksy leśne). Duże znaczenie badani przywiązywali również do stałego i dynamicznego rozwoju gminy, inwestycji w infrastrukturę, modernizację dróg oraz działań prospołecznych prowadzonych przez samorząd

gminy. Wśród atutów wymieniono też dobrze rozwiniętą bazę edukacyjną i odpowiedni dostęp do ośrodka zdrowia. Respondenci docenili także aktywność społeczności lokalnej oraz sukcesy Zespołu Pieśni i Tańca Marynia.

Wśród wypowiedzi mieszkańców na temat słabych stron gminy najczęściej pojawiała się kwestia ograniczeń finansowych na rozwój i inwestycje oraz niewystarczający, w stosunku do potrzeb, budżet gminy. Za równie dotkliwy problem ankietowani uznali brak miejsc pracy. W tym kontekście respondenci zwracali uwagę na zbyt małą liczbę lokalnych przedsiębiorstw mogących dać zatrudnienie mieszkańcom. Według badanych duży problem stanowi także niewystarczająco rozbudowana infrastruktura gminna (brak parkingów, sieci gazowej i progów zwalniających przy placówkach oświatowych) oraz niedostateczna komunikacja publiczna. Za czynniki ograniczające rozwój respondenci uznali również brak planu zagospodarowania przestrzennego, niedobór kadr zajmujących się pozyskiwaniem funduszy unijnych, nieefektywną współpracę między instytucjami gminnymi oraz rozrost biurokracji. Niektórzy ankietowani wspomnieli też o coraz bardziej widocznym podziale społeczeństwa i barierach społecznych, dużych oczekiwaniach mieszkańców, a także lokalizacji sklepu z alkoholem zbyt blisko szkoły.

Uczestnicy badania wskazywali również działania, jakie należy podjąć, aby gminę uczynić bardziej przyjazną dla mieszkańców. Za najważniejsze uznano zwiększenie nakładów na inwestycje w infrastrukturę gminną (modernizacja dróg, budowa parkingów i zatoczek przy placówkach oświatowych, gazyfikacja, zakończenie prac w Parku Rodzinnym) oraz dalszy rozwój bazy rekreacyjno-sportowej (wytyczanie ścieżek rowerowych, sala wielofunkcyjna, place zabaw, kort tenisowy). Wśród niezbędnych do realizacji działań wskazano również poprawę funkcjonowania komunikacji publicznej, rozbudowę klubu dziecięcego, zapewnienie dostępu do lekarzy specjalistów oraz tworzenie miejsc spotkań dla młodzieży. Do istotnych kwestii respondenci zaliczyli też tworzenie warunków sprzyjających powstawaniu nowych zakładów i miejsc pracy, rozbudowę infrastruktury rekreacyjno-wypoczynkowej i gastronomicznej, a także zwiększenie nakładów na inwestycje edukacyjne.

3. DEMOGRAFIA

Na koniec 2023 r. gmina liczyła 8 741 osób, wśród których było 4 385 kobiet, które stanowiły 50,17% ogółu ludności. Gęstość zaludnienia wynosiła w przybliżeniu 65 osób na km². Analizując dane demograficzne, można stwierdzić, iż w latach 2021-

2023 ogólna liczba mieszkańców gminy rosła z roku na rok. Jeśli chodzi o poszczególne grupy wiekowe, to warto zauważyć, że w rozpatrywanym okresie systematycznie rosła zarówno liczba dzieci i młodzieży, jak i liczba najstarszych mieszkańców gminy, natomiast liczba osób w wieku produkcyjnym ulegała wahaniom.

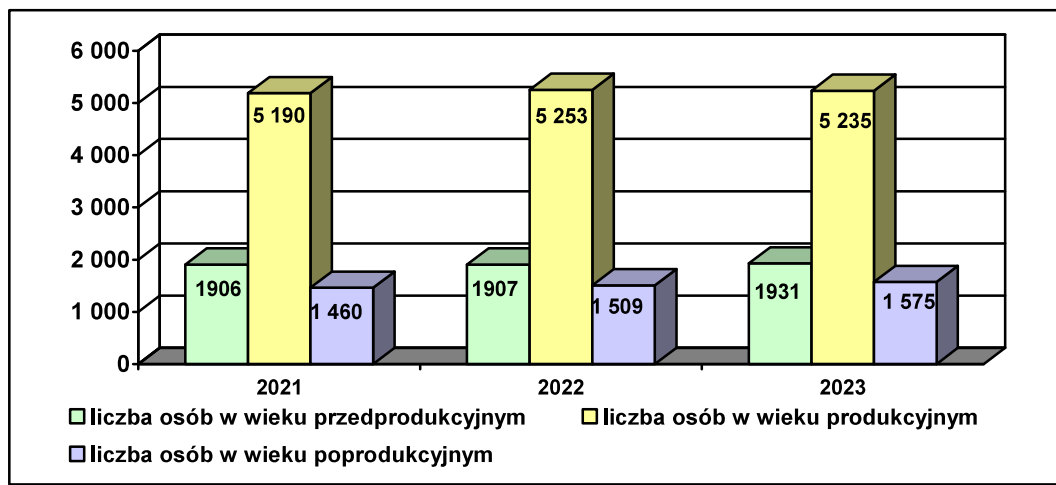
W latach 2021-2023 w każdym kolejnym roku analizy liczba urodzeń była wyższa niż liczba zgonów, przyrost naturalny był więc wyrażony liczbą dodatnią. Saldo migracji ludności gminy w latach 2021-2023 ulegało wahaniom, ale w każdym roku analizy było dodatnie. Szczegółowe dane dotyczące sytuacji demograficznej gminy przedstawiają poniższe tabele i wykresy.

Tabela 3. Struktura wiekowa ludności gminy w latach 2021-2023

zakres danych	2021	2022	2023
liczba osób w wieku przedprodukcyjnym	1 906	1 907	1 931
liczba osób w wieku produkcyjnym	5 190	5 253	5 235
liczba osób w wieku poprodukcyjnym	1 460	1 509	1 575
ogółem	8 556	8 669	8 741

Dane Głównego Urzędu Statystycznego.

Wykres 1. Struktura wiekowa ludności gminy w latach 2021-2023

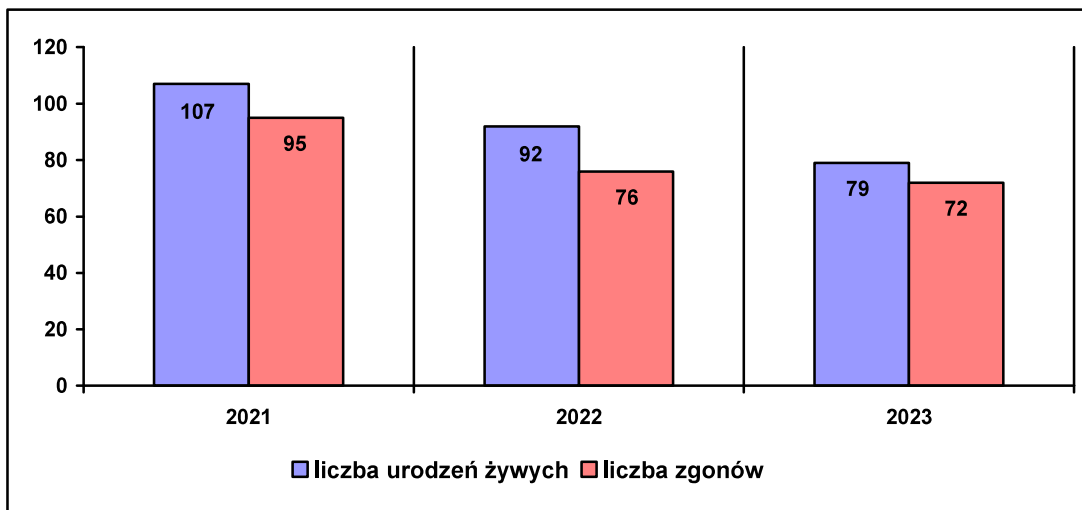

Dane Głównego Urzędu Statystycznego.

Tabela 4. Ruch naturalny ludności gminy w latach 2021-2023

zakres danych	2021	2022	2023
liczba urodzeń żywych	107	92	79
liczba zgonów	95	76	72
przyrost naturalny	12	16	7

Dane Urzędu Gminy w Świąciechowie.

Wykres 2. Ruch naturalny ludności gminy w latach 2021-2023

Dane Urzędu Gminy w Świąciechowie.

Tabela 5. Ruch migracyjny ludności w latach 2021-2023

zakres danych	2021	2022	2023
liczba zameldowanych osób spoza gminy	291	356	250
liczba osób wymeldowanych poza gminę	56	64	39
saldo migracji ogółem	+235	+292	+211

Dane Urzędu Gminy w Świąciechowie.

Dostrzegane zmiany demograficzne, ze szczególnym uwzględnieniem zjawiska starzenia się społeczeństwa, wymagają kompleksowego podejścia do sytuacji poszczególnych grup mieszkańców, poznania ich potrzeb i oczekiwań, co umożliwi wypracowanie odpowiednich rozwiązań sprzyjających zarówno rozwojowi społecznemu, jak i gospodarczemu gminy.

4. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

Poziom rozwoju infrastruktury technicznej w gminie Świąciechowa jest dobry. Bardzo dobrze rozwinięta i wydajna jest sieć wodociągowa, która zaopatruje w wodę ponad 95% mieszkańców. Z sieci kanalizacyjnej korzysta ponad 92% ludności gminy. W gminie funkcjonuje 1 mechaniczno-biologiczna oczyszczalnia ścieków. Długość gazociągów sieci gazowej na terenie gminy wynosi 44,803 km, w tym 37,803 km gazociągów sieci gazowej średniego ciśnienia i 7 km sieci gazowej wysokiego ciśnienia. Długość przyłączy średniego ciśnienia wynosi 5,731 km. Szczegółowe dane na temat infrastruktury technicznej w gminie przedstawia poniższa tabela.

Tabela 6. Infrastruktura techniczna w gminie w 2023 r.

sieć wodociągowa	
długość czynnej sieci wodociągowej (w km)	109,39
liczba ludności korzystającej z sieci wodociągowej	8 323
sieć kanalizacyjna	
długość czynnej sieci kanalizacyjnej (w km)	95,88
liczba ludności korzystającej z sieci kanalizacyjnej	8 068
oczyszczalnie ścieków	
liczba oczyszczalni ścieków	1
liczba ludności obsługiwanej przez oczyszczalnie ścieków	8 068
sieć gazowa	
długość gazociągów sieci gazowej (w km)	44,803
w tym długość gazociągów sieci gazowej średniego ciśnienia (w km)	37,803
w tym długość gazociągów sieci gazowej wysokiego ciśnienia (w km)	7
długość przyłączy sieci gazowej średniego ciśnienia (w km)	5,731
liczba przyłączy sieci gazowej	436
liczba odbiorców korzystających z sieci gazowej	536
sieć drogowa	
długość dróg publicznych w gminie ogółem (w km)	b.d.
w tym długość dróg gminnych (w km)	58

Dane Urzędu Gminy w Święciechowie.

W uzupełnieniu powyższych danych warto wymienić najważniejsze spośród inwestycji realizowanych w gminie w latach 2021-2023:

Tabela 7. Najważniejsze inwestycje zrealizowane w gminie w latach 2021-2023

inwestycje w 2021 r.
<ul style="list-style-type: none"> - Budowa rozdzielczej sieci wodociągowej w Niechłódzie; - Budowa drogi dojazdowej do gruntów rolnych – ul. Leśna w Gołanicach; - Zagospodarowanie terenu przy Sali wiejskiej w Niechłódzie – wiaty + oświetlenie; - Renowacja elewacji i ogrodzenia SOK-u w Święciechowie; - Utworzenie parku rodzinnego – miejsca integracji mieszkańców – etap II – Utworzenie alejek w parku w Święciechowie i montaż urządzeń do street Workuto; - Budowa chodnika na ul. Leśnej w Gołanicach; - Budowa sieci wodociągowej na dz. 782/6, 790/2 w Święciechowie; - Budowa sieci wodociągowej na ul. Sportowej w Gołanicach; - Budowa sieci kanalizacji sanitarnej na ul. Jarzębinowej w Święciechowie; - Budowa sieci wodociągowej na ul. Wierzbowej w Gołanicach.
inwestycje w 2022 r.
<ul style="list-style-type: none"> - Budowa sieci wodociągowej w okolicach ul. Lipowej i Jesionowej w Święciechowie; - Budowa sieci wodociągowej na działce 1135/6 w Święciechowie;

- Budowa sieci wodociągowej wody surowej w Świąciechowie w dz. 135/2, 813/2, 813/5, 813/9, 790/1, 196/5;
- Przebudowa drogi – części ul. Granicznej w m. Długie Stare;
- Zagospodarowanie terenu przy Sali wiejskiej w Niechłodzie – siłownia zewnętrzna;
- Budowa sieci kanalizacji sanitarnej – miejscowości: Niechłód, Piotrowice i Trzebiny;
- Budowa instalacji automatycznego nawadniania terenu w przedszkolu w Świąciechowie.

inwestycje w 2023 r.

- Wykonanie drogi wraz z odwodnieniem ul. Akacjowej w Świąciechowie;
- Budowa drogi dojazdowej do gruntów rolnych – ul. Kusocińskiego w Świąciechowie;
- Budowa drogi wraz z odwodnieniem ulic Gen. T. Kutrzeby, Kmdr. S. Mieszkowskiego i Gen. S. Grota Roweckiego w Świąciechowie;
- Budowa nawierzchni drogi wraz z odwodnieniem ul. Zielonej w Świąciechowie, Kwiatowej w Przybyszewie, ul. Lipowej od nr 22 do 32 w Świąciechowie oraz ul. Leszczyńskiej w Długim Starem;
- Budowa sieci kanalizacji sanitarnej i sieci wodociągowej na dz. nr 7 i 54 w Gołanicach;
- Budowa sieci wodociągowej i kanalizacyjnej w m. Gołanice w dz. 54, 90/1;
- Adaptacja pomieszczeń Sali wiejskiej na salę fitness w Lasocicach;
- Zagospodarowanie terenu przy Sali wiejskiej w Niechłodzie – teren zielony;
- Budowa sieci wodociągowej przy ul. Balonowej w Strzyżewicach;
- Budowa sieci wodociągowej w m. Długie Nowe dz. nr 103,
- Budowa sieci wodociągowej w ul. Zjazdowej w Henrykowie;
- Budowa pochylni dla niepełnosprawnych w SP – Długie Stare;
- Rozbudowa i przebudowa szkoły podstawowej w Świąciechowie – montaż dźwigu samonośnego;
- Rozbudowa szkoły podstawowej w Lasocicach;
- Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w m. Długie Stare dz. nr 152, 694;
- Budowa chodnika na ul. Stawowej w Gołanicach;
- Zagospodarowanie terenu boiska w Lasocicach.

Dane Urzędu Gminy w Świąciechowie.

5. KOMUNIKACJA I TRANSPORT

Przez gminę Świąciechowa przebiegają m.in.: trasa E261 (stanowiąca fragment polskiej drogi krajowej nr 5), prowadząca ze Świecia przez Poznań, Leszno, Wrocław do Bielń Wrocławskich; droga krajowa nr 12 prowadząca z Łęknicy przez Głogów, Leszno, Kalisz do Dorohuska, a także droga wojewódzka nr 323 Leszno – Góra. Przez teren gminy przebiega linia kolejowa Leszno – Głogów. Stacja kolejowa osobowa i towarowa wraz z bocznicą zlokalizowana jest w Lasocicach.

Układ tych szlaków komunikacyjnych zapewnia mieszkańcom gminy dogodne połączenia drogowe z ważniejszymi ośrodkami miejskimi w okolicy, w tym głównie z miastem powiatowym Lesznom i stolicą regionu Poznaniem. Sieć dróg powiatowych przebiegających przez teren gminy zapewnia połączenia z sąsiednimi gminami oraz służy komunikacji wewnątrz gminy.

Układ komunikacyjny uzupełnia sieć dróg gminnych (o bardzo zróżnicowanej jakości) umożliwiających dojazd do każdej miejscowości. Usługi komunikacyjne w gminie świadczą: Miejski Zakład Komunikacyjny w Lesznie, Milla Spółdzielnia w Lesznie, Przewozy Pasażerskie „MARKO-BUS” Marek Obuchowicz, PKP S.A.

Gmina Świąciechowa położona jest w odległości ok. 6 km od Leszna (siedziby władz powiatu leszczyńskiego) i ok. 80 km od Poznania (siedziby władz administracji samorządowej województwa wielkopolskiego).

6. GOSPODARKA

Gmina Świąciechowa ma charakter rolniczy. Użytki rolne zajmują ponad 78 km², tj. ponad 58% powierzchni gminy, tak więc istotną dziedziną gospodarki jest rolnictwo. Lasy oraz grunty leśne stanowią ok. 45 km², tj. ok. 34% ogółu obszaru gminy. Poniższa tabela przedstawia strukturę gruntów w gminie.

Tabela 8. Użytki rolne, lasy i grunty leśne

powierzchnia gminy ogółem (w ha)	13 450
powierzchnia użytków rolnych ogółem (w ha)	7 817
w tym powierzchnia użytków rolnych w gospodarstwach indywidualnych	4 357
powierzchnia lasów i gruntów leśnych (w ha)	4 553
powierzchnia pozostałych gruntów i nieużytków	1 080

Dane Urzędu Gminy w Świąciechowie.

W 2023 r. na terenie gminy funkcjonowało 769 indywidualnych gospodarstw rolnych oraz 22 gospodarstwa prawne. Poniższa tabela przedstawia dane w tym zakresie.

Tabela 9. Gospodarstwa rolne

liczba gospodarstw rolnych na terenie gminy	indywidualne – 769, prawne – 22
średnia powierzchnia gospodarstwa rolnego (ha)	indywidualne – 5,4017, prawne – 141,2468

Dane Urzędu Gminy w Świąciechowie.

Duże znaczenie dla produkcji rolnej ma jakość gleb. Gmina Świąciechowa posiada dość korzystne warunki glebowe. Dominują gleby klas III i IV. Rolnicy uprawiają głównie zboże paszowe i hodują trzodę chlewną. Wiejski charakter gminy przesądza też o tym, że działalność prowadzą zakłady związane z rolnictwem lub działające na rzecz rolnictwa. Są to m.in. hurtownie pasz, punkty sprzedaży

urządzeń i maszyn rolniczych, ferma drobiu, ubojnie zwierząt, zakłady przetwórstwa mięsnego oraz gorzelnie.

W granicach gminy znajdują się złoża kruszyw naturalnych. Są to głównie piaski i żwiry, mające zastosowanie przede wszystkim w budownictwie. Wydobywanie ich metodą odkrywkową wpływa na krajobraz oraz stosunki wodne gminy.

W latach 2021-2023 liczba podmiotów gospodarczych prowadzących działalność na terenie gminy rosła. Dane na temat aktywności gospodarczej mieszkańców gminy Święciechowa w latach 2021-2023 przedstawia poniższa tabela.

Tabela 10. Podmioty gospodarki narodowej na terenie gminy w latach 2021-2023

zakres danych	2021	2022	2023
liczba podmiotów gospodarki narodowej ogółem	1 106	1 156	1 215
liczba podmiotów prowadzących działalność gospodarczą opartą na tzw. wpisie do ewidencji działalności gospodarczej	1 084	1 130	1 190
w tym osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	854	896	938

Dane Urzędu Gminy w Święciechowie.

Na koniec 2023 r. w gminie Święciechowa zarejestrowanych było 1 190 podmiotów gospodarczych, w tym 938 to osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą. Według danych GUS-u w 2023 r. najwięcej podmiotów gospodarczych w gminie prowadziło działalność w sferze handlu hurtowego i detalicznego oraz napraw pojazdów samochodowych. Kolejnymi sferami widocznie wyróżniającymi się były budownictwo, a także przetwórstwo przemysłowe.

Warto dodać, że w 2021 r. do CEIDG zostało wpisanych 58 nowych podmiotów z terenu gminy prowadzących działalność gospodarczą, w 2022 r. 38 podmiotów, a w 2023 r. 47 podmiotów.

7. ZASOBY I DODATKI MIESZKANIOWE

W 2023 r. gmina Święciechowa posiadała w swoich zasobach 32 mieszkania komunalne o łącznej powierzchni 1 267,48 m², przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania komunalnego wynosiła 39,61 m², a zamieszkiwało je 60 osób. Jeśli chodzi o mieszkania socjalne, to w 2023 r. gmina dysponowała 1 takim lokalem o łącznej powierzchni 48,86 m² – mieszkały w nim 4 osoby. Dane szczegółowe dotyczące sytuacji mieszkaniowej w gminie Święciechowa w latach 2021-2023 zawiera poniższa tabela.

Tabela 11. Zasoby mieszkaniowe w gminie w latach 2021-2023

zakres danych	2021	2022	2023
liczba mieszkań komunalnych	34	31	32
łączna powierzchnia użytkowa mieszkań komunalnych (w m ²)	1 414,07	1 229,98	1 267,48
przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania komunalnego (w m ²)	41,59	39,68	39,61
liczba osób mieszkających w mieszkaniach komunalnych	66	57	60
liczba mieszkań socjalnych	3	3	1
łączna powierzchnia użytkowa mieszkań socjalnych (w m ²)	86,36	86,36	48,86
przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania socjalnego (w m ²)	28,79	28,79	48,86
liczba osób mieszkających w mieszkaniach socjalnych	5	5	4

Dane Urzędu Gminy w Święciechowie.

Gospodarstwom domowym, które ze względu na swoją trudną sytuację ekonomiczną nie są w stanie pokrywać całości kosztów związanych z utrzymaniem mieszkania, świadczona jest pomoc pieniężna zwana dodatkiem mieszkaniowym. W gminie Święciechowa tej formy wsparcia udziela Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, a dane dotyczące liczby rodzin, którym przyznano dodatek, i ich łącznej wartości prezentuje tabela zamieszczona poniżej.

Tabela 12. Dodatki mieszkaniowe przyznane w gminie w latach 2021-2023

zakres danych	2021	2022	2023
liczba rodzin, którym przyznano dodatek mieszkaniowy	4	5	8
liczba przyznanych dodatków mieszkaniowych	14	24	50
wartość przyznanych dodatków mieszkaniowych (w zł)	1 750,66	4 756,27	11 761,05

Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Święciechowie.

8. EDUKACJA I KULTURA

W roku szkolnym 2023/2024 w gminie funkcjonowały: 1 placówka opieki nad dziećmi do lat 3, 1 placówka wychowania przedszkolnego (1 przedszkole) oraz 3 szkoły podstawowe. Dane na temat przedszkoli i szkół w gminie oraz podopiecznych, opiekunów i nauczycieli w nich zatrudnionych zawierają tabele zamieszczone poniżej.

Tabela 13. Opieka nad dziećmi do lat 3 w gminie w roku szkolnym 2023/2024

typ placówki	liczba placówek	liczba dzieci, uczniów	liczba nauczycieli
żłobek lub klub dziecięcy	1	30	6
w tym prowadzone przez gminę	1	30	6
w tym prowadzone przez inne podmioty	–	–	–

Dane Urzędu Gminy w Świąciechowie.

Tabela 14. Placówki wychowania przedszkolnego w gminie w roku szkolnym 2023/2024

typ placówki	liczba placówek	liczba dzieci, uczniów	liczba nauczycieli
placówki wychowania przedszkolnego	1	300	22
w tym przedszkola	1	300	22
w tym oddziały przedszkolne w szkołach	–	–	–

Dane Urzędu Gminy w Świąciechowie.

Tabela 15. Placówki oświatowe w gminie w roku szkolnym 2023/2024

typ placówki	liczba placówek	liczba dzieci, uczniów	liczba nauczycieli
szkoły podstawowe	3	513	82
szkoły ponadpodstawowe	–	–	–

Dane Urzędu Gminy w Świąciechowie.

Tabela 16. Wykaz żłobków, przedszkoli i innych form wychowania przedszkolnego oraz placówek systemu oświaty działających w gminie w roku szkolnym 2023/2024

lp.	nazwa placówki	adres placówki
1.	Klub Dziecięcy	ul. Kościelna 4, 64-115 Świąciechowa
2.	Przedszkole Samorządowe „Kraina Radości”	ul. Strzelecka 12, 64-115 Świąciechowa
3.	Szkoła Podstawowa w Świąciechowie	ul. Szkolna 15, 64-115 Świąciechowa
4.	Szkoła Podstawowa w Lasocicach	Lasocice, ul. Szkolna 13, 64-115 Świąciechowa
5.	Szkoła Podstawowa w Długim Starem	Długie Stare, ul. Leszczyńska 1, 64-115 Świąciechowa

Dane Urzędu Gminy w Świąciechowie.

Działalność kulturalną w gminie prowadzi Samorządowy Ośrodek Kultury, który zajmuje się upowszechnianiem kultury, organizowaniem imprez gminnych, a także przyczynia się do poszerzenia zainteresowań mieszkańców kulturą, sztuką i tradycjami. Ponadto placówka stwarza warunki dla rozwoju artystycznych

umiejętności mieszkańców, pogłębiania wiedzy oraz propagowania polskich zwyczajów, jak również sprawuje opiekę nad społecznym ruchem kulturalnym na terenie gminy.

Przy Samorządowym Ośrodku Kultury w Świąciechowie działają cztery zespoły śpiewacze oraz zespół pieśni i tańca. Stanowią one ofertę dla mieszkańców i uświetniają uroczystości i imprezy gminne. Zespół Pieśni i Tańca „Marynia” gromadzi w swoich szeregach dzieci i młodzież, które rozwijają swój talent i zamiłowanie do tańca i śpiewu w 9 grupach wiekowych. Nadrzędnym celem zespołu jest promowanie kultury ludowej, polskich tańców, przyśpiewek i strojów ludowych. Oprócz polskich tańców ludowych i narodowych zespół prezentuje też inne formy tańca. Natomiast Zespoły Śpiewacze „Wiola”, „Karolinki”, „Razem Rażniej” i Chór „Cecylia” w swoim repertuarze posiadają piosenki biesiadne, ludowe, okolicznościowe, patriotyczne oraz religijne. Ponadto w strukturach SOK-u działają: ognisko muzyczne oferujące możliwość nauki gry na różnych instrumentach, studio piosenki (grupa wokalna dziecięco-młodzieżowa), sekcja plastyczna z zajęciami dla 4 różnych grup wiekowych, klub szachowy, jak również Klub Żołnierzy Rezerwy Ligi Obrony Kraju zrzeszający 29 członków, którego celem jest popularyzacja sportu strzeleckiego i doskonalenie umiejętności strzeleckich.

Istotnym animatorem życia kulturalnego jest Biblioteka Gminna w Świąciechowie, która także funkcjonuje w strukturach Samorządowego Ośrodka Kultury. Główną funkcją placówki jest gromadzenie, opracowanie, przechowywanie, udostępnianie i ochrona materiałów bibliotecznych oraz zaspokajanie i rozbudzanie potrzeb czytelniczych, oświatowych, kulturalnych i informacyjnych społeczności lokalnej. Biblioteka jest także organizatorem spotkań autorskich oraz konkursów cyklicznych dla czytelników, ponadto bierze udział we wszystkich wydarzeniach organizowanych przez SOK.

Na terenie gminy prężnie działa 7 Kół Gospodyń Wiejskich, które zajmują się m.in. kultywowaniem i promowaniem tradycji ludowych oraz udziałem w organizowanych imprezach promujących regionalną kulturę.

Warto dodać, iż w Świąciechowie funkcjonuje internetowy portal samorządowy „Kurier Świąciechowski”. Jego celem jest skupianie w jednym miejscu ważnych i przydatnych informacji zarówno dla mieszkańców, jak i osób przyjezdnych. W dziale aktualności publikowane są artykuły dotyczące bieżących i lokalnych tematów,

relacje z wydarzeń, wywiady, zaproszenia na wydarzenia, galerie zdjęć. Poniższe tabele zawierają informacje na temat placówek kultury w gminie w 2023 r.

Tabela 17. Placówki kultury w gminie w 2023 r.

typ placówki	liczba placówek	liczba osób objętych ofertą	liczba pracowników
ośrodki kultury	1	312	5
biblioteki i filie	1	566	2
muzea, skanseny	1	130	–

Dane Urzędu Gminy w Świąciechowie.

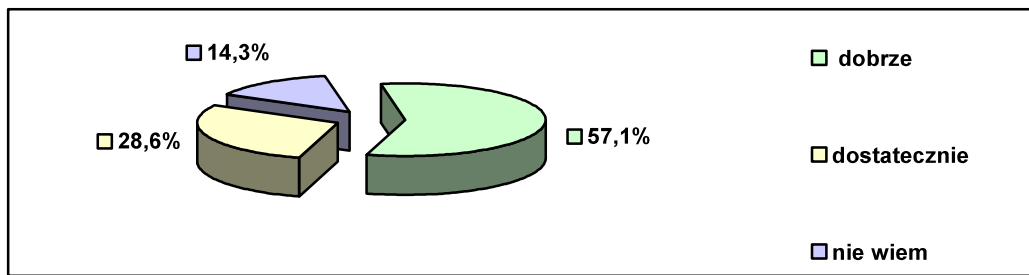
Tabela 18. Wykaz placówek kultury w 2023 r.

lp.	nazwa placówki	adres placówki
1.	Samorządowy Ośrodek Kultury	ul. Śmigielska 1a, 64-115 Świąciechowa
2.	Biblioteka Gminna	ul. Ułańska 34, 64-115 Świąciechowa

Dane Urzędu Gminy w Świąciechowie.

Dane pozyskane z badania ankietowego przeprowadzonego w środowisku lokalnym pozwoliły poznać opinie mieszkańców na temat oferty edukacyjnej, opieki przedszkolnej, opieki nad dziećmi do lat 3 i oferty kulturalnej w gminie. Jakość oferty edukacyjnej szkół w gminie została oceniona bardzo pozytywnie, bowiem według 85,7% ankietowanych jest ona dobra lub dostateczna. Trudności z odniesieniem się do tej kwestii miało 14,3% badanych. Nikt z uczestników badania nie przyznał, że jest ona niedostateczna. Poniższy wykres przedstawia rozkład uzyskanych odpowiedzi na pytanie dotyczące oferty edukacyjnej.

Wykres 3. Jak Pani/Pan ocenia ofertę edukacyjną szkół w gminie?

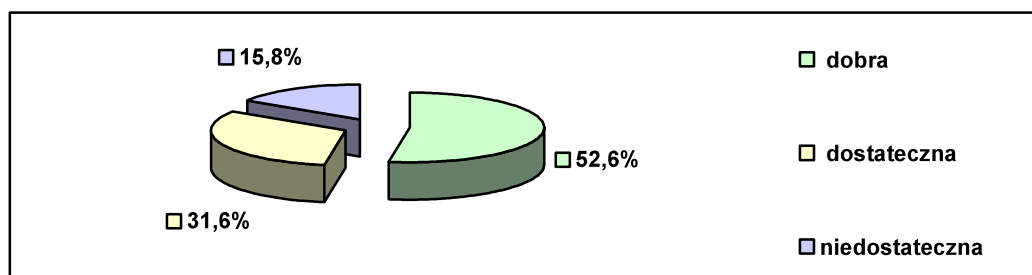
Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Jeśli chodzi o ofertę opieki przedszkolnej w gminie, to 47,6% ankietowanych stwierdziło, że zaspokaja ona potrzeby w tym zakresie. Jednak 14,3% badanych przedstawiło odmienną opinię. Wysoki odsetek (38,1%) respondentów nie potrafił jednoznacznie wypowiedzieć się w tej kwestii. 30% ankietowanych było zdania, że

oferta opieki nad dziećmi do lat 3 nie zaspokaja potrzeb mieszkańców. Przeciwnego zdania była jedna czwarta badanych. Opinii w tej kwestii nie wyraził wysoki odsetek (45%) respondentów.

Zdecydowana większość (84,2%) ankietowanych pozytywnie oceniła obecną ofertę kulturalną w gminie. Jednak 15,8% badanych przyznało, że jest ona niedostateczna. Rozkład odpowiedzi dotyczący atrakcyjności i jakości oferty kulturalnej w gminie ilustruje poniższy wykres.

Wykres 4. Jaka jest według Pani/Pana atrakcyjność oferty kulturalnej w gminie?

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

9. OCHRONA ZDROWIA

Zadania służby zdrowia w gminie Świąciechowa realizuje Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Ośrodek Zdrowia w Świąciechowie, zapewniający m.in. podstawową opiekę zdrowotną, opiekę lekarza rodzinnego, poradnię pediatryczną, opiekę pielęgniarską. Na terenie gminy prowadzonych jest 6 indywidualnych prywatnych praktyk lekarskich. Zapotrzebowanie mieszkańców gminy na środki farmaceutyczne zapewnia 1 apteka. Dane zawarto w poniższej tabeli.

Tabela 19. Zakłady opieki zdrowotnej i apteki w gminie w 2023 r.

liczba zakładów opieki zdrowotnej ogółem	1
w tym liczba niepublicznych zakładów opieki zdrowotnej	1
liczba prywatnych praktyk lekarskich (w tym pielęgniarskich)	7
liczba aptek i punktów aptecznych	1

Dane Urzędu Gminy w Świąciechowie.

Gmina charakteryzuje się niewystarczającym dostępem do usług medycznych, szczególnie specjalistycznych. W przypadku specjalistycznych porad lub zabiegów mieszkańcy muszą korzystać z usług medycznych w większych ośrodkach, jak np. Leszno, Poznań.

Najbliższy szpital to Wojewódzki Szpital Wielospecjalistyczny im. dr. Jana Jonstona w Lesznie. Funkcjonuje w nim 17 oddziałów, m.in: wewnętrzny,

chirurgiczny, ginekologiczno-położniczy, neonatologiczny, kardiologiczny, onkologiczny oraz SOR. W placówce działają także poradnie specjalistyczne, m.in. chirurgiczna, ortopedyczna, neurologiczna, zdrowia psychicznego, onkologiczna, urologiczna i ginekologiczno-położnicza, a także zakłady i pracownie.

Wykaz zakładów opieki zdrowotnej i aptek w gminie przedstawia tabela poniżej.

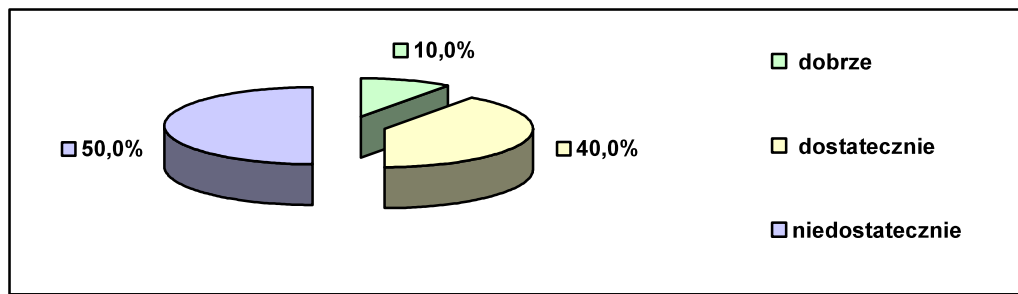
Tabela 20. Zakłady opieki zdrowotnej i apteki w gminie w 2023 r.

lp.	podmiot	adres
1.	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Ośrodek Zdrowia	ul. Strzelecka 6, 64-115 Święciechowa
2.	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Arnika” Pielęgniarska opieka Długoterminowa	ul. Św. Jana Chrzciciela 27, Przybyszewo, 64-100 Leszno
3.	Prywatna Praktyka Lekarska Renata Matejko-Wałkiewicz	ul. Leszczyńska 25/1, 64-115 Święciechowa
4.	Specjalistyczna Praktyka Lekarska Aneta Antczak	Strzyżewice, ul. Lotnicza 9, 64-100 Leszno
5.	Specjalistyczna Praktyka Lekarska Maciej Antczak	Strzyżewice, ul. Lotnicza 9, 64-100 Leszno
6.	Indywidualna Specjalistyczna Praktyka Lekarska Klaudia Teresińska	Strzyżewice, ul. Spadochronowa 7, 64-100 Leszno
7.	Samuel Ojo Indywidualna Praktyka Lekarska dr. n.med. Samuel Ojo Specjalista chirurg	ul. Majora Hubala 2, 64-115 Święciechowa
8.	Specjalistyczna Praktyka Lekarska lek. Joanna Szulczyńska	ul. gen. Tadeusza Kutrzeby 77, 64-115 Święciechowa
9.	Apteka „Waniliowa”	ul. Wolności 22, 64-115 Święciechowa

Dane Urzędu Gminy w Święciechowie.

Szeroko pojęta tematyka ochrony zdrowia znalazła odzwierciedlenie w badaniu ankietowym przeprowadzonym na potrzeby niniejszego opracowania. Rozkład odpowiedzi na temat ocen mieszkańców odnoszących się do funkcjonowania ochrony zdrowia w gminie ilustruje wykres zamieszczony poniżej.

Wykres 5. Jak Pani/Pan ocenia dostępną w gminie ofertę w zakresie ochrony zdrowia?

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Jeśli chodzi o ocenę oferty w zakresie ochrony zdrowia w gminie, to opinie ankietowanych rozłożyły się równomiernie, bowiem połowa uczestników badania stwierdziła, że jest niedostateczna, jednocześnie taki sam odsetek (50%) respondentów ocenił ją pozytywnie.

10. SPORT, REKREACJA I TURYSTYKA

Uprawianiu sportu i rekreacji w gminie Święciechowa służą zarówno obiekty sportowo-rekreacyjne, jak i naturalne warunki oraz przyroda tego regionu. Na bazę służącą upowszechnianiu sportu i rekreacji w gminie składają się m.in. obiekty: boisko sportowe w Święciechowie, kompleks „Orlik” w Święciechowie, kompleks „Orlik” w Lasocicach, boisko sportowe w Długim Starem, salka fitness w Lasocicach.

Propagowaniem kultury fizycznej w gminie zajmują się również działające na jej terenie kluby: Uczniowski Klub Sportowy „Dragon”, Klub Sportowy „Kormoran” Święciechowa, Ludowy Klub Sportowy „Błękitni” Niechłód, Klub Sportowy „Iskra” Długie Stare, Jeździecki Klub Sportowy w Przybyszewie i w Lasocicach. Dane na temat obiektów sportowo-rekreacyjnych i klubów w gminie zawierają poniższe tabele.

Tabela 21. Sport i rekreacja w 2023 r.

rodzaj podmiotu	liczba
obiekty rekreacyjno-sportowe	4
kluby sportowe	7
w tym uczniowskie kluby sportowe	1

Dane Urzędu Gminy w Święciechowie.

Tabela 22. Kluby i obiekty sportowe na terenie gminy w 2023 r.

lp.	nazwa obiektu/klubu	adres
1.	Boisko sportowe w Święciechowie	ul. Wschowska nr dz. 531, 64-115 Święciechowa
2.	Kompleks „Orlik” Święciechowa	ul. Strzelecka 9, 64-115 Święciechowa
3.	Kompleks „Orlik” Lasocice	Lasocice, ul. Szkolna nr dz. 319-6/, 64-100 Leszno
4.	Boisko sportowe w Długim Starem	Długie Stare, ul. Krótka 5, 64-100 Leszno
5.	Uczniowski Klub Sportowy „Dragon”	ul. Leszczyńska 1, 64-100 Długie Stare
6.	Klub Sportowy „Kormoran”	ul. Sportowa 1, 64-115 Święciechowa
7.	Ludowy Klub Sportowy „Błękitni”	Niechłód 22b, 64-115 Święciechowa

8.	Klub Sportowy „Iskra”	Długie Stare, ul. Krótka 8, 64-100 Leszno
10.	Jeździecki Klub Sportowy Przybyszewo	Przybyszewo, ul. Jana Ostroroga 9A, 64-100 Leszno
11.	Klub Jeździecki HBC Lasocice	Lasocice, ul. Święciechowska 24, 64-100 Leszno

Dane Urzędu Gminy w Święciechowie.

W podziale fizycznogeograficznym gmina Święciechowa leży w granicach Wysoczyzny Leszczyńskiej, przez którą przebiega linia fazy leszczyńskiej zlodowacenia północnego. Zlodowacenie to miało ogromny wpływ na rzeźbę terenu, między innymi na powstanie Jeziora Krzyckiego, czy najwyższego punktu w gminie – Spadki (122,5 m n.p.m.).

Wody gminy Święciechowa są rozgraniczone działem wodnym oddzielającym zlewnie Krzyckiego Rowu, Baryczy i Warty. Gmina jest odwadniana poprzez Rów Krzycki do Odry i Rów Polski do Baryczy i Odry. Ponadto na terenie gminy znajdują się Rów Święciechowski, Rów Strzyżewicki, Rów Henrykowski, Dopływ z Lasocic oraz liczne rowy odwadniające. Jedynym jeziorem na obszarze gminy jest Jezioro Krzyckie w Gołanicach, które również jest łowiskiem ogólnodostępnym.

Największe obszary leśne znajdują się w południowej części gminy, to ta część znajduje się w granicach krajowego korytarza ekologicznego Łęgi Obrzańskie – Dolina Odry. Na terenie gminy znajdują się fragmenty Przemęckiego Parku Krajobrazowego, obszar Natura 2000 oraz obszary chronionego krajobrazu, m.in. Przemęcko-Wschowski, kompleks leśny Włoszakowice, czy Kompleks leśny Śmigiel – Święciechowa.

O wartościach kulturowych gminy Święciechowa decyduje historia poszczególnych miejscowości oraz zachowane zabytki, do których należą obiekty architektoniczne, a także stanowiska archeologiczne i zieleń komponowana.

W Trzebinach turysta może zwiedzić pałac z XVII wieku, a w nim ekspozycję archeologiczną. Pałac jest otoczony parkiem krajobrazowym z licznymi okazami dendrologicznymi. Rozległy park z ciekawymi okazami starodrzewu znajduje się także w Gołanicach, a w nim dwór z początku XIX wieku. Natomiast z końca XIX wieku pochodzi pałac w Przybyszewie.

W święciechowskiej Izbie Regionalnej, znajdującej się w odrestaurowanym wiatraku z 1878 r., zgromadzono przedmioty codziennego użytku w gospodarstwie domowym z początku ubiegłego stulecia.

Do atrakcji turystycznych zaliczyć należy stare kościółki, kapliczki i figurki, wiele mówiące o dawnej kulturze duchowej i materialnej regionu. Atrakcją turystyczną dla zwiedzających będzie zapewne znajdująca się na terenie Strzyżewic i Leszna Centralna Szkoła Szybowcowa AP, gdzie odbywają się zawody szybowcowe, balonowe, modeli latających.

Mimo że gmina Świąciechowa nie ma charakteru typowo turystycznego, posiada w swojej ofercie różne formy wypoczynku. Do walorów turystycznych gminy należą urokliwe krajobrazy z lasami i jeziorem, ciekawe zabytki, ciągle żywe tradycje i obrzędy ludowe. Są tu atrakcyjne miejsca dla wędkarzy, osób zbierających jagody i grzyby oraz gości lubiących spacerować. Dobra sieć dróg i ścieżek leśnych stanowi bazę do uprawiania turystyki rowerowej i konnej. Nad Jeziorem Krzyckim w Gołanicach znajduje się kąpielisko strzeżone oraz tereny plażowe.

Baza noclegowa w gminie obejmuje m.in. pięć obiektów zbiorowego zakwaterowania oraz cztery gospodarstwa agroturystyczne. Dane na temat obiektów noclegowych w gminie zawiera poniższa tabela.

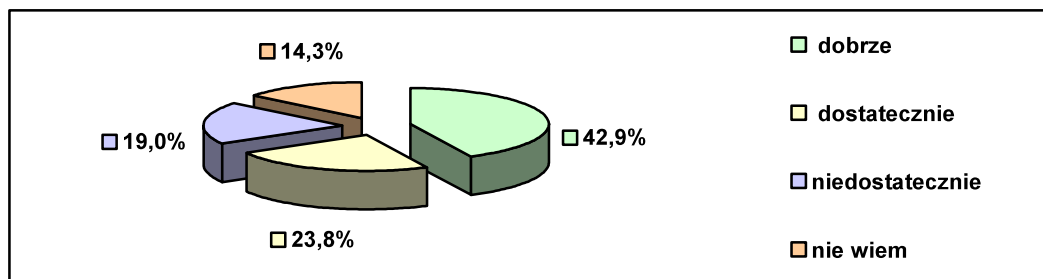
Tabela 23. Baza noclegowa w gminie w 2023 r.

obiekty i miejsca noclegowe	liczba miejsc
liczba obiektów zbiorowego zakwaterowania (bez ośrodków wczasowych i gospodarstw agroturystycznych)	5
liczba miejsc noclegowych w obiektach zbiorowego zakwaterowania (bez ośrodków wczasowych i gospodarstw agroturystycznych)	203
liczba ośrodków wczasowych	–
liczba miejsc noclegowych w ośrodkach wczasowych	–
liczba gospodarstw agroturystycznych	4
liczba miejsc noclegowych w gospodarstwach agroturystycznych	40

Dane Urzędu Gminy w Świąciechowie.

Nowe obiekty sportowo-rekreacyjne i noclegowe powstałe w latach 2021-2023 to: Agroturystyka Wesołe Ranczo Małgorzata Dutkiewicz, Niechlód – 18 miejsc noclegowych; 5G Camp Gołanice Małgorzata Morwa, Gołanice – 55 miejsc noclegowych.

W przeprowadzonym na potrzeby niniejszego opracowania badaniu ankietowym poproszono uczestników badania o ocenę oferty w zakresie sportu i rekreacji w gminie. Rozkład uzyskanych odpowiedzi ilustruje poniższy wykres.

Wykres 6. Jak Pani/Pan ocenia dostępną w gminie ofertę w zakresie sportu i rekreacji?

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Dwie trzecie mieszkańców, którzy zdecydowali się wziąć udział w badaniu, pozytywnie oceniło ofertę w zakresie sportu i rekreacji. Zdaniem 42,9% respondentów jest ona dobra, a kolejne 23,8% badanych stwierdziło, że jest dostateczna. Jednocześnie 19% ankietowanych uznało ją za niedostateczną. Trudności z odniesieniem się do tej kwestii miało ponad 14% pytaných.

11. BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE

Według danych udostępnionych na potrzeby opracowania niniejszego dokumentu przez Zespół Dzielnicowych w Świąciechowie – Wydział Prewencji KMP w Lesznie, w latach 2021-2023 na terenie gminy Świąciechowa stwierdzono ogółem: 51 przestępstw w 2021 r., 93 przestępstwa w 2022 r. i 85 przestępstw w 2023 r., w tym przestępstwa popełnione przez osoby nieletnie to 3 przypadki w 2022 r. Dane szczegółowe dotyczące przestępstw w odniesieniu do mieszkańców gminy w rozbiu na poszczególne kategorie przedstawia poniższa tabela.

Tabela 24. Przestępstwa odnotowane w gminie w latach 2021-2023

zakres danych	liczba przestępstw		
	2021	2022	2023
stwierdzono ogółem przestępstw:	51	93	85
w tym popełnionych przez nieletnich:	–	3	–
w tym według poszczególnych kategorii			
przeciwko życiu i zdrowiu	0	0	0
przeciwko wolności	1	0	2
przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji	12	17	16
przeciwko mieniu	19	45	30
przeciwko rodzinie i opiece	7	9	9
przeciwko wolności seksualnej i obyczajowości	0	0	2

z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii	6	8	4
--	---	---	---

Dane Zespołu Dzielnicowych w Święciechowie.

W 2023 r. na terenie gminy Święciechowa stwierdzono 85 przestępstw, w tym: przeciwko mieniu (30 przypadków, o 15 mniej w porównaniu z 2022 r.), przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji (16 przypadków, o 1 mniej w porównaniu z 2022 r.), przeciwko rodzinie i opiece (9 przypadków, tyle samo co w 2022 r.), z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii (4 przypadki, o 4 mniej w porównaniu z 2022 r.), przeciwko wolności (2 przypadki, o 2 więcej w porównaniu z 2022 r.) oraz przeciwko wolności seksualnej i obyczajowości (2 przypadki, o 2 więcej w porównaniu z 2022 r.).

Funkcjonariusze przeprowadzali także interwencje domowe. W wyniku podejmowanych działań wprowadzane były procedury „Niebieskie Karty”. W 2021 r. policjanci wszczęli 7 takich procedur, w 2022 r. – 8 i w 2023 r. – 15 procedur. Ponadto na terenie gminy prowadzone były przez funkcjonariuszy Zespołu Dzielnicowych akcje profilaktyczne. Szczegółowe dane przedstawia poniższa tabela.

Tabela 25. Działania profilaktyczne w gminie podejmowane przez Zespół Dzielnicowych w latach 2021-2023

rodzaj podejmowanych działań	grupa docelowa	rok realizacji
Razem bezpiecznie	grupa związana z celem kierowanych działań	2021-2023
Bezpiecznie to wiedzieć i znać	uczniowie klas 1-3 szkół podstawowych	2021-2023
Dopalacze niszczą życie	uczniowie klas 4-8 szkół podstawowych, szkoły ponadpodstawowe, rodzice uczniów, nauczyciele, pedagodzy	2021-2023
Dwie strony sieci	uczniowie klas 7 i 8 szkoły podstawowej, szkoły ponadpodstawowe, rodzice, nauczyciele, pedagodzy	2021-2023
Bezpieczne życie seniorów	seniorzy	2021-2023
Kręci mnie bezpieczeństwo nad wodą	dzieci, młodzież i osoby dorosłe	2021-2023
Kręci mnie bezpieczeństwo na stoku	dzieci, młodzież i osoby dorosłe	2021-2023

Dane Zespołu Dzielnicowych w Święciechowie.

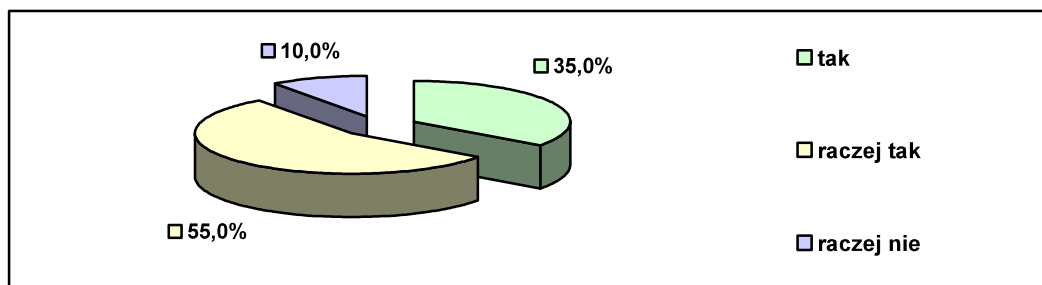
Sprawami bezpieczeństwa przeciwpożarowego na terenie gminy zajmują się ochotnicze straże pożarne. Łącznie funkcjonuje 9 jednostek – OSP w Święciechowie,

w Długim Nowem, w Długim Starem, w Gołanicach, w Krzycku Małym, w Lasocicach, w Niechłodzie, w Przybyszewie oraz w Trzebinach.

Z nadesłanej informacji Sądu Rejonowego w Lesznie wynika, iż brak jest zbiorczych danych dotyczących prowadzonych dozorów i nadzorów kuratorskich wobec mieszkańców obszaru gminy Święciechowa, ponieważ w obowiązujących systemach nie jest prowadzona osobna statystyka spraw dotyczących poszczególnych gmin.

W badaniu ankietowym przeprowadzonym na potrzeby niniejszego opracowania zadano mieszkańcom gminy Święciechowa uczestniczącym w badaniu pytanie na temat ich poczucia bezpieczeństwa w miejscu zamieszkania. Zdecydowana większość ankietowanych (90%) stwierdziła, że w miejscu zamieszkania czuje się raczej bezpiecznie lub bezpiecznie. Przeciwną opinię wyraziło 10% badanych. Rozkład odpowiedzi ilustruje poniższy wykres.

Wykres 7. Czy czuje się Pani/Pan bezpiecznie w miejscu zamieszkania?

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

12. POMOC SPOŁECZNA

Na koniec 2023 r. kadrę Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Święciechowie stanowiło 11 pracowników. Dane na temat stanu zatrudnienia w Ośrodku, potrzeb w tym zakresie oraz poziomu wykształcenia pracujących w nim osób przedstawiają poniższe tabele.

Tabela 26. Stan zatrudnienia w GOPS-ie oraz potrzeby w tym zakresie na koniec 2023 r.

rodzaj stanowiska	liczba osób/etatów – stan na 31.12.2023 r.	o ile osób/etatów powinno być więcej?
kadra kierownicza	2	–
pracownicy socjalni	3	–
pracownicy wykonujący usługi opiekuńcze	–	–

pracownicy wykonujący specjalistyczne usługi opiekuńcze	–	–
pozostali pracownicy	6	–

Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Świąciechowie.

Tabela 27. Wykształcenie kadry GOPS-u oraz potrzeby w tym zakresie na koniec 2023 r.

rodzaj wykształcenia, dodatkowe kwalifikacje i zainteresowanie w tym zakresie			liczba osób – 31.12.2023 r.	
			kadra kierownicza	pracownicy socjalni
wykształcenie	wyższe kierunkowe		2	3
	wyższe niekierunkowe		–	–
	średnie kierunkowe		–	–
	średnie niekierunkowe		–	–
dodatkowe kwalifikacje	specjalizacja z zakresu organizacji pomocy społecznej	ukończona	–	–
		w trakcie realizacji	–	–
	specjalizacja I stopnia w zawodzie pracownika socjalnego	posiadany	–	–
		w trakcie realizacji	–	–
	specjalizacja II stopnia w zawodzie pracownika socjalnego	posiadany	–	–
		w trakcie realizacji	–	–

Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Świąciechowie.

Ustawa o pomocy społecznej nakłada na Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej obowiązek zatrudnienia 1 pracownika socjalnego na 2 tysiące mieszkańców, nie mniej jednak niż 3 pracowników lub proporcjonalnie do liczby rodzin i osób samotnie gospodarujących, objętych pracą socjalną w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na nie więcej niż 50 rodzin i osób samotnie gospodarujących. W 2023 r. w gminie Świąciechowa wskaźnik ten był spełniony, bowiem na jednego pracownika socjalnego przypadały 32 rodziny objęte pracą socjalną.

Z końcem 2023 r. wykształcenie wyższe kierunkowe posiadały 2 osoby z kadry kierowniczej oraz 3 pracowników socjalnych, a także 5 pozostałych pracowników GOPS-u.

Przepisy prawa dokładnie precyzują, kto i kiedy może skorzystać ze wsparcia udzielanego przez powołane do tego instytucje. Poniższe tabele przedstawiają dane dotyczące kwot wydatkowanych w latach 2021-2023 w gminie Świąciechowa na pomoc jej mieszkańcom.

Tabela 28. Środki finansowe wydatkowane przez gminę na pomoc mieszkańcom w latach 2021-2023

wielkość wydatków (w zł)	2021	2022	2023
ogółem	535 769,00	655 750,00	831 356,00

Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Święciechowie.

Tabela 29. Środki finansowe pozyskane ze źródeł zewnętrznych na realizację zadań z zakresu polityki społecznej (projekty, środki z budżetu UE) w latach 2021-2023

wielkość środków finansowych pozyskanych ze źródeł zewnętrznych (w zł)	2021	2022	2023
ogółem	–	–	–

Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Święciechowie.

Wartość środków przeznaczanych w gminie na pomoc społeczną w latach 2021-2023 systematycznie rosła. W latach 2021-2023 r. na realizację zadań z zakresu polityki społecznej nie pozyskiwano środków finansowych ze źródeł zewnętrznych.

Poniższe tabele przedstawiają dane dotyczące liczby mieszkańców gminy objętych przez GOPS wsparciem z zakresu pomocy społecznej w latach 2021-2023 oraz struktury odbiorców pomocy społecznej i ich aktywności zawodowej.

Tabela 30. Beneficjenci pomocy społecznej w gminie w latach 2021-2023

beneficjenci, którym przyznano decyzją świadczenie	2021	2022	2023
liczba osób	119	120	130
liczba rodzin	109	105	115
liczba osób w rodzinach	210	199	215
udział liczby osób w rodzinach w ogólnej liczbie ludności gminy	2,45%	2,30%	2,46%

Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Święciechowie.

Tabela 31. Struktura demograficzna beneficjentów pomocy społecznej w gminie w 2023 r.

wiek odbiorców	liczba osób
0-17 lat	0
18-25 lat	3
26-35 lat	10
36-45 lat	25
46-55 lat	28
56-65 lat	40
66 lat i więcej	24

razem	130
--------------	------------

Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Święciechowie.

Tabela 32. Aktywność zawodowa beneficjentów pomocy społecznej w gminie w 2023 r.

rodzaj aktywności zawodowej	liczba osób powyżej 18 lat, którym przyznano pomoc według decyzji administracyjnych
pracuje	1
pracuje dorywczo	4
nie pracuje	74
studiuje	0
uczy się	0
na rencie	9
na emeryturze	20
na zasiłku dla bezrobotnych	5
bezrobotny bez prawa do zasiłku	17

Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Święciechowie.

Liczba osób w rodzinach objętych pomocą społeczną w gminie w latach 2021-2023 ulegała wahaniom. Analogicznie wypadał udział beneficjentów systemu pomocy społecznej w ogóle ludności gminy. Analiza struktury wiekowej mieszkańców gminy objętych przez GOPS pomocą społeczną w 2023 r. wykazała, że największą grupę stanowiły osoby w przedziale wiekowym 56-65 lat. Jeśli zaś chodzi o aktywność zawodową dorosłych odbiorców pomocy społecznej, to najliczniejszą grupę stanowiły osoby niepracujące.

Szczegółowe dane liczbowe dotyczące powodów przyznawania pomocy społecznej w gminie w latach 2021-2023 przedstawia poniższa tabela.

Tabela 33. Powody przyznania pomocy społecznej w gminie w latach 2021-2023

powód przyznania pomocy	liczba rodzin			liczba osób w rodzinach		
	2021	2022	2023	2021	2022	2023
ubóstwo	48	46	40	95	99	82
bezdomność	2	2	6	2	2	6
potrzeba ochrony macierzyństwa	2	3	4	9	14	20
bezrobocie	24	22	20	53	56	40
niepełnosprawność	67	62	43	109	91	64
długotrwała lub ciężka choroba	88	84	61	147	130	100
bezzadność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych	13	13	11	43	49	40

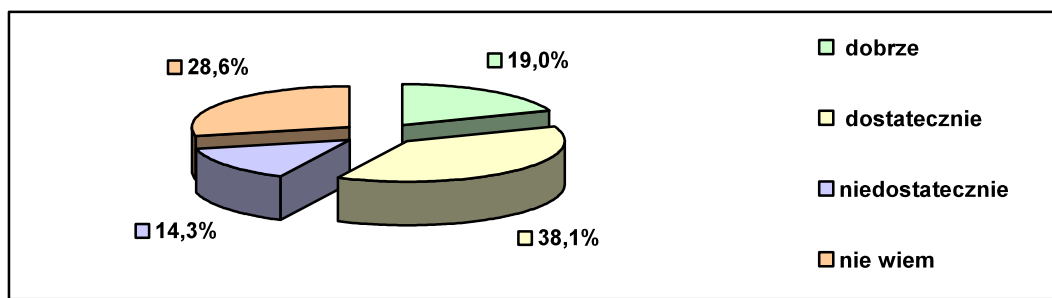
i prowadzenia gospodarstwa domowego						
w tym rodziny niepełne	10	8	6	26	24	19
w tym rodziny wielodzietne	5	5	4	26	26	22
przemoc domowa	0	0	0	0	0	0
alkoholizm	10	3	3	20	8	3
narkomania	0	0	0	0	0	0
trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	2	1	4	3	1	4
zdarzenie losowe	1	0	0	2	0	0
sytuacja kryzysowa	1	1	1	3	2	1
klęska żywiołowa lub ekologiczna	0	1	0	0	1	0

Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Świąciechowie.

Najczęstszymi powodami przyznawania pomocy społecznej w gminie w latach 2021-2023 były długotrwała lub ciężka choroba, niepełnosprawność oraz ubóstwo. We wszystkich tych kategoriach liczba rodzin korzystających ze wsparcia zmniejszała się z roku na rok. Istotnymi przyczynami udzielania mieszkańcom gminy wsparcia ze strony pomocy społecznej były bezrobocie, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, a także alkoholizm (we wszystkich przypadkach liczba rodzin także ulegała zmniejszeniu).

W badaniach ankietowych przeprowadzonych na potrzeby niniejszego opracowania poruszono kwestię oceny realizowanych w gminie działań w zakresie przeciwdziałania ubóstwu. Poniższy wykres przedstawia rozkład odpowiedzi.

Wykres 8. Jak Pani/Pan ocenia realizowane w gminie działania w zakresie przeciwdziałania ubóstwu?

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Ponad 38% badanych uznało te działania za dostateczne, a kolejne 19% respondentów oceniło je jako dobre. Jednak 14,3% pytanych stwierdziło, że są one

niedostateczne. Problemy z jednoznaczną odpowiedzią na to pytanie miało 28,6% ankietowanych.

Trudności rodzin, będące jednym z warunków udzielania świadczeń z pomocy społecznej, wpływały nie tylko na wysokość pomocy finansowej, ale także na formę udzielanego przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej wsparcia. Dane liczbowe dotyczące różnych form wsparcia za lata 2021-2023 przedstawia poniższa tabela.

Tabela 34. Formy wsparcia udzielanego w gminie przez GOPS w latach 2021-2023

formy pomocy	liczba osób, którym przyznano decyzją administracyjną świadczenie			liczba rodzin			liczba osób w rodzinach		
	2021	2022	2023	2021	2022	2023	2021	2022	2023
pieniężna	104	98	92	103	98	115	194	180	177
rzeczowa	18	25	38	15	19	23	41	57	38
praca socjalna	X	X	X	105	100	95	201	191	193
poradnictwo specjalistyczne	X	X	X	0	0	0	0	0	0
schronienie	2	3	6	2	3	6	2	3	6
usługi opiekuńcze	8	8	7	8	8	7	8	8	7
specjalistyczne usługi opiekuńcze	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Świąciechowie.

W latach 2021-2023 na terenie gminy Świąciechowa najwięcej rodzin korzystało z pomocy w formie wsparcia finansowego, głównie w postaci zasiłków, przy czym ich liczba w tym okresie ulegała wahaniom. Kolejną formą przyznanego wsparcia była pomoc w formie pracy socjalnej, a liczba rodzin, którym przyznano tę pomoc, zmniejszała się w trakcie rozpatrywanego okresu. W nieco mniejszym zakresie mieszkańcom przyznawano wsparcie rzeczowe, które najczęściej świadczone jest w postaci posiłków, ubrań bądź sprzętów codziennego użytku, a liczba rodzin, którym przyznano takie świadczenie, rosła.

Ważnym narzędziem pracy socjalnej jest **kontrakt socjalny**, czyli umowa zawarta przez pracownika socjalnego z rodziną lub osobą ubiegającą się o pomoc. Celem kontraktu jest przezwyciężenie trudnej sytuacji życiowej i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu. Kontrakt określa zobowiązania i uprawnienia obu stron, a do wykonywania pewnych działań w oznaczonym terminie zobowiązują się

zarówno osoba korzystająca ze świadczeń, jak i pracownik socjalny. W latach 2021-2022 na terenie gminy zawarto po 4 kontrakty socjalne.

Istotnym wsparciem dla beneficjentów pomocy społecznej jest pomoc **asystenta rodziny**, który przydzielany jest rodzinie na podstawie wywiadu środowiskowego, przeprowadzonego w danej rodzinie przez pracownika socjalnego po otrzymaniu informacji o trudnościach rodziny w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych (z uwzględnieniem takich problemów, jak brak pracy, nałogi czy inne trudności, które mogą mieć wpływ na zagrożenie bezpieczeństwa dziecka). W 2023 r. 12 rodzin niewydolnych wychowawczo, w których wychowywało się 25 dzieci, skorzystało z takiej formy pomocy. Poniższa tabela zawiera dane dotyczące pracy asystenta rodziny w gminie w latach 2021-2023.

Tabela 35. Asystenci rodziny w gminie w latach 2021-2023

zakres danych	2021	2022	2023
liczba asystentów rodziny	1	1	1
liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny	15	13	12
liczba dzieci w rodzinach objętych wsparciem asystenta rodziny	34	28	25
przeciętny czas pracy z rodziną (miesiące)	12	12	12
koszty ponoszone przez gminę z tytułu zatrudnienia asystenta rodziny (w zł)	47 936,68	56 616,79	79 868,40

Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Świąciechowie.

Osoby niezdolne do samodzielnego funkcjonowania w środowisku, dla których pomoc w postaci usług opiekuńczych okazywała się niewystarczająca dla zaspokojenia ich podstawowych potrzeb życiowych, z uwagi na konieczność zapewnienia im całodobowej opieki (z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności), były kierowane przez GOPS do domów pomocy społecznej. Dane dotyczące liczby skierowań do DPS-ów, liczby osób w nich przebywających oraz kosztów ponoszonych przez gminę z tego tytułu przedstawiają kolejne tabele.

Tabela 36. Skierowania i pobyt mieszkańców w domach pomocy społecznej w latach 2021-2023

zakres danych	2021	2022	2023
liczba osób z gminy skierowanych do DPS-u	3	3	4
liczba osób z gminy przebywających w DPS-ie	10	10	13

Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Świąciechowie.

Tabela 37. Koszty ponoszone przez gminę z tytułu pobytu mieszkańców w DPS w latach 2021-2023

zakres danych	2021	2022	2023
koszty ponoszone przez gminę z tytułu pobytu mieszkańców w DPS (w zł)	231 847	306 363	494 076

Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Święciechowie.

Szczególną formą pomocy jest **Karta Dużej Rodziny**. Prawo do posiadania Karty Dużej Rodziny przysługuje członkowi rodziny wielodzietnej, w której rodzic (rodzice) lub małżonek rodzica mają na utrzymaniu co najmniej troje dzieci:

1. w wieku do 18. roku życia,
2. w wieku do 25. roku życia w przypadku, gdy dziecko się uczy,
3. bez ograniczeń wiekowych – w przypadku dzieci legitymujących się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności.

Od 1 stycznia 2019 r. prawo do posiadania Karty Dużej Rodziny przysługuje również wszystkim rodzicom oraz małżonkom rodziców, którzy mają lub mieli na utrzymaniu łącznie co najmniej troje dzieci. Dane na temat Kart Dużej Rodziny w gminie Święciechowa zawiera tabela zamieszczona poniżej.

Tabela 38. Karta Dużej Rodziny w gminie w latach 2021-2023

zakres danych	2021	2022	2023
liczba wydanych kart	86	257	249
liczba rodzin/osób korzystających ze wsparcia w ramach KDR	26	115	115
liczba dzieci w rodzinach objętych wsparciem	36	73	55

Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Święciechowie.

W ramach szeroko rozumianej pomocy społecznej GOPS w Święciechowie przyznawał mieszkańcom gminy **świadczenia rodzinne**. W latach 2021-2023 wielkość środków finansowych, jakie na ten cel przeznaczano, ulegała wahaniom, natomiast liczba osób, którym decyzją przyznano świadczenie rodzinne, malała. Dane w tym zakresie prezentują poniższe tabele.

Tabela 39. Świadczenia rodzinne w gminie w latach 2021-2023

zakres danych	2021	2022	2023
łączna wartość przyznanych świadczeń rodzinnych (w zł)	2 646 262,00	2 606 414,97	2 742 769,58
liczba osób, którym przyznano świadczenie	368	332	298

Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Święciechowie.

Tabela 40. Rodzaj świadczeń rodzinnych przyznanych w gminie w latach 2021-2023

rodzaj świadczenia	liczba przyznanych świadczeń		
	2021	2022	2023
zasiłek rodzinny	162	124	109
dodatek do zasiłku z tytułu urodzenia dziecka	14	16	6
dodatek do zasiłku z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	22	15	14
dodatek do zasiłku z tytułu samotnego wychowania dziecka	16	7	4
dodatek do zasiłku z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	10	19	31
dodatek do zasiłku z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego	230	124	153
dodatek do zasiłku z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	61	49	38
dodatek do zasiłku z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	76	55	47
jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	61	48	38
zasiłek pielęgnacyjny	50	36	61
świadczenie pielęgnacyjne	13	9	11
specjalny zasiłek opiekuńczy	4	4	2
zasiłek dla opiekuna	0	0	1
świadczenie rodzicielskie	21	14	9
razem	740	520	524

Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Świąciechowie.

W latach 2021-2023 ogólna liczba wszystkich świadczeń rodzinnych przyznanych mieszkańcom gminy ulegała wahaniom. Podstawowym świadczeniem rodzinnym jest zasiłek rodzinny, który służy częściowemu pokryciu wydatków na utrzymanie dziecka.

Kolejność trzech najliczniej udzielanych dodatków do zasiłku rodzinnego była w latach 2021-2023 podobna: najczęściej przyznawano mieszkańcom dodatek do zasiłku z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego, z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej oraz z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania.

Poza zasiłkiem rodzinnym najczęściej wypłacanym mieszkańcom gminy świadczeniem był zasiłek pielęgnacyjny, który przyznaje się w celu częściowego

pokrycia wydatków wynikających z konieczności zapewnienia opieki i pomocy innej osoby w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji.

Na podstawie ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci wypłacane są również **świadczenia wychowawcze**. Ich celem jest częściowe pokrycie wydatków związanych z wychowywaniem dziecka, w tym z opieką nad nim i zaspokojeniem jego potrzeb życiowych. Od 1.04.2016 r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Świąciechowie realizował Program Rodzina 500+. Obsługą programu w zakresie wniosków o świadczenia wychowawcze składanych od 1 stycznia 2022 r. zajął się Zakład Ubezpieczeń Społecznych. GOPS wypłacał świadczenia wychowawcze przyznane z wniosków złożonych przed 1 stycznia 2022 r. do 31 maja 2022 r. W sumie w okresie od 01.01.2022 r. do 31.05.2022 r. wypłacono rodzinom z gminy 25 świadczeń wychowawczych na łączną kwotę 12 500,00 zł.

Szczególną formą wsparcia jest wypłacane na podstawie ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży świadczenie „**Za życiem**”. Z tytułu urodzenia się dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu, przyznaje się na to dziecko **jednorazowe świadczenie w wysokości 4 000 zł**. Świadczenie przysługuje matce lub ojcu dziecka, opiekunowi prawnemu albo opiekunowi faktycznemu dziecka bez względu na dochód. W rozpatrywanym okresie w gminie Świąciechowa przyznano 2 takie świadczenia w 2021 r.

W ramach programu „**Posiłek w szkole i w domu**” z pomocy skorzystało 10 dzieci w 2021 r., 18 dzieci w 2022 r. oraz 28 dzieci w 2023 r. Na realizację ww. zadania w 2023 r. wydano ogółem 13 236,00 zł, z tego dotacja na realizację zadania stanowiła 12 599,25 zł, zaś środki własne gminy wynosiły 636,45 zł. Ponadto z zadań własnych pokryty został dowóz posiłków ze szkoły podstawowej mieszczącej się w Świąciechowie do szkół podstawowych w Lasocicach i w Długim Starem. Koszt dowozu posiłków w 2023 r. wyniósł 16 946,00 zł.

W ramach **Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2021-2027**, współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym (FEAD) – Ośrodek realizował pomoc w zakresie dystrybucji artykułów żywnościowych.

Paczki żywnościowe były dystrybuowane m.in. przy współpracy ze Stowarzyszeniem Leszczyński Bank Żywności. Rodziny spełniające odpowiednie kryteria otrzymały nieodpłatnie artykuły spożywcze. W ramach ww. programu w 2023 r. pomoc w postaci paczki żywnościowej otrzymało w sumie 30 rodzin (w tym 79 osób w rodzinach), które pochodziły z terenu gminy Świąciechowa.

GOPS w Świąciechowie podejmował także wiele działań na rzecz osób starszych, chorych i niepełnosprawnych oraz ich rodzin. Wdrożono m.in. programy:

- „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” – celem programu było wprowadzenie i rozpowszechnienie usługi asystenta jako formy ogólnodostępnego wsparcia dla osób niepełnosprawnych. Realizowany był od kwietnia 2023 r. do grudnia 2023 r. Wsparciem asystenta osobistego zostały objęte dwie osoby z niepełnosprawnościami, w tym z niepełnosprawnością w stopniu znacznym oraz umiarkowanym. Osoby te zostały objęte pomocą asystenta, który wspierał te osoby m.in. w: zaspokajaniu istotnych potrzeb życiowych; wykonywaniu podstawowych czynności życia codziennego, jak również pomagał w zwiększeniu ich samodzielności oraz aktywności życiowej. Koszt całkowity realizacji programu (edycja 2023 r.) wyniósł 15 983,27 zł (środki przyznane z dotacji).
- Program Korpus Wsparcia Seniora – edycja 2023. Zakupiono 16 szt. urządzeń do świadczenia usługi polegającej na sprawowaniu całodobowej opieki na odległość nad seniorami przez centrum monitoringu – tzw. opasek bezpieczeństwa. Z tej formy wsparcia skorzystało 16 osób.
- „Projekt teleopieki ASsiST: Asystujący spersonalizowany inteligentny system teleopieki” – projekt badawczo-rozwojowy realizowany we współpracy z Politechniką Łódzką. Jego celem było stworzenie możliwości bezinwazyjnego pomiaru poziomu glukozy oraz hemoglobiny we krwi. Rozwiązanie dedykowane było dla osób o specjalnych potrzebach, w szczególności dla seniorów, osób niesamodzielnych lub o podwyższonym ryzyku chorób cywilizacyjnych, powyżej 50. roku życia. Z programu skorzystało 27 osób. Opaski zostały przekazane na pół roku – od października 2023 r. do kwietnia 2024 r.
- „Ogólnopolska Karta Seniora” – program został uruchomiony w celu zwiększenia aktywności społecznej osób starszych. Posiadacze tej karty mogą korzystać z licznych zniżek w różnych dziedzinach życia, takich jak kultura i sztuka (np. bilety do muzeów i teatrów), sport i rekreacja (aerobik, zajęcia taneczne), różnego

rodzaju usługi (w tym remontowe, wulkanizacyjne i weterynaryjne), a także w restauracjach, kawiarniach, podczas podróży turystycznych i noclegów. Karta zapewnia również zniżki na zabiegi zdrowotne, porady lekarskie oraz pobyty w sanatoriach i uzdrowiskach, a także usługi fryzjerskie i kosmetyczne. Karta dostępna jest dla wszystkich seniorów, którzy ukończyli 60 lat i mieszkają na terenie gminy Świąciechowa. Aby ją uzyskać, należy złożyć wniosek w Klubie Senior+ lub w GOPS-ie w Świąciechowie. Wydawanie karty jest bezpłatne i nie wiąże się z żadnym terminem ważności. W 2023 r. GOPS przyjął łącznie 27 wniosków o wydanie „Ogólnopolskiej Karty Seniora”.

- Program „Wielkopolska Karta Rodziny” mający na celu wspieranie rodzin wielodzietnych – programem objęte są rodziny 3+ (w wieku do ukończenia 18. roku życia, a w przypadku dziecka kontynuującego naukę do ukończenia 25. roku życia lub bez ograniczeń wiekowych w przypadku dziecka niepełnosprawnego legitymującego się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności). W 2023 r. wniosków na WKR nie składano.
- „Szlachetna paczka” – ogólnopolski projekt społeczny organizowany przez Stowarzyszenie WIOSNA. Głównym celem projektu jest udzielanie wsparcia duchowego oraz pomocy materialnej osobom oraz rodzinom, które z różnych przyczyn znalazły się w trudnej sytuacji życiowej. W 2023 r. pomoc materialną w ramach niniejszego projektu otrzymało 8 rodzin z gminy Świąciechowa.
- „Paczka pod choinkę” – w 2023 r. Młodzieżowa Rada Gminy Świąciechowa wspólnie z GOPS-em w Świąciechowie zorganizowali akcję społeczną polegającą na zrobieniu paczki pod choinkę dla osób oraz rodzin pochodzących z terenu gminy, które znajdowały się w trudnej sytuacji życiowej. W dniu 22.12.2023 r. Młodzieżowa Rada Gminy Świąciechowa wraz z opiekunem oraz pracownikami GOPS-u rozwieźli przygotowane przez mieszkańców gminy paczki osobom oraz rodzinom, które zostały zgłoszone do akcji. W 2023 r. obdarowano w sumie 54 osoby.
- Punkt zbiórki odzieży, sprzętu gospodarstwa domowego – GOPS w Świąciechowie posiada oraz prowadzi punkt zbiórki odzieży i sprzętu gospodarstwa domowego. Zbiórka odzieży w 2023 r. w GOPS-ie odbywała się m.in. przy pomocy osób prywatnych. Odzież i sprzęt gospodarstwa domowego wydawane były najbardziej potrzebującym osobom oraz rodzinom z terenu gminy.

- Działalność Klubu „Senior+” – klub dla mieszkańców gminy powyżej 60. roku, spełniających określone warunki. Klub ma na celu zapobieganie wykluczeniu seniorów ze środowiska, osamotnieniu, ale przede wszystkim aktywizację. Seniorzy będący uczestnikami Klubu „Senior+” w Świąciechowie mają możliwość skorzystania z takich działań jak warsztaty manualne, zajęcia ruchowe, zajęcia komputerowe, warsztaty kulinarne czy wykłady tematyczne, dostęp do literatury. Pobyt w Klubie „Senior+” jest nieodpłatny. W 2023 r. po raz pierwszy odbyły się Świąciechowskie Dni Seniora. W ramach tej inicjatywy prowadzone były poszczególne działania dostępne dla wszystkich seniorów z gminy, nie tylko osób zapisanych w Klubie, jak m.in. drzwi otwarte w Klubie Seniora, warsztaty z refleksologii; warsztaty z podologiem, warsztaty ze stylistą, warsztaty z policjantem „Bezpieczny Senior”, Międzypokoleniowy Marszobiegi po Zdrowie. W 2023 r. było w sumie 41 uczestników Klubu „Senior+”. W ciągu roku z udziału w zajęciach zrezygnowało 11 osób, a zapisało się 6 osób. Liczba uczestników w grudniu wynosiła 30. Na działalność Klubu w 2023 r. wydano w sumie 100 803,53 zł.

GOPS udzielał również pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terenie tego państwa. W 2023 r. wypłacono świadczenia takie jak:

- świadczenie pieniężne w wysokości 300,00 zł, które przysługuje jednorazowo i bez względu na dochód dla każdego obywatela Ukrainy, który wjechał legalnie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w okresie od 24 lutego 2022 r. – skorzystały 4 rodziny, w tym 10 osób w rodzinach. Na ten cel wydano 3 000,00 zł. Środki pieniężne na realizację niniejszego świadczenia pochodziły z Funduszu Pomocy;
- świadczenia rodzinne dla obywateli Ukrainy – skorzystały 3 rodziny. Na ten cel wydano ogółem 10 456,00 zł. Środki pieniężne w całości pochodziły z Funduszu Pomocy.

Pracownicy Ośrodka realizowali też inne zadania pozaustawowe, m.in. wykonywali procedury związane z wydawaniem zaświadczeń do Programu „Czyste powietrze”, który daje możliwość uboższej części społeczeństwa ubiegania się o dodatkowe środki finansowe.

Pracownicy GOPS-u prowadzili też postępowania w sprawach dotyczących wypłaty świadczenia – dodatku węglowego – w zakresie przeprowadzania wywiadu środowiskowego. W okresie od 01.01.2023 r. do 19.04.2023 r. przeprowadzili

w sumie 12 wywiadów środowiskowych mających na celu ustalenie głównego źródła ogrzewania i rodzaju stosowanego paliwa oraz 8 wywiadów środowiskowych mających na celu ustalenie zamieszkiwania pod wskazanym adresem w odrębnych lokalach mieszkaniowych kilku gospodarstw domowych.

GOPS realizował także zadanie w zakresie refundacji kwoty VAT wynikającej z opłaconej faktury dokumentującej dostarczenie paliw gazowych za okres od 1.01.2023 r. do 31.12.2023 r. do odbiorcy paliw gazowych spełniających określone w ustawie warunki. W 2023 r. z tej formy pomocy skorzystało 12 odbiorców gazu. Kwota wypłaconych w 2023 r. refundacji wyniosła w sumie 4 802,74 zł.

Dodatkowo pracownicy GOPS-u reagowali na bieżące potrzeby mieszkańców gminy, monitorowali sytuację osób z niepełnosprawnościami, starszych i samotnie mieszkających oraz zapewniali odpowiednią do okoliczności formę pomocy.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej udzielał także wsparcia w formie świadczenia z funduszu alimentacyjnego, które przyznawane jest na warunkach określonych w ustawie z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. Do świadczenia z funduszu alimentacyjnego ma prawo osoba uprawniona do alimentów od rodzica na podstawie tytułu wykonawczego pochodzącego lub zatwierdzonego przez sąd, jeżeli egzekucja okazała się bezskuteczna. Przyznanie prawa do świadczenia z funduszu alimentacyjnego uzależnione jest od spełnienia kryterium dochodowego. Szczegółowe dane w tym zakresie przedstawia poniższa tabela.

Tabela 41. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przyznane w gminie w latach 2021-2023

zakres danych	2021	2022	2023
liczba osób, którym decyzją przyznano świadczenie	23	22	16
liczba przyznanych świadczeń	30	28	18
wielkość wydatków na świadczenia (zł)	160 942,46	137 735,31	110 771,43

Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Święciechowie.

Należy zaznaczyć, że mieszkańcy mogą również korzystać z pomocy jednostek usytuowanych poza gminą, które obejmują swoim wsparciem jej teren. Wykaz tych jednostek przedstawia poniższa tabela.

Tabela 42. Jednostki wsparcia obejmujące teren gminy, z oferty których korzystali mieszkańcy gminy w 2023 r.

lp.	nazwa instytucji oraz liczba osób objętych wsparciem	adres instytucji	liczba osób objętych wsparciem
1.	Centrum Integracji Społecznej	Kłoda 97, 64-130 Rydzyna	osoby

	Kłoda		z niepełnosprawnością – 3
2.	Środowiskowy Dom Samopomocy we Włoszakowicach im. Wernera Kenkel	Pl. 21 Października 4, 64-140 Włoszakowice	osoby z niepełnosprawnością – 3
3.	Środowiskowy Dom Samopomocy w Lesznie	ul. Niepodległości 27C, 64-100 Leszno	osoby z niepełnosprawnością – 1
4.	Środowisko Dom Samopomocy w Lesznie	ul. Starozamkowa 14a, 64-100 Leszno	osoby z niepełnosprawnością – 4
5.	Środowiskowy Dom Samopomocy w Kąkolewie	ul. Krzywińska 10/A, 64-113 Kąkolewo	osoby z niepełnosprawnością – 1
6.	Powiatowa Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Rydzynie	Plac Zamkowy 2, 64-130 Rydzyna	b.d.
7.	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	Plac Kościuszki 4b, 64-100 Leszno	b.d.
8.	Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności	Plac Kościuszki 4b, 64-100 Leszno	b.d.
9.	Powiatowy Urząd Pracy w Lesznie	ul. Śniadeckich 5, 64-100 Leszno	93
10.	Komenda Miejska Policji	ul. 17 Stycznia 8, 64-100 Leszno	b.d.
11.	Sąd Rejonowy w Lesznie Wydział cywilny	ul. Dąbrowskiego 2, 64-100 Leszno	b.d.
12.	I Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej ds. Dorosłych do wykonywania orzeczeń w sprawach karnych	ul. Kasprowicza 1 , 64-100 Leszno	b.d.
13.	II Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej ds. Rodzinnych do wykonywania orzeczeń w sprawach rodzinnych i nieletnich	ul. Kasprowicza 1 , 64-100 Leszno	b.d.
14.	Stowarzyszenie Leszczyński Bank Żywności	Plac Jana Metziga 17, 64-100 Leszno	86
15.	Caritas Archidiecezji Poznańskiej	Rynek Wildecki 4a, 61-546 Poznań	b.d.
16.	Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej	Feliksa Nowowiejskiego 11, 61-731 Poznań	b.d.
17.	Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego	Al. Niepodległości 34, 61-714 Poznań	b.d.

18.	Wielkopolski Urząd Wojewódzki	Al. Niepodległości 16/18, 61-713 Poznań	b.d
19.	Schronisko dla Osób Bezdomnych	ul. Towarowa 10, 64-100 Leszno	4
20.	Schronisko dla Osób Bezdomnych Pod Wezwaniem św. Marka	ul. Kolonia 15 A, 66-200 Łagów	1
21.	Stowarzyszenie MONAR WCPB Markot,	Różnowice 33, 64-610 Rogoźno	1

Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Świąciechowie i opracowanie własne.

Pomoc dzieciom i młodzieży z terenu gminy oraz ich rodzicom świadczy **Powiatowa Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Rydzynie**. Poradnia nie prowadzi statystyki przyjmowanych dzieci z poszczególnych gmin, w związku z tym brak jest możliwości udostępnienia danych dotyczących dzieci i młodzieży z konkretnej gminy/placówki oświatowej objętych wspomaganiami przez PPPP. Takie dane statystyczne i informacje dotyczące przyczyny i formy udzielanej pomocy przekazały szkoły z terenu gminy.

Według informacji z SP im. Marii Skłodowskiej-Curie w Świąciechowie w roku szkolnym 2022/2023 PPPP w Rydzynie wydała uczniom tej placówki 32 opinie oraz 7 orzeczeń o potrzebie kształcenia specjalnego. Formy zajęć i liczba uczniów wskazanych do objęcia poszczególnymi formami:

- zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze z matematyki – 78,
- zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze z języka polskiego – 88,
- logopedia – 33,
- zajęcia korekcyjno-kompensacyjne – 46,
- zajęcia rewalidacyjne – 7,
- zajęcia rozwijające uzdolnienia – 9 (2 z indywidualnym programem),
- zajęcia rozwijające umiejętność uczenia się – 1,
- zajęcia rozwijające kompetencje emocjonalno-społeczne – 15,
- zajęcia związane z wyborem kierunku kształcenia – 80.

W Szkole Podstawowej w Długim Starem w analizowanym roku szkolnym było 20 uczniów z opiniami oraz 5 uczniów z orzeczeniami PPPP.

Uczniom ze Szkoły Podstawowej w Lasocicach w roku szkolnym 2022/2023 PPPP udzieliła wsparcia w następującej formie:

Opinie – 7:

- objęcie ucznia pomocą psychologiczno-pedagogiczną w szkole – 1 osoba z kl. II i 1 osoba z kl. III (zajęcia korekcyjno-kompensacyjne, zajęcia rozwijające kompetencje emocjonalno-społeczne),
- dostosowanie wymagań edukacyjnych do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia – 1 osoba z kl. V (zajęcia korekcyjno-kompensacyjne, zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze z j. polskiego i matematyki, zajęcia rozwijające kompetencje emocjonalno-społeczne),
- specyficzne trudności w uczeniu się – 1 osoba z kl. IV (zajęcia korekcyjno-kompensacyjne),
- dostosowanie warunków i metod nauczania do możliwości uczennicy – 1 osoba z kl. VI (zajęcia korekcyjno-kompensacyjne, zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze, zajęcia rozwijające umiejętności emocjonalno-społeczne, dostosowanie wymagań do możliwości psychofizycznych uczennicy),
- specyficzne trudności w uczeniu się, głęboka dysleksja, dysgrafia, dysortografia – 1 osoba z kl. VI (dostosowanie wymagań do indywidualnych możliwości psychofizycznych ucznia, zajęcia korekcyjno-kompensacyjne, zajęcia wyrównawcze z j. polskiego i matematyki, terapia logopedyczna, opieka psychologa szkolnego, zwolnienie z nauki drugiego j. obcego),
- dostosowanie warunków i metod nauczania do możliwości ucznia – 1 osoba z kl. VIII (zajęcia korekcyjno-kompensacyjne, zajęcia wyrównawcze z j. polskiego i matematyki, porady i konsultacje z psychologiem).

Orzeczenia – 4:

- niepełnosprawność intelektualna w stopniu lekkim, FAS – 1 osoba z kl. I,
- niepełnosprawność ruchowa, afazja, mózgowe porażenie dziecięce – 1 osoba z kl. II,
- Zespół Aspergera – 2 osoby z kl. IV.

Zalecenia PPPP do orzeczeń – zajęcia rewalidacyjne, zajęcia logopedyczne, zajęcia korekcyjno-kompensacyjne, zajęcia rozwijające kompetencje emocjonalno-społeczne.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lesznie w odniesieniu do mieszkańców gminy realizuje m.in. zadania w zakresie pieczy zastępczej. Poniższa tabela przedstawia dane dotyczące działalności PCPR-u w tym zakresie.

Tabela 43. Działalność PCPR-u w odniesieniu do mieszkańców gminy w zakresie pieczy zastępczej w latach 2021-2023

zakres danych	2021	2022	2023
liczba dzieci z gminy zgłoszonych do adopcji	0	0	0
liczba dzieci z gminy adoptowanych	0	0	2
liczba dzieci z gminy umieszczonych w rodzinach zastępczych	6	7	9
liczba dzieci z gminy umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych	0	0	0
liczba dzieci z gminy przebywających w rodzinach zastępczych	6	7	9
liczba dzieci z gminy przebywających w placówkach opiekuńczo-wychowawczych	0	0	0
liczba rodzin zastępczych, które objęły opieką dzieci z gminy	4	5	8
liczba usamodzielnianych dzieci z gminy	0	1	1

Dane Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Lesznie.

13. BEZROBOCIE

Sytuacja na rynku pracy w gminie Świąciechowa w latach 2021-2023 uległa zmianom, bowiem liczba zarejestrowanych w urzędzie pracy osób bezrobotnych wahała się. Liczba kobiet, które w latach 2021-2023 stanowiły większość ogółu osób pozostających bez pracy, także ulegała wahaniom. Podobnie wahał się udział bezrobotnych w liczbie ludności gminy w wieku produkcyjnym w trakcie rozpatrywanego okresu. Dane w tym zakresie zawiera tabela zamieszczona poniżej.

Tabela 44. Stan bezrobocia w gminie w latach 2021-2023

zakres danych	2021	2022	2023
liczba osób w wieku produkcyjnym	5 190	5 253	5 235
liczba bezrobotnych w gminie ogółem	70	96	93
liczba bezrobotnych kobiet w gminie	45	61	60
udział ogólnej liczby osób bezrobotnych w liczbie osób w wieku produkcyjnym	1,35%	1,83%	1,78%

Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Lesznie.

Uzupełnienie powyższych danych stanowią przedstawione w kolejnej tabeli informacje na temat stopy bezrobocia, jaką odnotowano w latach 2021-2023 w powiecie leszczyńskim, województwie wielkopolskim i w kraju.

Tabela 45. Stopa bezrobocia rejestrowanego w powiecie, województwie i w kraju w latach 2021-2023

zakres danych	2021	2022	2023
stopa bezrobocia w powiecie leszczyńskim	2,0%	2,4%	2,5%

stopa bezrobocia w województwie wielkopolskim	3,1%	2,9%	3,0%
stopa bezrobocia w kraju	5,4%	5,2%	5,1%

Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Lesznie i Głównego Urzędu Statystycznego.

W latach 2021-2023 powiat leszczyński charakteryzował się niższą, w stosunku do województwa wielkopolskiego, jak i w stosunku do kraju stopą bezrobocia. W trakcie rozpatrywanego okresu poziom bezrobocia nieznacznie wzrastał w powiecie, wahał się w województwie, natomiast w kraju sukcesywnie malał.

Dla scharakteryzowania problemu bezrobocia w gminie ważna jest analiza danych dotyczących podziału bezrobotnych według wieku, czasu pozostawania bez pracy, wykształcenia i stażu pracy. Dane szczegółowe w tym zakresie na koniec 2023 r. dla gminy Świąciechowa przedstawia poniższa tabela.

Tabela 46. Bezrobotni w gminie na koniec 2023 r. według wieku, czasu pozostawania bez pracy, wykształcenia i stażu pracy

wiek	liczba bezrobotnych		udział kobiet (w %)
	ogółem	kobiet	
18-24 lata	6	4	66,7%
25-34 lata	26	21	80,8%
35-44 lata	27	20	74,1%
45-54 lata	20	13	65,0%
55-59 lat	6	2	33,3%
60 lat i więcej	8	X	X
czas pozostawania bez pracy	liczba bezrobotnych		udział kobiet (w %)
	ogółem	kobiet	
do 1 miesiąca	8	5	62,5%
1-3 miesiące	16	10	62,5%
3-6 miesięcy	29	21	72,4%
6-12 miesięcy	16	8	50,0%
12-24 miesiące	9	6	66,7%
powyżej 24 miesięcy	15	10	66,7%
wykształcenie	liczba bezrobotnych		udział kobiet (w %)
	ogółem	kobiet	
wyższe	17	14	82,4%
policealne i średnie zawodowe	16	12	75,0%

średnie ogólnokształcące	8	5	62,5%
zasadnicze zawodowe	28	17	60,7%
gimnazjalne i niższe	24	12	50,0%
staż pracy	liczba bezrobotnych		udział kobiet (w %)
	ogółem	kobiet	
bez stażu	3	3	100,0%
do 1 roku	14	8	57,1%
1-5 lat	19	14	73,7%
5-10 lat	25	18	72,0%
10-20 lat	17	11	64,7%
20-30 lat	9	4	44,4%
30 lat i więcej	6	2	33,3%

Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Lesznie.

Na koniec 2023 r. wśród bezrobotnych w gminie największe grupy stanowiły osoby w wieku 35-44 lata, osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym, osoby ze stażem pracy od 5 do 10 lat oraz osoby pozostające bez pracy od 3 do 6 miesięcy. Najmniej bezrobotnych w 2023 r. było w następujących grupach: osób bez stażu, osób w wieku 18-24 lata i 55-59 lat, osób z wykształceniem średnim ogólnokształcącym oraz osób pozostających bez pracy do 1 miesiąca.

Największy udział kobiet w ogóle bezrobotnych odnotowano wśród osób z wykształceniem wyższym, osób w wieku 25-34 lata, osób bez stażu pracy oraz osób pozostających bez pracy od 3 do 6 miesięcy.

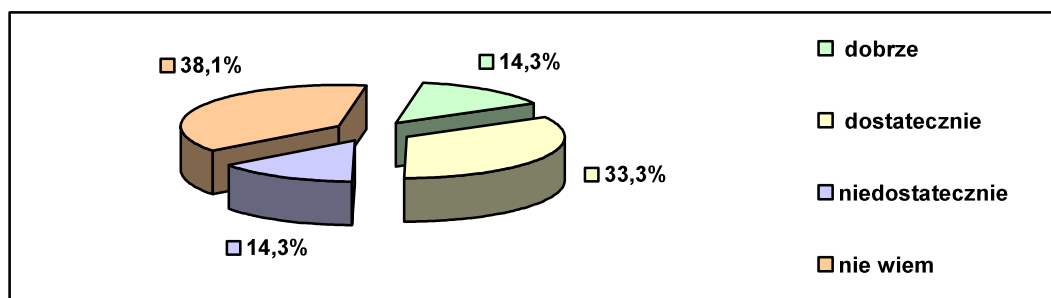
Wśród ogółu bezrobotnych 68 osób znalazło się w szczególnej sytuacji na rynku pracy – 17 osób było w wieku do 30. roku życia, w tym 6 osób było do 25. roku życia, 24 osoby były długotrwale bezrobotne, 25 osób było w wieku powyżej 50 lat, 2 osoby korzystały ze świadczeń pomocy społecznej, 24 osoby posiadały co najmniej jedno dziecko w wieku do 6 lat, 1 osoba posiadała co najmniej jedno dziecko w wieku do 18 lat z niepełnosprawnością, 8 osób posiadało niepełnosprawności.

W gminie Świąciechowa bezrobocie było czwartym, biorąc pod uwagę liczbę rodzin, powodem przyznawania pomocy społecznej. W ostatnich latach jego poziom, zmniejszał się, ale skutki pozostawiania bez pracy mogą być dotkliwie odczuwane w rodzinach, szczególnie tych najuboższych, gdzie pojawiły się uzależnienia, konflikty, problemy wychowawcze. Zjawiska te, występujące długotrwale, prowadzą

do ich rozpadu, a niektórzy członkowie takich rodzin zmuszeni są szukać pomocy w wyspecjalizowanych instytucjach.

Uczestników przeprowadzonego na potrzeby niniejszego opracowania badania poproszono o ocenę realizowanych w gminie działań w zakresie przeciwdziałania bezrobociu. Według jednej trzeciej badanych działania realizowane w gminie w zakresie przeciwdziałania bezrobociu są dostateczne, z kolei 14,3% ankietowanych oceniło je jako dobre. Jednocześnie ponad 14% uczestników badania stwierdziło, że są one niedostateczne. Wysoki odsetek (38,1%) respondentów nie potrafił tych działań ocenić. Rozkład odpowiedzi ilustruje poniższy wykres.

Wykres 9. Jak Pani/Pan ocenia realizowane w gminie działania w zakresie przeciwdziałania bezrobociu?

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

14. BEZDOMNOŚĆ

Bezdomność to zjawisko społeczne polegające na braku domu lub miejsca stałego pobytu gwarantującego jednostce lub rodzinie poczucie bezpieczeństwa, zapewniającego schronienie przed niekorzystnymi warunkami atmosferycznymi i zaspokojenie podstawowych potrzeb na poziomie uznawanym w danym społeczeństwie za wystarczający.

Bezdomność nie stanowi dużego problemu społecznego na terenie gminy. W latach 2021-2023 liczba osób, którym Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej świadczył pomoc z tego powodu, nieznacznie rosła i wyniosła odpowiednio: 2, 2 i 6 osób. W 2023 r. w schronisku dla osób bezdomnych zostało umieszczonych 6 osób. Na ten cel wydatkowano 11 884,00 zł.

15. PROBLEMY UZALEŻNIEŃ I PRZEMOCY DOMOWEJ

Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi w art. 41 nakłada na samorządy lokalne szereg zadań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracją społeczną osób uzależnionych od alkoholu. Na sfinansowanie realizacji tych zadań zapewniono

dodatkowe środki z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż detaliczną napojów alkoholowych. Poniższe tabele prezentują dane na temat wielkości środków uzyskanych z opłat z zezwoleń na sprzedaż alkoholu w gminie Święciechowa oraz przeznaczonych na działania profilaktyczne.

Tabela 47. Opłaty z zezwoleń na sprzedaż alkoholu w gminie w latach 2021-2023

rodzaj	wartość w zł		
	2021	2022	2023
opłaty z zezwoleń na sprzedaż alkoholu	114 110,19	127 878,17	140 974,94

Dane Urzędu Gminy w Święciechowie.

Tabela 48. Środki finansowe przeznaczone w gminie w latach 2021-2023 na profilaktykę i rozwiązywanie problemów uzależnień oraz przemocy domowej

wielkość wydatków (w zł)	2021	2022	2023
na profilaktykę i rozwiązywanie problemów alkoholowych	136 931,90	191 730,32	180 504,00
na profilaktykę i rozwiązywanie problemów narkomanii	5 589,97	8 974,00	15 000,00
na przeciwdziałanie przemocy domowej	–	–	–
razem	142 521,87	200 704,32	195 504,00

Dane Urzędu Gminy w Święciechowie.

W latach 2021-2023 wysokość kwot uzyskiwanych z opłat z zezwoleń na sprzedaż alkoholu w gminie Święciechowa rosła z roku na rok, natomiast wysokość kwot przeznaczanych na profilaktykę i rozwiązywanie problemów uzależnień ulegała wahaniom.

Ważną rolę w procesie przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy domowej odgrywa Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Wybrane dane dotyczące działalności GKRPA w Święciechowie przedstawiają poniższe tabele.

Tabela 49. Liczba członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w latach 2021-2023

zakres danych	2021	2022	2023
liczba osób zaangażowanych w prace GKRPA	5	5	5

Dane Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Tabela 50. Działalność GKRPA w latach 2021-2023 w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień w gminie

zakres danych	2021	2022	2023
liczba osób, z którymi GKRPA przeprowadziła rozmowy	13	13	15

interwencyjno-motywuujące w związku z nadużywaniem alkoholu			
liczba osób uzależnionych od alkoholu, wobec których GKRPA wystąpiła do sądu z wnioskiem o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego	0	6	1

Dane Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

W latach 2021-2022 liczba osób, z którymi GKRPA przeprowadzała rozmowy interwencyjno-motywuujące w związku z nadużywaniem alkoholu, utrzymywała się na tym samym poziomie i wynosiła po 13 osób, zaś w 2023 r. wzrosła do 15 osób. W analizowanym okresie Komisja wystąpiła z wnioskiem do sądu o podjęcie obowiązkowego leczenia odwykowego wobec 6 osób w 2022 r. i 1 osoby w 2023 r.

Tabela 51. Działania podjęte w gminie przez GKRPA w latach 2021-2023 w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemu przemocy domowej

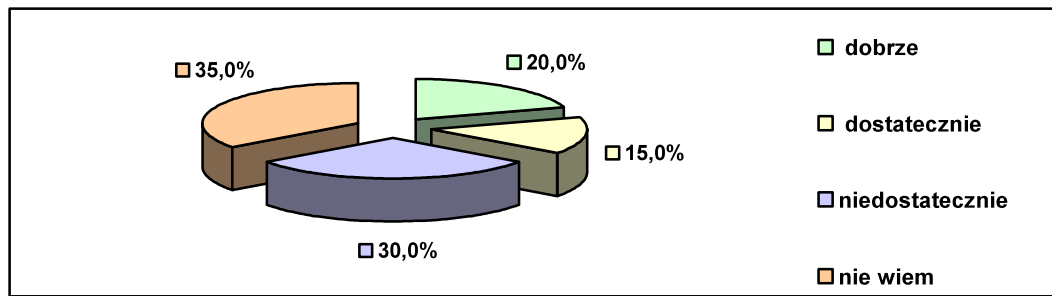
zakres danych	2021	2022	2023
liczba osób dotkniętych przemocą domową, z którymi kontaktowali się członkowie GKRPA	0	0	0
liczba osób stosujących przemoc domową, przeciwko którym GKRPA złożyła zawiadomienie do prokuratury o przestępstwie	0	0	0

Dane Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

W analizowanym okresie GKRPA nie kontaktowała się z osobami dotkniętymi przemocą, ani nie składała do prokuratury zawiadomień o przestępstwie przeciwko osobom stosującym przemoc domową.

O ocenę działań prowadzonych w gminie w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom zapytano uczestników badania. Zdaniem 20% respondentów działania te są dobre, a 15% pytaných uznało je za dostateczne. 30% ankietowanych stwierdziło, że są niedostateczne. 35% respondentów nie przedstawiło opinii w tej sprawie. Rozkład odpowiedzi przedstawiono na wykresie zamieszczonym poniżej.

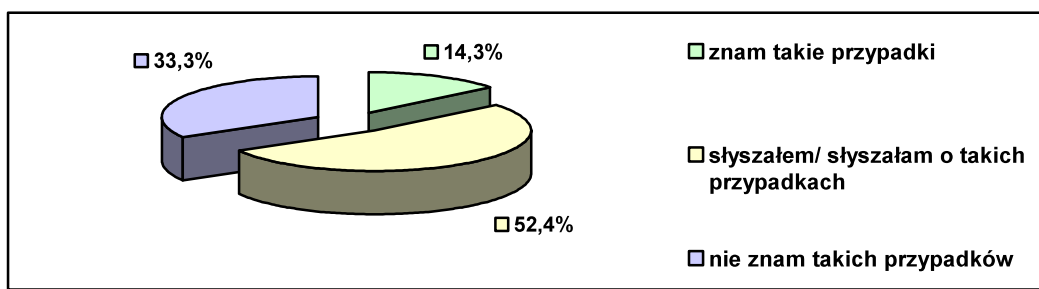
Wykres 10. Jak Pani/Pan ocenia realizowane w gminie działania w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom?

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym

W przeprowadzonym badaniu ankietowani odnieśli się także do styczności pośredniej lub bezpośredniej z osobami doświadczającymi lub stosującymi przemoc. Bardzo niepokojąco przedstawiają się wyniki odpowiedzi na to pytanie, bowiem aż dwie trzecie respondentów twierdzi, iż zna lub słyszało o przypadkach stosowania przemocy domowej. Jednocześnie jedna trzecia ankietowanych odpowiedziała, że takich przypadków nie zna. Rozkład uzyskanych odpowiedzi ilustruje poniższy wykres.

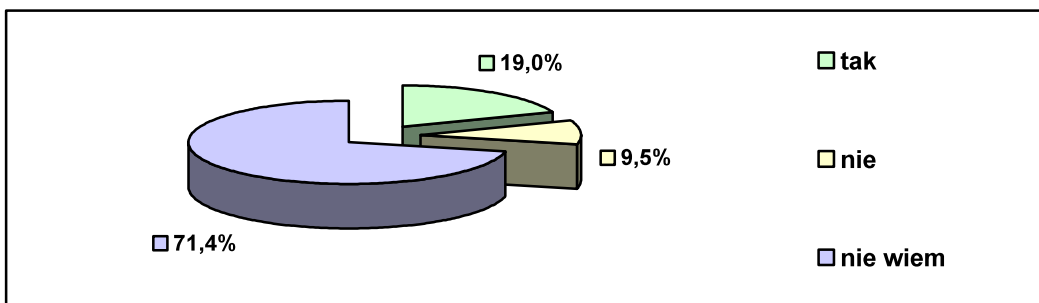
Wykres 11. Czy zna Pani/Pan przypadki przemocy domowej na terenie gminy lub o nich słyszała/słyszał?

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Oceniając ryzyko nasilania się problemu przemocy domowej na terenie gminy, 19% ankietowanych stwierdziło, że takie ryzyko istnieje. Jednocześnie 9,5% badanych odpowiedziało na to pytanie przecząco. Wysoki odsetek (71,4%) respondentów wskazał na odpowiedź „nie wiem”, co może świadczyć o braku świadomości części badanej społeczności co do zagrożenia tym zjawiskiem.

Wykres 12. Czy Pani/Pan zdaniem istnieje ryzyko nasilania się problemu przemocy domowej na terenie gminy?

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Przeciwdziałanie problemom przemocy domowej umożliwiają i normują odpowiednie akty prawne, a do podstawowych w tym zakresie należy ustawa o przeciwdziałaniu przemocy domowej. Zgodnie z postanowieniami ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej gmina podejmuje działania na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej w szczególności w ramach pracy w zespole

interdyscyplinarnym. Zespół interdyscyplinarny powołuje wójt, burmistrz albo prezydent miasta. W skład zespołu interdyscyplinarnego wchodzi przedstawiciele: jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, Policji, oświaty, ochrony zdrowia, organizacji pozarządowych.

Celem działania **Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy** jest integrowanie i koordynowanie działań podmiotów oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej na najniższym szczeblu samorządu terytorialnego – na obszarze gminy. Do głównych zadań Zespołu należy:

1. diagnozowanie problemu przemocy domowej na poziomie lokalnym,
2. inicjowanie działań profilaktycznych, edukacyjnych i informacyjnych mających na celu przeciwdziałanie przemocy domowej i powierzanie ich wykonania właściwym podmiotami,
3. inicjowanie działań w stosunku do osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową,
4. opracowanie projektu gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej,
5. rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym,
6. powoływanie grup diagnostyczno-pomocowych i bieżące monitorowanie realizowanych przez nie zadań,
7. monitorowanie procedury "Niebieskie Karty",
8. przekazywanie informacji, o której mowa w art. 9e ust. 3 (W przypadku zmiany miejsca zamieszkania osoby, w stosunku do której są realizowane działania w ramach procedury „Niebieskie Karty”, zespół interdyscyplinarny dotychczasowego miejsca zamieszkania informuje o prowadzeniu procedury „Niebieskie Karty” zespół interdyscyplinarny obecnego miejsca zamieszkania), oraz dokumentacji, o której mowa w art. 9c ust. 5a (W przypadku zaistnienia okoliczności, o których mowa w art. 9e ust. 3, zespół interdyscyplinarny dotychczasowego miejsca zamieszkania osób, wobec których była realizowana procedura „Niebieskie Karty”, na wniosek zespołu interdyscyplinarnego obecnego miejsca zamieszkania tych osób, przekazuje dokumentację wytworzoną w trakcie procedury „Niebieskie Karty”,

prowadzoną przez grupę diagnostyczno-pomocową dotychczasowego miejsca zamieszkania),

9. kierowanie osoby stosującej przemoc domową do uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym dla osób stosujących przemoc domową lub programie psychologiczno-terapeutycznym dla osób stosujących przemoc domową,
10. składanie, na wniosek grupy diagnostyczno-pomocowej, zawiadomienia o popełnieniu przez osobę stosującą przemoc domową wykroczenia, o którym mowa w art. 66c ustawy z dnia 20 maja 1971 r. - Kodeks wykroczeń („Kto uporczywie nie stosuje się do obowiązków określonych w art. 4 ust. 6 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej, podlega karze ograniczenia wolności albo grzywny”).

Dane dotyczące funkcjonowania Zespołu Interdyscyplinarnego w gminie Świąciechowa prezentuje tabela zamieszczona poniżej.

Tabela 52. Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego w gminie w latach 2021-2023

zakres danych	2021	2022	2023
liczba członków Zespołu Interdyscyplinarnego	14	12	12
liczba spotkań ZI w ciągu roku	4	4	4
liczba spotkań grup roboczych	20	24	25
liczba złożonych do ZI „Niebieskich Kart”	9	8	16
w tym sporządzone przez Policję	7	8	15
w tym sporządzonych przez pracowników socjalnych	2	0	1
liczba zamkniętych „Niebieskich Kart”	4	6	19
liczba spraw toczących się w ZI z lat wcześniejszych	1	0	0
liczba spraw sądowych	1	0	0
w tym zakończonych wyrokiem skazującym na osadzenie w zakładzie karnym	1	0	0

Dane Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy domowej w gminie Świąciechowa.

Zakończenie procedury „Niebieskie Karty” następuje w przypadku ustania przemocy domowej i uzasadnionego przypuszczenia o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy domowej oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy albo rozstrzygnięcia o braku zasadności podejmowania działań.

Działania podejmowane przez Grupy Diagnostyczno-Pomocowe w stosunku do osób doznających przemocy domowej w 2023 r.:

- pomoc finansowa – 1,

- skierowanie do psychologa – 4,
- skierowanie do prawnika – 2,
- systematyczne wizyty dzielnicowego – 56,
- systematyczne wizyty pracownika socjalnego – 48,
- objęcie pomocą psychologiczno-pedagogiczną w szkołach – 1.

Działania podejmowane przez Grupy Robocze w stosunku do osób stosujących przemoc domową w 2023 r.:

- skierowanie do GKRPA – 5,
- skierowanie do psychologa – 1,
- systematyczne wizyty dzielnicowego – 31,
- systematyczne wizyty pracownika socjalnego – 34,
- wniosek do Sądu o wgląd w sytuację rodziny – 5,
- zawiadomienie prokuratury o popełnieniu przestępstwa – 2,
- skierowanie na warsztaty dla sprawców przemocy domowej – 4.

Ponadto podejmowane były działania profilaktyczne: udzielanie informacji o instytucjach i organizacjach udzielających pomocy osobom dotkniętym zjawiskiem przemocy, dystrybucja ulotek i broszur edukacyjnych rodzinom dotkniętym zjawiskiem przemocy, przeprowadzanie rozmów edukacyjnych w trakcie wizyt w środowisku przez pracowników socjalnych i asystenta rodziny, a także utrzymywanie stałego kontaktu telefonicznego z rodzinami dotkniętymi zjawiskiem przemocy.

Osobom dotkniętym problemami uzależnień i przemocy domowej pomoc świadczy również Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej. Wsparcia z powodu alkoholizmu udzielono 10 rodzinom (20 osobom w rodzinach) w 2021 r., 3 rodzinom (8 osobom w rodzinach) w 2022 r. oraz 3 osobom w 2023 r. Pomocy z powodu narkomanii oraz ze względu na przemoc domową w rozpatrywanym okresie nie udzielono.

Ponadto w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii, jak również Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w placówkach oświatowych realizowane były przedsięwzięcia profilaktyczne i dydaktyczne w formie kampanii i programów, prelekcji, konkursów, spektakli i pogadanek oraz imprez kulturalnych i rekreacyjnych promujących zdrowy styl życia i przygotowanie młodzieży do asertywnych zachowań podczas wakacji,

a w ramach alternatywnych form spędzania czasu wolnego zajęć sportowych. Wykorzystano także materiały edukacyjno-informacyjne (ulotki, plakaty, broszury).

W gminie Świąciechowa jednostkami wsparcia dla osób uzależnionych lub doświadczających przemocy domowej są – obok GOPS-u, GKRPA i ZI – działający w GOPS-ie punkt konsultacyjny dla osób uzależnionych, który został utworzony z inicjatywy GKRPA w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Świąciechowie. Punkt jest prowadzony przez specjalistę ds. uzależnień, a czynny jest raz w tygodniu przez 2 godziny. Osoby zainteresowane zgłaszają się do Punktu osobiście lub są kierowane przez pracowników socjalnych bądź przez rodziny. W 2023 r. z pomocy punktu konsultacyjnego skorzystało 18 osób, w tym 15 osób z problemem alkoholowym (14 mężczyzn) i 3 członków rodziny (3 kobiety). Udzielono 63 porad indywidualnych, w tym 58 osobom z problemem alkoholowym, 5 członkom rodziny. Ponadto przeprowadzono 50 rozmów telefonicznych (poradnictwo).

Poniższa tabela przedstawia wykaz jednostek wsparcia dla osób uzależnionych lub dotkniętych przemocą domową funkcjonujących na terenie gminy w 2023 r.

Tabela 53. Wykaz jednostek i grup wsparcia dla osób uzależnionych, współuzależnionych oraz dotkniętych przemocą domową, funkcjonujących na terenie gminy w 2023 r.

lp.	nazwa	adres
1.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	ul. Strzelecka 6, 64-115 Świąciechowa
2.	Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy	
3.	Punkt konsultacyjny ds. Uzależnień	
4.	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	ul. Ułańska 4, 64-115 Świąciechowa
5.	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Ośrodek Zdrowia	ul. Strzelecka 6, 64-115 Świąciechowa

Dane Urzędu Gminy w Świąciechowie.

Warto dodać, że mieszkańcy gminy mogą również korzystać ze wsparcia instytucji w zakresie uzależnień i przeciwdziałania przemocy domowej poza gminą – Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Lesznie, a także NZOZ Medicor w Lesznie.

16. SYTUACJA DZIECKA

Analiza sytuacji dziecka w gminie została dokonana na podstawie badań ankietowych przeprowadzonych w funkcjonujących na jej terenie placówkach systemu oświaty. Badanie to pozwoliło zdiagnozować środowisko szkolne i rodzinne uczniów pod kątem występowania zachowań o cechach patologii społecznej oraz

uzyskać informacje na temat prowadzonych w placówkach działań opiekuńczo-wychowawczych, profilaktycznych i leczniczych. Do analizy przedłożono 3 ankiety – wypełnione przez pedagogów szkolnych i dyrektorów placówek systemu oświaty funkcjonujących na terenie gminy:

- Szkoła Podstawowa im. Marii Skłodowskiej-Curie w Święciechowie (liczba uczniów: 332, liczba nauczycieli: 34);
- Szkoła Podstawowa w Lasocicach (liczba uczniów: 113, liczba nauczycieli: 19);
- Szkoła Podstawowa w Długim Starem (liczba uczniów: 103, liczba nauczycieli: 22).

Zasoby i oferta szkolna

Z analizy ankiet wynika, iż po dwie placówki zatrudniają pedagoga i logopedę. Uczniowie wszystkich trzech szkół mogą korzystać z porad doradcy zawodowego. Opiekę pielęgniarską zapewniają jedna placówka. Dwie szkoły zatrudniają psychologa. Uczniowie jednej ze szkół korzystają z sali gimnastycznej, a wszystkich trzech z boisk sportowych. Wszystkie szkoły mają zapewniony dostęp do Internetu. W żadnej z placówek nie utworzono klasy lub grupy integracyjnej. W szkołach prowadzone jest dożywianie uczniów. Szkoły zapewniają opiekę w ramach zajęć świetlicowych oraz zajęcia dodatkowe. Placówki oświatowe oferują też zajęcia przeznaczone dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

Problemy w otoczeniu szkolnym i rodzinnym uczniów

W badaniu stwierdzano występowanie zjawisk patologicznych i negatywnych zachowań w społeczności uczniowskiej oraz dysfunkcji i patologii w otoczeniu domowym uczniów, podając jednocześnie liczbę ujawnionych przypadków. Problemy, które w najpoważniejszym stopniu dosięgają uczniów i ich rodziny, identyfikowano w dwojaki sposób: wypełniając zamknięte katalogi obejmujące 12 i 6 zmiennych oraz odpowiadając na pytania o charakterze otwartym, określając subiektywnie stopień natężenia występujących problemów w ciągu trzech ostatnich lat. Uzyskane informacje prezentują poniższe tabele.

Tabela 54. Negatywne zachowania oraz zjawiska patologiczne występujące w społeczności uczniowskiej w roku szkolnym 2021/2022

rodzaj negatywnych zachowań i zjawisk patologicznych	obecność poszczególnych zjawisk		
	liczba placówek, w których stwierdzono	liczba ujawnionych przypadków	liczba placówek, w których nie stwierdzono

palenie papierosów	2	1	1
sięganie po alkohol	–	–	3
sięganie po narkotyki	–	–	3
niszczenie mienia szkolnego	2	1	1
kradzieże na terenie szkoły	–	–	3
dyskryminacja w grupie rówieśniczej	2	3	1
udział w grupach negatywnych	–	–	3
agresja i przemoc w grupie rówieśniczej	2	2	1
autoagresja	2	2	1
ucieczki z domu	–	–	3
przestępczość ujawniona	1	b.d.	2
przypadki wymagające nadzoru kuratora sądowego	2	1	1

Dane z badań ankietowanych przeprowadzonych w placówkach oświatowych gminy.

Tabela 55. Dysfunkcje i patologie stwierdzone w rodzinach uczniów w roku szkolnym 2021/2022

dysfunkcje i patologie rodziny	liczba ujawnionych przypadków
bezzadność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	ok. 3
zaniedbanie	1
uzależnienia (alkoholizm, narkomania)	TAK
przemoc domowa	1
wykorzystywanie seksualne dzieci	1
przestępczość	TAK

Dane z badań ankietowanych przeprowadzonych w placówkach oświatowych gminy.

W otoczeniu szkolnym uczniów odnotowano przypadki dyskryminacji w grupie rówieśniczej, autoagresji oraz agresji i przemocy w grupie rówieśniczej, przypadki palenia papierosów, niszczenia mienia szkolnego oraz przestępczości ujawnionej, a także przypadki wymagające nadzoru kuratora sądowego. Wśród dysfunkcji i patologii ujawnionych w środowisku rodzinnym uczniów placówek oświatowych stwierdzono przypadki bezzadności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, przypadki zaniedbań, uzależnień, przemocy domowej i przestępczości, a także 1 przypadek wykorzystywania seksualnego dzieci.

Przedstawiciel jednej spośród badanych placówek nie zauważył wzrostu negatywnych zachowań i zjawisk patologicznych wśród uczniów w ciągu ostatnich trzech lat, zaś kolejny uczestnik badania nie był w stanie stwierdzić, czy taki wzrost

nastąpił. Jednocześnie jeden z respondentów taki wzrost w analizowanym okresie dostrzegł. Jego zdaniem dotyczy to w szczególności przemocy fizycznej i psychicznej, cyberprzemocy, zachowań agresywnych, niewłaściwych zachowań w sieci, nadmiernego korzystania z telefonów (granie w gry), zaniedbywania obowiązków szkolnych i domowych, łamania zasad, jak również uzależnień behawioralnych, palenia papierosów i e-papierosów oraz niezdrowego odżywiania.

Jeśli chodzi o przypadki dysfunkcji występujących w rodzinach uczniów, to w opinii przedstawiciela jednej z placówek w ciągu ostatnich lat nie nastąpił wzrost liczby zjawisk patologicznych i przypadków dysfunkcji, zaś kolejny respondent miał trudności z jednoznaczną odpowiedzią na to pytanie. Jednocześnie trzeci z ankietowanych taki wzrost w analizowanym okresie zauważył, zwłaszcza jeśli chodzi o zaniedbywanie dzieci, bezradność opiekuńczo-wychowawczą, wzrost problemu uzależnień oraz niski poziom kompetencji wychowawczych, szczególnie w rodzinach niepełnych i po rozwodach.

Pomoc, jaką placówki oferują uczniom z rodzin ubogich, opiera się o współpracę z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej i polega przede wszystkim na zapewnieniu bezpłatnego dożywiania w formie obiadów, jak również pomocy finansowej (zwolnienie z opłat funduszu klasowego, dofinansowanie wycieczek szkolnych), a także pomocy rzeczowej (organizowanie zbiórek artykułów szkolnych, odzieży, żywności). Placówki zapewniają uczniom zajęcia dodatkowe i wyrównawcze, korekcyjno-kompensacyjne, rozwijające uzdolnienia, opiekę świetlicową oraz wsparcie psychologiczno-pedagogiczne, zaś rodzice mogą skorzystać z indywidualnych konsultacji, a także uzyskać informacje na temat źródeł pomocy i instytucji pomocowych.

Pomoc, jaką placówki oferują uczniom z rodzin niewydolnych wychowawczo, dotkniętych problemami uzależnień, przemocy domowej przebiega we współpracy z instytucjami pomocowymi. Rozpoznawane są indywidualne potrzeby uczniów. Umożliwiany jest kontakt ze specjalistami – pedagogami, psychologami, zapewniana jest informacja o dostępnych formach pomocy i odpowiednich instytucjach pomocowych. Uczniowie mogą również korzystać z porad i wsparcia pedagogów i psychologów szkolnych, dyrektorów oraz nauczycieli i wychowawców. Prowadzona jest też pedagogizacja rodziców. Przekazywane są materiały i wskazówki dotyczące prawidłowego funkcjonowania rodziny.

Placówki podejmują różne działania profilaktyczne adresowane do uczniów. Są to m.in. realizowane wśród uczniów i ich rodziców lub opiekunów programy profilaktyczne i promujące zdrowie psychiczne, dostosowane do potrzeb indywidualnych i grupowych oraz realizowane są rekomendowane w ramach systemu rekomendacji cele profilaktyczne. Organizowane są warsztaty profilaktyczne zewnętrzne i wewnętrzne, spotkania z funkcjonariuszami policji, pogadanki. Kształtowane i wzmacniane są normy przeciwne używaniu środków i substancji przez uczniów, a także normy przeciwne podejmowaniu innych zachowań ryzykownych. W razie potrzeby włączany jest indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny działań z zakresu przeciwdziałania używaniu środków i substancji.

Do instytucji i organizacji, z którymi placówki najczęściej współpracują, uczestnicy badania zaliczyli: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Świąciechowie, Urząd Gminy w Świąciechowie, Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną w Lesznie, Powiatową Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną w Rydzynie, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lesznie, Komendę Powiatową Policji w Lesznie, Zespół Dzielnicowych w Świąciechowie, Straż Pożarną, Sąd Rodzinny i kuratorów sądowych, asystenta rodziny, Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną, Samorządowy Ośrodek Kultury w Świąciechowie, Miejską Bibliotekę Publiczną w Lesznie, Fundację Centrum Aktywności Twórczej w Lesznie, Stowarzyszenie „ZMW” Przybyszewo, Stowarzyszenie „Przyjaciół Szkoły i Rozwoju Wsi Długie Stare”, Pracownię „Dmuchawce, latawce”, Młodzieżowe Centrum Profilaktyki „Alternatywa”, inne szkoły i organizacje sportowe.

17. SYTUACJA OSÓB STARSZYCH I OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI

SYTUACJA OSÓB STARSZYCH

Z analizy danych dotyczących sytuacji demograficznej gminy Świąciechowa wynika, że w latach 2021-2023 liczba osób w wieku poprodukcyjnym systematycznie rosła, analogicznie wzrastał udział liczby osób w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności gminy. Dane w tym zakresie zawiera poniższa tabela.

Tabela 56. Osoby w wieku poprodukcyjnym w strukturze ludności gminy w latach 2021-2023

zakres danych	2021	2022	2023
liczba mieszkańców gminy ogółem	8 556	8 669	8 741
liczba osób w wieku poprodukcyjnym	1 460	1 509	1 575
udział osób w wieku poprodukcyjnym w ludności gminy	17,06%	17,41%	18,02%

Dane Głównego Urzędu Statystycznego.

Szczegółowa analiza struktury demograficznej populacji gminy zawarta w Rozdziale 3. Części Diagnostycznej niniejszego dokumentu ukazuje niekorzystne tendencje: rosnąca liczba osób starszych przy wahającej się liczbie osób w wieku produkcyjnym pozwalają na sformułowanie wniosku, iż społeczność gminy wpisuje się w dominujące w ogólnym procesie demograficznym tendencje i powoli zaczyna się starzeć.

Starzenie się społeczeństwa powoduje konieczność dokonania zmian organizacyjnych w funkcjonowaniu rodzin zobligowanych moralnie i prawnie do opieki nad członkiem rodziny, ale jest też istotną przesłanką do reorganizacji lokalnego rynku usług społecznych, z uwagi na konieczność dostosowania tych usług do potrzeb osób niesamodzielnych, z niepełnosprawnościami, wymagających wsparcia w codziennym funkcjonowaniu.

W ramach swojej działalności GOPS świadczy m.in. usługi opiekuńcze. Jest to szczególna forma pomocy kierowana przede wszystkim do osób starszych, chorych i samotnych. Usługi te polegają m.in. na pomocy w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych i pielęgnacji. Dane w tym zakresie zawiera poniższa tabela.

Tabela 57. Rodziny w gminie korzystające z pomocy społecznej w formie usług opiekuńczych w latach 2021-2023

zakres danych	2021	2022	2023
liczba rodzin	8	8	7
liczba osób łącznie w rodzinach	8	8	7

Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Świąciechowie.

Wśród odbiorców pomocy społecznej w 2023 r. były ogółem 64 osoby w wieku powyżej 56 lat, w tym 24 powyżej 66 lat.

Warto dodać, że w gminie funkcjonuje Klub „Senior+”. W zajęciach, których celem jest m.in. zapobieganie wykluczeniu ze środowiska, rozwijanie sprawności intelektualnej i fizycznej, aktywizacja społeczna, rozwój sieci kontaktów społecznych oraz upowszechnianie kultury i sportu wśród seniorów, uczestniczy 41 starszych mieszkańców gminy. Seniorzy będący uczestnikami Klubu „Senior+” w Świąciechowie mają możliwość skorzystania z takich działań jak warsztaty manualne, zajęcia ruchowe, zajęcia komputerowe, warsztaty kulinarne czy wykłady tematyczne i dostęp do literatury. Inicjowane przez Klub zajęcia pobudzają do aktywności, są pretekstem do wyjścia z domu i spędzenia czasu w dobrym towarzystwie. Wszystkie działania mają na celu integrację społeczności osób starszych oraz poprawę ich zdrowia psychicznego i fizycznego.

Uzupełnieniem powyższych informacji są wypowiedzi pozyskane z badania ankietowego przeprowadzonego w środowisku lokalnym. Odpowiadając na pytanie, jakie problemy najczęściej dotyczą osób starszych w gminie, respondenci wskazywali głównie na samotność, niewystarczający dostęp do specjalistycznych usług i opieki medycznej, problemy komunikacyjne oraz niskie dochody przyczyniające się do ubóstwa, a także brak zainteresowania i odpowiedniej opieki. Zwrócono także uwagę na marginalizację i wykluczenie społeczne.

Z przytoczonych opinii wynika, że mieszkańcy interesują się losem osób starszych, ankietowani dostrzegają różnego rodzaju problemy i trudności, jakie stoją przed seniorami, a których częstokroć nie są oni w stanie pokonać swoimi siłami. Świadomość tych utrudnień oraz ograniczeń związanych z wiekiem pozwoliła dokonać respondentom oceny zagrożenia seniorów marginalizacją i wykluczeniem społecznym oraz dostrzec braki w dotychczasowej ofercie pomocowej skierowanej do tej grupy.

Z wypowiedzi uzyskanych dla niniejszego badania wynika, iż blisko połowę respondentów stanowiły osoby przed 55. rokiem życia, a grupa wiekowa powyżej 65 lat, czyli najbardziej zainteresowana tą kwestią część mieszkańców gminy, była reprezentowana przez 29% badanych.

Z pewnością dla lepszego rozpoznania potrzeb seniorów w gminie należałoby przeprowadzić odpowiednie badania adresowane tylko i wyłącznie do tej grupy wiekowej, której opinii, z uwagi na dużą świadomość i wiedzę o bieżącej sytuacji osób starszych, należy wykorzystać w planowaniu oferty pomocowej na najbliższe lata.

SYTUACJA OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI

Bieżące informacje dotyczące osób z niepełnosprawnościami są trudne do dokładnego określenia, gdyż jedynym pełnym badaniem, którego wyniki pozwalają ustalić liczbę osób z niepełnosprawnościami oraz umożliwiają ich charakterystykę, są narodowe spisy powszechne. Dane z ostatniego spisu dotyczące osób z niepełnosprawnościami nie są dostępne na poziomie gmin. Informacje, które w pewnym stopniu umożliwiają obserwację zachodzących w kolejnych latach zmian liczebności osób z niepełnosprawnościami w gminie Święciechowa, zawierają dane dotyczące liczby rodzin korzystających z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności.

Z danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Święciechowie wynika, że w latach 2021-2023 niepełnosprawność była drugim, pod względem liczby rodzin, powodem przyznawania pomocy społecznej w gminie. Poniższa tabela przedstawia dane na temat liczby rodzin oraz liczby osób w rodzinach, które korzystały z pomocy społecznej świadczonej przez GOPS w latach 2021-2023.

Tabela 58. Rodziny w gminie korzystające z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności w latach 2021-2023

zakres danych	2021	2022	2023
liczba rodzin	67	62	43
liczba osób łącznie w rodzinach	109	91	64

Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Święciechowie.

Należy dodać, że w 2023 r. GOPS przyznał 31 świadczeń w postaci dodatków do zasiłku rodzinnego z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego dla rodzin z terenu gminy. Ważnymi świadczeniami dla rodzin dotkniętych problemem niepełnosprawności były także zasiłki pielęgnacyjne i świadczenia pielęgnacyjne.

Warto również w tym miejscu przytoczyć informacje **Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności** w Lesznie dotyczące orzeczeń o niepełnosprawności lub o stopniu niepełnosprawności (z uwzględnieniem orzeczonego stopnia niepełnosprawności) w odniesieniu do mieszkańców gminy Święciechowa. Dane prezentuje poniższa tabela.

Tabela 59. Orzeczenia o niepełnosprawności lub o stopniu niepełnosprawności wydane mieszkańcom gminy w latach 2021-2023

zakres danych	2021	2022	2023
liczba orzeczeń o niepełnosprawności wydanych mieszkańcom gminy	18	20	22
liczba orzeczeń o stopniu niepełnosprawności wydanych mieszkańcom gminy	330	366	387
w tym o znacznym stopniu niepełnosprawności	44	46	52
w tym o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności	243	266	267
w tym o lekkim stopniu niepełnosprawności	43	54	68

Dane Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Lesznie.

Osoby z niepełnosprawnościami z terenu gminy Święciechowa mogą korzystać również ze wsparcia finansowego udzielanego przez **Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lesznie**, które dysponuje środkami na rehabilitację społeczną

i zawodową. W tabeli zamieszczonej poniżej zawarto dane dotyczące tego rodzaju pomocy.

Tabela 60. Dofinansowanie rehabilitacji przyznane mieszkańcom gminy w latach 2021-2023

zakres danych	2021	2022	2023
liczba osób z niepełnosprawnościami z gminy, którym dofinansowano uczestnictwo w turnusach rehabilitacyjnych	9	10	10
liczba osób z niepełnosprawnościami z gminy, którym dofinansowano sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze	40	42	47
liczba osób z niepełnosprawnościami z gminy, którym dofinansowano likwidację barier architektonicznych, technicznych, w komunikowaniu się	3	4 (w tym 1 rezygnacja)	2 (w tym 1 rezygnacja)

Dane Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Lesznie.

Warto dodać, że osoby starsze i niepełnosprawne z terenu gminy Święciechowa korzystają z pomocy i wsparcia jednostek funkcjonujących poza gminą, są to:

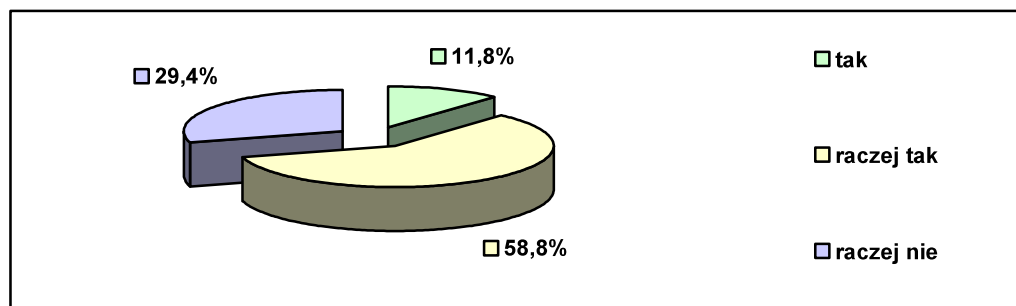
- Centrum Integracji Społecznej Kłoda, Kłoda 97, 64-130 Rydzyna – 3 osoby z niepełnosprawnością z gminy,
- Środowiskowy Dom Samopomocy im. Wernera Kenkel we Włoszakowicach, Pl. 21 Października 4, 64-140 Włoszakowice – 3 osoby z niepełnosprawnością z gminy,
- Środowiskowy Dom Samopomocy w Lesznie, ul. Niepodległości 27C, 64-100 Leszno – 1 osoba z niepełnosprawnością z gminy,
- Środowisko Dom Samopomocy w Lesznie, ul. Starozamkowa 14a, 64-100 Leszno – 4 osoby z niepełnosprawnością z gminy,
- Środowiskowy Dom Samopomocy w Kąkolewie, ul. Krzywińska 10/A, 64-113 Kąkolewo – 1 osoba z niepełnosprawnością z gminy.

Uzupełnieniem powyższych informacji są wypowiedzi pozyskane z badania ankietowego przeprowadzonego w środowisku lokalnym. W ankiecie zapytano mieszkańców o problemy, jakie najczęściej dotyczą osób z niepełnosprawnościami w gminie. W odpowiedzi wymieniano bariery architektoniczne, niedostosowanie infrastruktury i budynków użyteczności publicznej oraz utrudniony dostęp do środków komunikacji publicznej przystosowanych do transportu osób niepełnosprawnych, a także niskie świadczenia oraz brak parkingów. Wskazywano też na izolację i wykluczenie społeczne oraz brak terapii zajęciowej.

Większość respondentów biorących udział w badaniu ankietowym zauważa obecność osób z niepełnosprawnościami w środowisku. Mieszkańcy dostrzegają też niedostatki w specjalistycznej opiece oraz braki w infrastrukturze, upatrując w tych sferach źródła problemów, z którymi borykają się osoby dotknięte niepełnosprawnością.

Pragnąc poznać opinie mieszkańców na temat sytuacji osób starszych i osób z niepełnosprawnościami, w badaniu ankietowym sformułowano pytanie odnoszące się do uwzględniania potrzeb osób starszych i osób z niepełnosprawnościami w działaniach realizowanych na terenie gminy. Według 70,6% uczestników badania w działaniach realizowanych w gminie raczej uwzględnia się lub uwzględnia się potrzeby osób starszych i osób z niepełnosprawnościami, ale jednocześnie 29,4% ankietowanych wyraziło odmienną opinię. Rozkład uzyskanych odpowiedzi ilustruje poniższy wykres.

Wykres 13. Czy Pani/Pana zdaniem w działaniach realizowanych na terenie gminy uwzględnia się potrzeby osób starszych i osób z niepełnosprawnościami?

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

18. SEKTOR POZARZĄDOWY, KOŚCIOŁY

W 2023 r. na terenie gminy Świąciechowa działało 36 organizacji pozarządowych. Samorząd podejmował z nimi współpracę, która przybierała formę zlecania realizacji zadań własnych, udzielania im wsparcia rzeczowego i lokalowego oraz doradztwa i konsultacji. W latach 2021-2023 utworzone zostały w gminie 4 nowe organizacje pozarządowe:

- Fundacja Pies Mój Przyjaciel – celem jej działania jest m.in: prowadzenie zajęć dogoterapii, zajęć z udziałem psów pomagających w rehabilitacji, zajęć edukacyjnych, które wspomagają rozwój, kształtują odpowiednie postawy wobec zwierząt, prowadzenie szkoleń zwierząt z działu behawiorystyki, psychologii i instruktaz szkoleniowy;
- Stowarzyszenie Boszkowskie Koty i Psy Inspektorat Ochrony Zwierząt – statutowym celem działania jest ochrona zwierząt;

- Blue Flower Garden Club Towarzystwo Ogrodnicze – celem działania są m.in.: ochrona środowiska i przyrody, działania na rzecz wszechstronnego rozwoju ogrodnictwa itp.;
- Team Piotrowice – działania na rzecz ochrony praw kobiet, praw mniejszości i praw zwierząt, walka z nierównościami i wykluczeniem społecznym, budowanie dialogu i relacji międzykulturowych oraz międzypokoleniowych itp.

Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej w zakresie odnoszącym się do strategii rozwiązywania problemów społecznych zobowiązuje gminę do określenia zdolności podmiotów ekonomii społecznej do realizacji zadań mających na celu reintegrację społeczną i zawodową osób zagrożonych wykluczeniem społecznym lub wykonywania usług społecznych. Zawarte w ustawie z dnia 5 sierpnia 2022 r. o ekonomii społecznej rozwiązania dotyczące wprowadzenia statusu przedsiębiorstwa społecznego pozwalają zwiększyć dostępność wsparcia reintegracyjnego połączonego z pracą dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Status przedsiębiorstwa społecznego może uzyskać podmiot ekonomii społecznej, taki jak: spółdzielnia socjalna, spółdzielnia pracy (w tym spółdzielnia inwalidów i spółdzielnia niewidomych), spółdzielnia produkcji rolnej, organizacja pozarządowa i inny podmiot prowadzący działalność pożytku publicznego albo jednostka tworząca podmiot ekonomii społecznej, jeżeli prowadzą działalność odpłatną pożytku publicznego, działalność gospodarczą lub inną działalność o charakterze odpłatnym, po spełnieniu wymienionych w ustawie przesłanek.

Działalność przedsiębiorstwa społecznego ma służyć rozwojowi lokalnemu i ma na celu reintegrację społeczną i zawodową osób zagrożonych wykluczeniem społecznym lub realizację usług społecznych. Przedsiębiorstwo społeczne zobowiązane zostało do zatrudniania co najmniej 3 osób na podstawie umowy o pracę lub spółdzielczej umowy o pracę (w wymiarze co najmniej 1/2 pełnego wymiaru czasu pracy). W przypadku przedsiębiorstwa społecznego działającego w celu reintegracji społecznej i zawodowej osób zagrożonych wykluczeniem, co najmniej 30% ogółu osób zatrudnionych stanowić muszą osoby zagrożone wykluczeniem społecznym, wykonujące pracę na podstawie umowy o pracę lub spółdzielczej umowy o pracę.

Na terenie gminy Świąciechowa nie funkcjonuje obecnie żaden podmiot ekonomii społecznej o charakterze przedsiębiorstwa społecznego. Diagnoza potencjału działających w gminie organizacji pozarządowych nie wyklucza

możliwości powołania przez nie podmiotu ekonomii społecznej, który mógłby realizować zadania mające na celu reintegrację społeczną i zawodową osób zagrożonych wykluczeniem społecznym lub podjąć się wykonywania usług społecznych.

W 2023 r. w gminie funkcjonowało 6 parafii Kościoła rzymskokatolickiego. Poniższa tabela przedstawia ich wykaz.

Tabela 61. Parafie rzymskokatolickie na terenie gminy

dekanat	nazwa parafii	adres
święciechowski	Parafia pw. św. Jakuba Większego Apostoła	ul. Kościelna 7, 64-115 Świąciechowa
	Parafia pw. św. Marcina	Długie Stare, ul. Wiosenna 2, 61-100 Leszno
	Parafia pw. św. Ap. Piotra i Pawła	Gołanice, ul. Parkowa 2, 64-117 Krzycko Małe
	Parafia pw. Wszystkich Świętych	Niechlód 26 a, 64-115 Świąciechowa
	Parafia pw. NMP Śnieżnej	ul. Główna 88, 64-117 Krzycko Małe
	Parafia pw. Niepokalanego Poczęcia NMP	Lasocice, ul. Kościelna 44, 64-100 Leszno

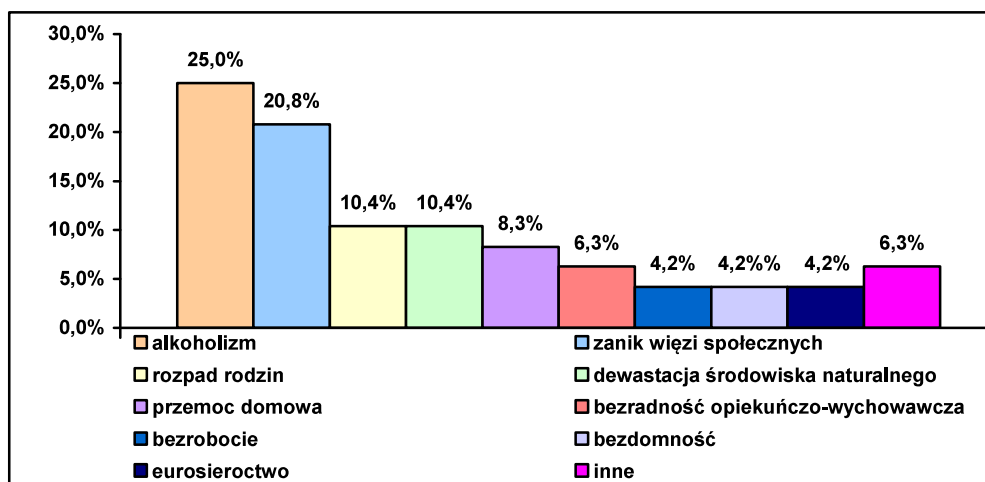
Dane Urzędu Gminy w Świąciechowie i Archidiecezji Poznańskiej.

Wszystkie parafie przynależą do dekanatu święciechowskiego wchodzącego w skład archidiecezji poznańskiej.

19. PROBLEMY WSKAZANE PRZEZ MIESZKAŃCÓW, DIALOG SPOŁECZNY

Uczestników badania ankietowego przeprowadzonego na potrzeby skonstruowania niniejszego dokumentu poproszono także o wskazanie problemów bądź niekorzystnych zjawisk, które są w gminie najbardziej widoczne. Pytanie miało charakter półotwarty z możliwością dokonania wielokrotnego wyboru.

Wśród problemów i niekorzystnych zjawisk, które najbardziej uwidaczniają się w gminie, respondenci najczęściej wskazywali alkoholizm, zanik więzi społecznych oraz rozpad rodzin, dewastację środowiska naturalnego, przemoc domową i bezradność opiekuńczo-wychowawczą. W dalszej kolejności wymieniali bezrobocie, bezdomność i eurosieroctwo. Rozkład uzyskanych odpowiedzi ilustruje poniższy wykres.

Wykres 14. Jakie problemy, niekorzystne zjawiska najbardziej uwidaczniają się w gminie?

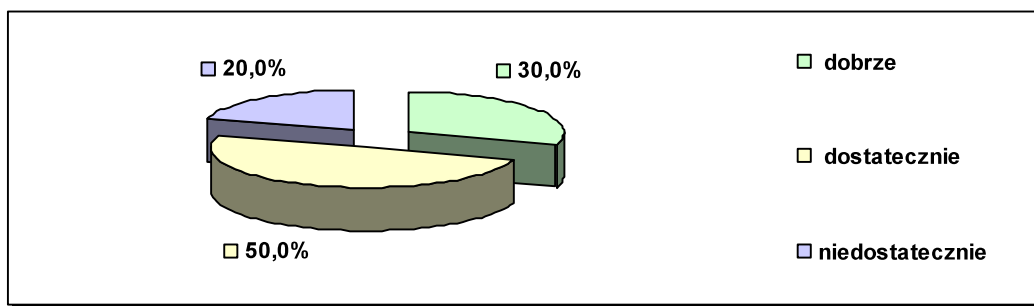
Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

W ankiecie znalazło się również pytanie pozwalające badanym wskazać działania i inicjatywy, jakie należałoby podjąć w gminie, aby integrować i aktywizować społeczność lokalną. Odpowiadając, ankietowani szczególny nacisk położyli na konieczność organizowania plenerowych imprez integracyjnych, różnorodnych tematycznie warsztatów i pogadek w sołectwach oraz inicjowania wspólnych akcji aktywizujących społeczność lokalną, a także stworzenia oferty zajęć dla dzieci i miejsc spotkań dla młodzieży. Zwrócono również uwagę na potrzebę współpracy między organizacjami pozarządowymi, placówkami edukacyjnymi i jednostkami gminnymi, jak również angażowania w realizację zadań szerszych grup społecznych.

Wskazując działania, które mogłyby przyczynić się do łagodzenia bądź rozwiązywania problemów społecznych oraz zaspokojenia potrzeb mieszkańców, uczestnicy badania wymieniali najczęściej zapewnienie wsparcia i opieki osobom starszym, prowadzenie działań profilaktycznych i edukacyjnych w obszarze uzależnień wśród młodzieży oraz lepsze pozyskiwanie funduszy zewnętrznych.

W sondażu poruszono także kwestię oceny komunikacji między władzami samorządowymi a mieszkańcami. Komunikacja między władzami samorządowymi a mieszkańcami została oceniona pozytywnie, bowiem połowa uczestników badania uznała ją za dostateczną, a kolejne 30% ankietowanych stwierdziło, że jest dobra. Jednocześnie 20% respondentów wyraziło opinię negatywną. Rozkład uzyskanych odpowiedzi ilustruje poniższy wykres.

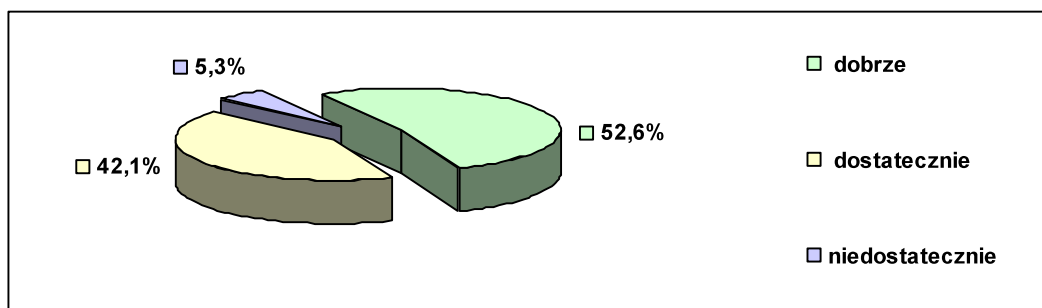
Wykres 15. Jak Pani/Pan ocenia komunikację między władzami samorządowymi a mieszkańcami?

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Ankietowanych poproszono również o ocenę poziomu zadowolenia z bycia mieszkańcem gminy. Rozkład uzyskanych odpowiedzi ilustruje poniższy wykres.

Wykres 16. Jak Pani/Pan ocenia swój poziom zadowolenia z bycia mieszkańcem gminy?

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Z uzyskanych odpowiedzi wynika, że gmina Świąciechowa jest dobrym miejscem do zamieszkania, bowiem w odpowiedzi na pytanie o ocenę poziomu zadowolenia z bycia mieszkańcem gminy 94,7% respondentów wyraziło opinię pozytywną. Opinii tej nie podziela jednak 5,3% badanych.

20. PROBLEMY RÓWNOŚCI SZANS

Polityka równości szans płci jest celowym, systematycznym i świadomym ocenianiem prowadzonych działań z perspektywy wpływu na warunki życia kobiet i mężczyzn, które ma na celu przeciwdziałanie dyskryminacji ze względu na płeć i osiągnięcie równości kobiet i mężczyzn. Wprowadzenie w życie zasad polityki równości płci wymaga przeprowadzenia analizy sytuacji kobiet i mężczyzn, która opiera się na przedstawieniu danych ilościowych i jakościowych w podziale na płeć oraz odniesieniu się do występujących barier równości płci.

W analizowanym okresie w gminie Świąciechowa struktura ludności pod względem płci była zmienna, bowiem w 2021 r. większość mieszkańców stanowili

mężczyźni, natomiast w latach 2022-2023 ponad połowę mieszkańców stanowiły kobiety. Dane w tym zakresie przedstawia kolejna tabela.

Tabela 62. Udział kobiet w liczbie ludności gminy w latach 2021-2023

zakres danych	2021	2022	2023
liczba ludności gminy ogółem	8 556	8 669	8 741
liczba kobiet	4 273	4 337	4 385
udział kobiet w liczbie ludności gminy ogółem	49,94%	50,03%	50,17%

Dane Urzędu Gminy w Świąciechowie.

Według danych Powiatowego Urzędu Pracy w Lesznie w latach 2021-2023 kobiety stanowiły większość ogółu osób bezrobotnych w gminie.

Tabela 63. Udział kobiet w liczbie bezrobotnych w gminie w latach 2021-2023

zakres danych	2021	2022	2023
liczba bezrobotnych ogółem	70	96	93
liczba bezrobotnych kobiet	45	61	60
udział kobiet w liczbie osób bezrobotnych	64,29%	63,54%	64,52%

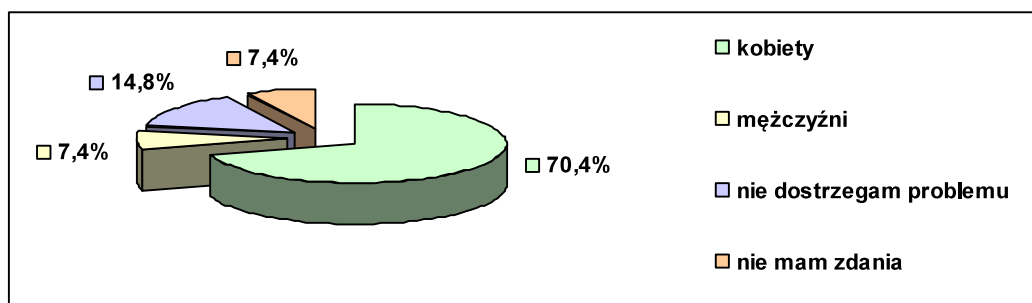
Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Lesznie.

Z analizy danych dotyczących struktury bezrobocia pod względem płci wynika, że na przestrzeni ostatnich 3 lat kobiety przeważały w wielu wyróżnionych kategoriach, zarówno jeśli chodzi o wiek, wykształcenie, czas pozostawania bez pracy i staż pracy. Największy udział kobiet w ogóle bezrobotnych odnotowano wśród osób z wykształceniem wyższym oraz policealnym i średnim zawodowym, osób w wieku 25-34 lata i 35-44 lata, osób pozostających bez pracy od 3 do 6 miesięcy, a także osób bez stażu pracy oraz ze stażem od roku do 5 lat. Może to wskazywać na istnienie nierówności szans kobiet i mężczyzn na lokalnym rynku pracy, co jednocześnie implikuje konieczność podejmowania działań sprzyjających aktywizacji zawodowej kobiet, a w działaniach tych należy uwzględnić szeroki zakres rozwiązań ułatwiających kobietom godzenie pracy zawodowej i życia rodzinnego.

Problemy dotyczące równości szans płci nie ograniczają się jedynie do zagadnień związanych z zatrudnieniem. Dlatego w ramach diagnozy sytuacji w zakresie równości płci w gminie Świąciechowa przeprowadzono badanie przy zastosowaniu anonimowej ankiety, w której pytano o wybrane zagadnienia dotyczące równości szans kobiet i mężczyzn oraz dyskryminacji ze względu na płeć. Do analizy przedłożono w sumie 27 ankiet wypełnionych przez mieszkańców gminy, którzy zdecydowali się wziąć udział w badaniu.

Zasada równości szans płci ma ograniczać dyskryminację zarówno kobiet, jak i mężczyzn, przypisując im taką samą wartość społeczną, równe prawa oraz równy dostęp do zasobów. Uwzględniając powyższe, pytano respondentów, kto, ich zdaniem, jest bardziej zagrożony problemem nierówności szans. Rozkład uzyskanych odpowiedzi przedstawiono w wykresie zamieszczonym poniżej.

Wykres 17. Kto jest wg Pani/Pana bardziej zagrożony dyskryminacją ze względu na płeć?

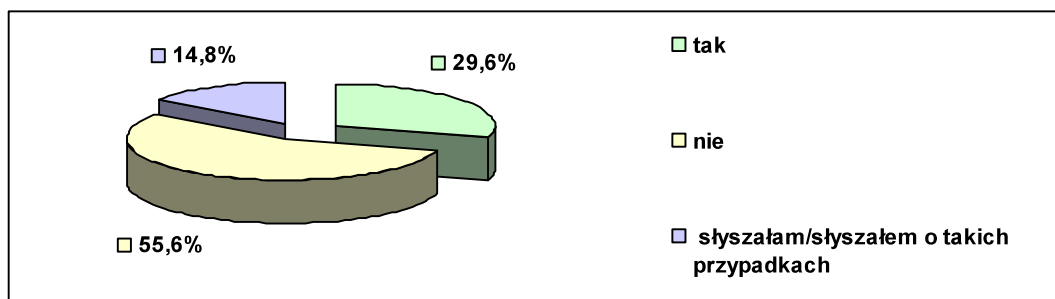

Dane z badania ankietowego.

Według 70,4% ankietowanych bardziej zagrożone dyskryminacją ze względu na płeć są kobiety. Problemu zawartego w pytaniu nie dostrzega 14,8% badanych. Zdaniem 7,4% pytanych są to mężczyźni i taki sam odsetek (7,4%) respondentów miał trudności z jednoznaczną odpowiedzią na to pytanie miało.

Badanie ankietowe pozwoliło również poznać wiedzę biorących w nim udział respondentów na temat problematyki równości szans kobiet i mężczyzn w ich lokalnym środowisku. Większość (55,6%) spośród pytanych mieszkańców odpowiedziała, że nie spotkała się z przypadkami dyskryminacji ze względu na płeć w gminie. Jednocześnie 29,6% badanych przyznało, że zna przypadki dyskryminacji ze względu na płeć w gminie, a kolejne 14,8% ankietowanych stwierdziło, iż o takich przypadkach słyszało. Uzyskane odpowiedzi ilustruje poniżej zamieszczony wykres.

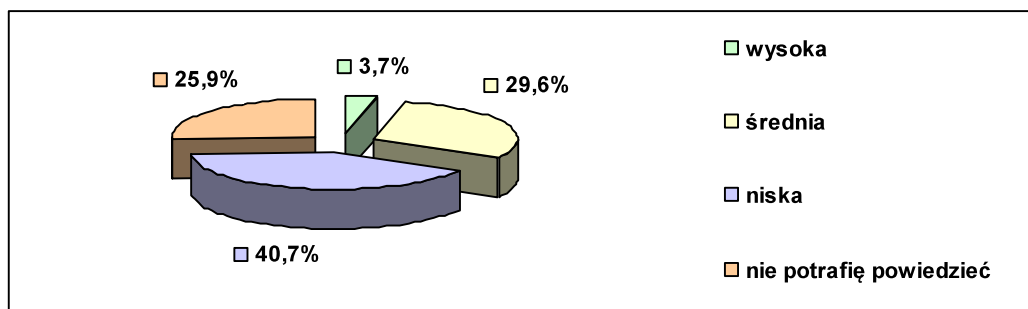
Wykres 18. Czy spotkała się Pani/ spotkał się Pan z przypadkami dyskryminacji ze względu na płeć w gminie lub o nich słyszała/ słyszał?

Dane z badania ankietowego

Do uczestników badania skierowano też pytanie dotyczące określenia skali problemu nierówności szans płci w gminie. Według 40,7% badanych skala problemu nierówności płci na terenie gminy jest niska, z kolei 29,6% ankietowanych stwierdziło, że jest średnia, zaś zdaniem 3,7% respondentów wysoka. Jednoznacznie wypowiedzieć się w tej kwestii nie potrafiło 25,9% pytanym. Poniższy wykres pokazuje rozkład odpowiedzi.

Wykres 19. Jaka Pani/Pana zdaniem może być skala problemu nierówności płci w gminie?

Dane z badania ankietowego

Uczestnicy badania udzielali również odpowiedzi na pytania dotyczące potrzeby podejmowania działań na rzecz równości szans kobiet i mężczyzn oraz mających na celu przeciwdziałanie dyskryminacji ze względu na płeć. Potrzebę prowadzenia takich działań potwierdziło dwie trzecie badanych. Jednocześnie 18,5% ankietowanych uznało podejmowanie takich działań za bezzasadne. Tak sformułowanej kwestii nie potrafiło rozstrzygnąć 14,8% respondentów.

Kolejne pytanie dotyczyło obszarów, w jakich powinno się podejmować działania na rzecz równości szans kobiet i mężczyzn oraz przeciwdziałające dyskryminacji ze względu na płeć. Respondenci najczęściej wskazywali awans zawodowy i płace (po 26,7%), rynek pracy (22,2%), życie rodzinne (13,3%) oraz działalność społeczną (6,7%), a także udział we władzach samorządowych (4,4%).

Odpowiadając na pytanie o konkretne działania, jakie należy podejmować na rzecz równości szans kobiet i mężczyzn lub w celu przeciwdziałania dyskryminacji ze względu na płeć, ankietowani zwrócili uwagę na potrzebę podnoszenia świadomości społecznej w tym zakresie, a także uświadamiania o jednakowej wartości społecznej oraz zawodowej kobiet i mężczyzn.

Z udzielonych wypowiedzi ankietowanych wynika, że znaczna ich część dostrzega problemy nierówności szans oraz dyskryminacji płciowej i identyfikuje je nie tylko w obszarze zatrudnienia, a 74% respondentów potrafiło ocenić także skalę tego problemu. Jednocześnie daje się zauważyć znaczny odsetek badanych, którzy

wybierali odpowiedź „nie mam zdania” czy „nie potrafię powiedzieć”. Dowodzi to stosunkowo niewielkiej znajomości tych problemów, a co za tym idzie, także skutków, jakie powyższe problemy wywołują w funkcjonowaniu społeczności lokalnej. Zmiana tego stanu rzeczy z pewnością wymaga wyraźniejszej obecności tej tematyki w sferze publicznej.

21. ANALIZA SWOT WYBRANYCH OBSZARÓW PROBLEMOWYCH

Analiza SWOT opiera się na wspólnym usystematyzowaniu posiadanych informacji z danego obszaru poprzez przyporządkowanie ich do jednej z czterech grup (mocne strony, słabe strony, szanse i zagrożenia). Przedstawiona poniżej analiza została przeprowadzona w ujęciu: mocne strony i słabe strony to czynniki zależne od nas (te, na które mamy wpływ planistyczny i zarządczy), a szanse i zagrożenia, to czynniki obiektywne, na które nie mamy bezpośredniego wpływu sprawczego.

Niniejsza analiza obejmuje następujące obszary: bezrobocie, ubóstwo, bezdomność; rodzina, dzieci i młodzież, przemoc domowa; zdrowie, uzależnienia, bezpieczeństwo publiczne; starość; niepełnosprawność oraz kapitał społeczny i ludzki.

Diagram 1. Obszary analizy SWOT

OBSZARY ANALIZY SWOT	
BEZROBOCIE, UBÓSTWO, BEZDOMNOŚĆ	I
RODZINA, DZIECI I MŁODZIEŻ, PRZEMOC DOMOWA	II
ZDROWIE, UZALEŻNIENIA, BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE	III
STAROŚĆ	IV
NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ	V
KAPITAŁ SPOŁECZNY I LUDZKI	VI

BEZROBOCIE, UBÓSTWO, BEZDOMNOŚĆ	
mocne strony	słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> - podejmowanie działań mających na celu przyciągnięcie inwestorów mogących tworzyć nowe miejsca pracy w gminie - powstawanie nowych miejsc pracy na terenie gminy Święciechowa 	<ul style="list-style-type: none"> - nieinicjowanie działań sprzyjających rozwojowi przedsiębiorczości wśród mieszkańców - nieprowadzenie działań zmierzających do tworzenia w gminie podmiotów

<ul style="list-style-type: none"> - podejmowanie działań na rzecz przeciwdziałania bezrobociu wśród kobiet, czy działań służących aktywizacji zawodowej bezrobotnych - dostęp do Klubu Dziecięcego i Przedszkola umożliwiające podjęcie przez matki zatrudnienia - inicjowanie różnego rodzaju przedsięwzięć, np. akcji charytatywnych z myślą o wsparciu osób ubogich i zagrożonych ubóstwem - realizowanie programów i projektów na rzecz osób zagrożonych i dotkniętych ubóstwem - podejmowanie inicjatyw we współpracy z organizacjami pozarządowymi, m.in.: szlachetna paczka, paczka pod choinkę, zbiórka środków czystości, jarmark bożonarodzeniowy, zbiórki finansowe - wsparcie żywieniowe dzieci w szkołach w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu” - stypendia socjalne - położenie geograficzne blisko miasta Leszna: dostęp do placówek typu noclegownia, Powiatowy Urząd pracy - wsparcie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej - efektywna praca socjalna - współpraca z Centrum Integracji Społecznej w Kłodzie - współpraca ze Spółdzielnią Socjalną Pod Skrzydłami z Leszna - współpraca ze Spółdzielnią Socjalną Kotwica z Dominic - współpraca z Leszczyńskim Bankiem Żywności 	<ul style="list-style-type: none"> - ekonomii społecznej (np. spółdzielni socjalnych) mogących zapewnić nowe miejsca pracy - nierealizowanie projektów mających na celu pozyskiwanie środków finansowych z funduszy zewnętrznych na przeciwdziałanie bezrobociu (m.in. z funduszy UE) - niediagnozowanie problemu bezdomności w gminie - zjawisko dziedziczenia bezrobocia - niskie zarobki w stosunku do świadczeń socjalnych, co zniechęca do podejmowania zatrudnienia - mały rynek pracy - utrudniona komunikacja publiczna - niewystarczająca liczba lokali socjalnych
szanse	zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> - zainteresowanie potencjalnych inwestorów tworzeniem nowych miejsc pracy w gminie - rosnące zainteresowanie mieszkańców prowadzeniem własnej działalności gospodarczej - wzrastające zainteresowanie problemami osób ubogich i działaniami prowadzonymi na ich rzecz wśród lokalnej społeczności - brak zjawiska ubożenia wśród mieszkańców gminy - niezwiększająca się liczba osób bezdomnych i zagrożonych bezdomnością - pojawiające nowe miejsca pracy 	<ul style="list-style-type: none"> - niewielkie zainteresowanie bezrobotnych, w tym kobiet, działaniami aktywizującymi umożliwiającymi podjęcie pracy - brak zainteresowania osób bezrobotnych tworzeniem podmiotów ekonomii społecznej - niepozyskiwanie środków finansowych z funduszy zewnętrznych (m.in. UE) ograniczających bezrobocie w gminie - wysokie koszty pracodawców - wzrost liczby osób bezrobotnych - zatrudnianie bez umowy

<ul style="list-style-type: none"> - szkolenia aktywizujące dla osób bezrobotnych - pozyskiwanie środków zewnętrznych - podjęcie działań aktywizujących dla rodzin i osób dotkniętych lub zagrożonych bezrobociem i ubóstwem 	
---	--

Analiza uwarunkowań dla obszaru **bezrobocie, ubóstwo, bezdomność** wskazuje zdecydowanie na mocne strony, którymi są głównie: podejmowanie działań mających na celu przyciągnięcie inwestorów mogących tworzyć nowe miejsca pracy w gminie, powstawanie nowych miejsc pracy na terenie gminy Świąciechowa, podejmowanie działań na rzecz przeciwdziałania bezrobociu wśród kobiet, czy działań służących aktywizacji zawodowej bezrobotnych, dostęp do Klubu Dziecięcego i Przedszkola umożliwiający podjęcie przez matki zatrudnienia, realizowanie programów i projektów na rzecz osób zagrożonych i dotkniętych ubóstwem, inicjowanie różnego rodzaju przedsięwzięć, np. akcji charytatywnych z myślą o wsparciu osób ubogich i zagrożonych ubóstwem, podejmowanie inicjatyw we współpracy z organizacjami pozarządowymi, m.in.: szlachetna paczka, paczka pod choinkę, zbiórka środków czystości, jarmark bożonarodzeniowy, zbiórki finansowe, wsparcie żywieniowe dzieci w szkołach w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu”, położenie geograficzne blisko miasta Leszna: dostęp do placówek typu noclegownia, Powiatowy Urząd pracy, jak również wsparcie GOPS-u i efektywna praca socjalna, współpraca z: Centrum Integracji Społecznej w Kłodzie, Spółdzielnią Socjalną Pod Skrzydłami z Leszna, Spółdzielnią Socjalną Kotwica z Dominic oraz Leszczyńskim Bankiem Żywności. Szczególnej uwagi i intensyfikacji działań ze strony władz samorządowych, odpowiednich instytucji i organizacji wymagają zagrożenia, do których należy zaliczyć: niewielkie zainteresowanie bezrobotnych, w tym kobiet, działaniami aktywizującymi umożliwiającymi podjęcie pracy, brak zainteresowania osób bezrobotnych tworzeniem podmiotów ekonomii społecznej, niepozyskiwanie środków finansowych z funduszy zewnętrznych (m.in. UE) ograniczających bezrobocie w gminie, wysokie koszty pracodawców, a także zatrudnianie bez umowy.

RODZINA, DZIECI I MŁODZIEŻ, PRZEMOC DOMOWA	
mocne strony	słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> - analizowanie problemów rodzin, dzieci i młodzieży w gminie - wsparcie asystenta rodziny dla rodzin niewydolnych wychowawczo - zapewnianie dostępu do poradnictwa specjalistycznego dla rodzin wymagających tej formy wsparcia - analizowanie potrzeb osób samotnie wychowujących dzieci 	<ul style="list-style-type: none"> - brak placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży (np. świetlic środowiskowych) - niskie kompetencje wychowawcze rodziców - niska świadomość konsekwencji rodziców wynikająca z błędów wychowawczych - brak warsztatów

<ul style="list-style-type: none"> - monitorowanie zapotrzebowania na opiekę nad dziećmi do lat 3 i na opiekę przedszkolną - dysponowanie przez szkolnictwo w gminie kadrami i bazą dydaktyczną zapewniającą właściwy rozwój uczniów - odpowiednio przygotowana kadra do pracy z osobami doświadczającymi przemocy domowej - zapewnianie pomocy i wsparcia dla osób doświadczających przemocy domowej na terenie gminy - inicjowanie akcji uwrażliwiających społeczność lokalną na problemy przemocy domowej - efektywna praca socjalna - pozyskiwanie środków zewnętrznych na dodatkowe zajęcia pozalekcyjne - zajęcia terapeutyczne - uruchomienie punktu konsultacyjnego dla osób doświadczających przemocy - wykwalifikowana kadra Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej - współpraca jednostek pracujących z rodziną, dziećmi i młodzieżą oraz rodzinami dotkniętymi przemocą domową - pedagogizacja rodziców - zajęcia pozalekcyjne i warsztaty dla dzieci organizowane przez Samorządowy Ośrodek Kultury i organizacje pozarządowe - realizacja programu „Posiłek w szkole i w domu” - praca z osobami stosującymi przemoc - warsztaty dla rodziców organizowane dla przez TKOPD - organizowane w gminie porady prawne 	<ul style="list-style-type: none"> - korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc - brak chęci współpracy osób dotkniętych problemem przemocy w rodzinie do współpracy ze specjalistami
szanse	zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> - możliwość tworzenia placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży na terenie gminy - zaspokajająca potrzeby w zakresie edukacji sytuacja finansowa gminy - wystarczająca liczebność i fachowość kadry pracującej z osobami doświadczającymi przemocy domowej - zwiększenie dostępności (liczby miejsc) Przedszkola i Klubu Dziecięcego - warsztaty edukacyjne na temat przemocy domowej - zwiększenie oferty dla osób objętych tym obszarem - zwiększenie kompetencji osób 	<ul style="list-style-type: none"> - nasilająca się skala problemów mających wpływ na prawidłowe funkcjonowanie rodzin - wzrastająca liczba rodzin dysfunkcyjnych - zwiększająca się liczba rodzin wymagających wsparcia w postaci poradnictwa specjalistycznego - rosnąca liczba osób samotnie wychowujących dzieci - niewystarczająca, w stosunku do potrzeb mieszkańców, oferta w zakresie opieki żłobkowej, a także oferta w zakresie opieki przedszkolnej - zanikanie więzi rodzinnych i rozpad

<ul style="list-style-type: none"> - zaangażowanych w tym obszarze - zwiększenie działań informacyjnych w celu poszerzenia wiedzy mieszkańców na temat instytucji pomocowych 	<ul style="list-style-type: none"> rodzin - nasilająca się w gminie skala zjawiska przemocy domowej - zwiększenie społecznego przyzwolenia na stosowanie przemocy domowej - pogłębienie się problemów opiekuńczo-wychowawczych - zwiększenie liczby osób uzależnionych od alkoholu lub innych substancji
--	---

Analiza uwarunkowań dla obszaru **rodzina, dziecko i młodzież, przemoc domowa** zwraca uwagę na zdecydowaną przewagę mocnych stron, którymi są głównie: analizowanie problemów rodzin, dzieci i młodzieży w gminie, wsparcie asystenta rodziny dla rodzin niewydolnych wychowawczo, zapewnianie dostępu do poradnictwa specjalistycznego dla rodzin wymagających tej formy wsparcia, analizowanie potrzeb osób samotnie wychowujących dzieci, monitorowanie zapotrzebowania na opiekę nad dziećmi do lat 3 i na opiekę przedszkolną, dysponowanie przez szkolnictwo w gminie kadrami i bazą dydaktyczną zapewniającą właściwy rozwój uczniów, odpowiednio przygotowana kadra do pracy z osobami doświadczającymi przemocy domowej, zapewnianie pomocy i wsparcia dla osób doświadczających przemocy domowej na terenie gminy oraz inicjowanie akcji uwrażliwiających społeczność lokalną na problemy przemocy domowej, pozyskiwanie środków zewnętrznych na dodatkowe zajęcia pozalekcyjne, pedagogizacja rodziców, zajęcia pozalekcyjne i warsztaty dla dzieci organizowane przez Samorządowy Ośrodek Kultury i organizacje pozarządowe, a także uruchomienie punktu konsultacyjnego dla osób doświadczających przemocy, praca z osobami stosującymi przemoc, wykwalifikowana kadra GOPS-u, współpraca jednostek pracujących z rodziną, dziećmi i młodzieżą oraz rodzinami dotkniętymi przemocą domową. Dostrzegane mocne strony w powiązaniu z akcentowanymi szansami nie mogą jednak przesłonić ciężaru gatunkowego słabych stron i zagrożeń, z jakimi należy się zmierzyć. Niepokoić powinny zwłaszcza: nasilająca się skala problemów mających wpływ na prawidłowe funkcjonowanie rodzin, wzrastająca liczba rodzin dysfunkcyjnych, zwiększająca się liczba rodzin wymagających wsparcia w postaci poradnictwa specjalistycznego, rosnąca liczba osób samotnie wychowujących dzieci, niewystarczająca, w stosunku do potrzeb mieszkańców, oferta w zakresie opieki żłobkowej, a także oferta w zakresie opieki przedszkolnej, jak również zanikanie więzi rodzinnych i rozpad rodzin, nasilająca się w gminie skala zjawiska przemocy domowej, zwiększenie społecznego przyzwolenia na stosowanie przemocy domowej oraz pogłębienie się problemów opiekuńczo-wychowawczych.

ZDROWIE, UZALEŻNIENIA, BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE

mocne strony

słabe strony

<ul style="list-style-type: none"> - wystarczające zabezpieczenie dostępu mieszkańców do świadczeń z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej - inicjowanie przedsięwzięć propagujących zdrowy styl życia - podejmowanie przez samorząd gminy działań na rzecz poprawy stanu środowiska naturalnego - zapewnianie rodzinom dotkniętym problemami uzależnień dostępu do pomocy psychospołecznej i prawnej - odpowiednio przygotowana kadra do pracy z osobami uzależnionymi - działanie punktu konsultacyjnego dla osób uzależnionych - realizowanie przez placówki oświatowe działań profilaktycznych i edukacyjnych w obszarze uzależnień wśród uczniów - prowadzenie w placówkach oświatowych programów profilaktyczno-edukacyjnych poświęconych przestępczości i jej negatywnym skutkom społecznym - podejmowanie przez samorząd gminy działań na rzecz poprawy stanu bezpieczeństwa w gminie oraz realizowanie inwestycji podnoszących poziom bezpieczeństwa na drodze - położenie geograficzne blisko miasta Leszna - współpraca z Policją - współpraca z organizacjami pozarządowymi i podmiotami ekonomii społecznej - monitoring rynku i ulic w Święciechowie - bezpieczne przejścia dla pieszych z Panią Stopek – osobą nadzorującą bezpieczne przejście dzieci przez pasy w drodze do szkoły - wsparcie osób starszych – wyposażenie w opaski bezpieczeństwa - szeroka oferta wsparcia dla seniorów: usługi opiekuńcze, program Opieka 75+, usługi sąsiedzkie - realizacja programu Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością 	<ul style="list-style-type: none"> - zmniejszona o 1 policjanta kadra Zespołu Dzielnicowych w Święciechowie - brak monitoringu na placach zabaw - mało zajęć dotyczących edukacji seksualnej w szkołach - ograniczony dostęp do lekarzy specjalistów - ograniczone wizyty domowe lekarza rodzinnego podstawowej opieki zdrowotnej - brak zainteresowania profilaktyką i promocją zdrowia ze strony mieszkańców
szanse	zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> - brak barier finansowych i lokalowych utrudniających prawidłowe zabezpieczenie dostępu do świadczeń podstawowej opieki zdrowotnej - wzrost zainteresowania zdrowym trybem życia wśród mieszkańców - znacząca poprawa stanu środowiska 	<ul style="list-style-type: none"> - zwiększająca się liczba osób uzależnionych i współuzależnionych wymagających wsparcia - wzrastające zapotrzebowanie na zwiększenie liczby osób pracujących z osobami uzależnionymi - zwiększająca się liczba nieletnich

<ul style="list-style-type: none"> - naturalnego w gminie w ostatnich latach - zwiększający się poziom bezpieczeństwa mieszkańców gminy oraz poziom bezpieczeństwa na drodze - zwiększona edukacja rodziców i dzieci - działania promujące zdrowy styl życia - zainstalowanie monitoringu na placach zabaw 	<ul style="list-style-type: none"> - sięgających po alkohol lub narkotyki - wzrastające zagrożenie przestępczością wśród nieletnich - łatwiejszy dostęp do używek i substancji psychoaktywnych - starzenie się społeczeństwa
---	--

Analiza uwarunkowań dla obszaru **zdrowie, uzależnienia, bezpieczeństwo publiczne** wskazuje mocne strony, m.in.: wystarczające zabezpieczenie dostępu mieszkańców do świadczeń z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej, inicjowanie przedsięwzięć propagujących zdrowy styl życia, podejmowanie przez samorząd gminy działań na rzecz poprawy stanu środowiska naturalnego, zapewnianie rodzinom dotkniętym problemami uzależnień dostępu do pomocy psychospołecznej i prawnej, działanie punktu konsultacyjnego dla osób uzależnionych, odpowiednio przygotowana kadra do pracy z osobami uzależnionymi, jak również realizowanie przez placówki oświatowe działań profilaktycznych i edukacyjnych w obszarze uzależnień wśród uczniów, prowadzenie w placówkach oświatowych programów profilaktyczno-edukacyjnych poświęconych przestępczości i jej negatywnym skutkom społecznym, podejmowanie przez samorząd gminy działań na rzecz poprawy stanu bezpieczeństwa w gminie oraz realizowanie inwestycji podnoszących poziom bezpieczeństwa na drodze, monitoring rynku i ulic w Świąciechowie, bezpieczne przejścia dla pieszych z Panią Stopek – osobą nadzorującą bezpieczne przejście dzieci przez pasy w drodze do szkoły, wsparcie osób starszych – wyposażenie w opaski bezpieczeństwa, szeroka oferta wsparcia dla seniorów: usługi opiekuńcze, program Opieka 75+, usługi sąsiedzkie, realizacja programu Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością. Mimo mocnych stron i licznych szans w tym obszarze wskazane słabe strony i zagrożenia – m.in. zwiększająca się liczba osób uzależnionych i współuzależnionych wymagających wsparcia, wzrastające zapotrzebowanie na zwiększenie liczby osób pracujących z osobami uzależnionymi, zwiększająca się liczba nieletnich sięgających po alkohol lub narkotyki, wzrastające zagrożenie przestępczością wśród nieletnich, łatwiejszy dostęp do używek i substancji psychoaktywnych, zmniejszona o 1 policjanta kadra Zespołu Dzielnicowych w Świąciechowie, a także ograniczony dostęp do lekarzy specjalistów i ograniczone wizyty domowe lekarza rodzinnego podstawowej opieki zdrowotnej – mogą mieć wpływ na osiągnięcie zakładanych zmian w procesie wdrażania założeń budowanej strategii.

STAROŚĆ	
mocne strony	słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> - analizowanie sytuacji demograficznej gminy z uwzględnieniem struktury 	<ul style="list-style-type: none"> - brak wsparcia ze strony najbliższej rodziny

<ul style="list-style-type: none"> wiekowej mieszkańców - informowanie osób starszych o dostępnych formach pomocy - dysponowanie kadrą pracowników świadczących osobom starszym usługi opiekuńcze - analizowanie potrzeb rodzin sprawujących opiekę nad osobami starszymi - funkcjonowanie na terenie gminy form wsparcia osób starszych – działalność Klubu „Senior+” - zapewnianie osobom starszym warunków do kontynuowania aktywności społecznej, edukacyjnej i zawodowej - działalność Związku Emerytów i Rencistów i innych organizacji zrzeszających osoby starsze - domy z rodzinami wielopokoleniowymi - wsparcie seniorów poprzez realizację systemowej opieki - warsztaty edukacyjne dla seniorów w zakresie bezpieczeństwa - wydarzenia sportowe, edukacyjne i kulturalne dla seniorów - realizacja programów dla seniorów, m.in. Ogólnopolska Karta Seniora, programy opiekuńcze: usługi opiekuńcze, sąsiedzkie, Opieka 75+, Korpus Wsparcia Seniorów 	<ul style="list-style-type: none"> - duża migracja ludzi młodych - słaba, niedostosowana infrastruktura i komunikacja publiczna dla seniorów
szanse	zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> - dostęp osób starszych do takich form wsparcia, jak kluby seniora czy domy dziennego pobytu - wystarczające możliwości gminy umożliwiające zaspokajanie potrzeb w zakresie kontynuowania aktywności społecznej, edukacyjnej i zawodowej osób starszych - nowe programy rządowe - instytucjonalizacja opieki nad osobami starszymi - zapewnienie wsparcia dla seniorów w formie posiłków i dowozu posiłków - deinstytucjonalizacja opieki nad osobami starszymi 	<ul style="list-style-type: none"> - wzrastający udział osób w wieku poprodukcyjnym w społeczności mieszkańców - zwiększająca się liczba osób starszych korzystających ze wsparcia z pomocy społecznej - rosnąca liczba osób starszych wymagających wsparcia w formie usług opiekuńczych - wzrost zjawiska zaniedbania osób starszych - przypadki pozostawiania osób starszych bez należytej opieki przez najbliższych członków rodzin - zmieniająca się struktura rodzin - samotność seniorów - utrudniony dojazd do lekarzy specjalistów - brak domowej opieki lekarskiej

Analiza uwarunkowań dla obszaru **starość** uwypukla mocne strony, takie jak: analizowanie sytuacji demograficznej gminy z uwzględnieniem struktury wiekowej mieszkańców, informowanie osób starszych o dostępnych formach pomocy, dysponowanie

kadram pracowników świadczących osobom starszym usługi opiekuńcze, analizowanie potrzeb rodzin sprawujących opiekę nad osobami starszymi, funkcjonowanie na terenie gminy form wsparcia osób starszych (działalność Klubu „Senior+”), zapewnianie osobom starszym warunków do kontynuowania aktywności społecznej, edukacyjnej i zawodowej, działalność Związku Emerytów i Rencistów i innych organizacji zrzeszających osoby starsze, warsztaty edukacyjne dla seniorów w zakresie bezpieczeństwa, wsparcie seniorów poprzez realizację systemowej opieki, czy realizacja programów dla seniorów, m.in. Ogólnopolska Karta Seniora, programy opiekuńcze: usługi opiekuńcze, sąsiedzkie, Opieka 75+, Korpus Wsparcia Seniorów. Uwagę zwracają jednak zagrożenia: wzrastający udział osób w wieku poprodukcyjnym w społeczności mieszkańców, zwiększająca się liczba osób starszych korzystających ze wsparcia z pomocy społecznej, rosnąca liczba osób starszych wymagających wsparcia w formie usług opiekuńczych, wzrost zjawiska zaniedbania osób starszych, przypadki pozostawiania osób starszych bez należytej opieki przez najbliższych członków rodzin, zmieniająca się struktura rodzin, jak również samotność seniorów, utrudniony dojazd do lekarzy specjalistów, brak domowej opieki lekarskiej. W obliczu postępującego starzenia się społeczeństwa te kwestie powinny znaleźć się w obszarze zainteresowania wszystkich instytucji i organizacji zajmujących się polityką społeczną.

NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ	
mocne strony	słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> - informowanie osób z niepełnosprawnościami z gminy o przysługujących im prawach oraz dostępnych formach pomocy - organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi na terenie gminy - likwidowanie barier utrudniających codzienne życie osobom z niepełnosprawnościami - upowszechnianie wśród osób z niepełnosprawnościami ofert pracy oraz informacji o wolnych miejscach pracy - informowanie przedsiębiorców o możliwości refundacji ze środków PEFRON-u kosztów zatrudniania osób z niepełnosprawnościami - prowadzenie działań na rzecz wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży dotkniętych niepełnosprawnością - ważna rola nauczyciela wspomagającego w szkołach 	<ul style="list-style-type: none"> - niemonitorowanie orzeczeń o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności wydawanych mieszkańcom gminy - infrastruktura – chodniki wąskie i stare - brak pasów zabezpieczających dla osób niedowidzących na przejściach dla pieszych - brak sygnałów dźwiękowych przy najbardziej ruchliwych przejściach na pasach - ograniczony dostęp do usług medycznych na terenie gminy

<ul style="list-style-type: none"> - realizowanie projektu „Dostępna Szkoła” - dowóz dzieci do szkół - dowóz dzieci z niepełnosprawnościami do ośrodków wsparcia - dostosowane strony internetowe - współpraca z instytucjami i organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami ekonomii społecznej pracującymi z osobami i na rzecz osób z niepełnosprawnościami - przystosowanie budynków publicznych do obsługi osób z niepełnosprawnościami - realizacja programów dla osób z niepełnosprawnościami: asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością, usługi opiekuńcze - położenie geograficzne – szeroka oferta wsparcia na terenie miasta Leszna 	
szanse	zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> - niezwiększająca się liczba osób z zaburzeniami psychicznymi wymagających specjalistycznych usług opiekuńczych - społeczna akceptacja likwidacji barier utrudniających codzienne życie osobom z niepełnosprawnościami - dysponowanie ofertami pracy dla osób z niepełnosprawnościami na lokalnym rynku pracy - przedsiębiorcy z gminy oferujący zatrudnienie osobom z niepełnosprawnościami - zwiększenie świadomości przedsiębiorców w obszarze zatrudnienia osób z niepełnosprawnościami - likwidacja barier architektonicznych - zwiększanie dostępu do usług medycznych 	<ul style="list-style-type: none"> - wzrastająca liczba osób z niepełnosprawnościami korzystających ze wsparcia pomocy społecznej - wzrastająca liczba dzieci dotkniętych niepełnosprawnościami, wymagających działań w zakresie wyrównywania szans edukacyjnych - izolacja społeczna i samotność osób z niepełnosprawnościami - pogarszanie się stanu zdrowia osób z niepełnosprawnościami - niska aktywność zawodowa osób z niepełnosprawnościami

Analiza uwarunkowań dla obszaru **niepełnosprawność** uwypukla mocne strony, takie jak m.in.: informowanie osób z niepełnosprawnościami z gminy o przysługujących im prawach oraz dostępnych formach pomocy, organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi na terenie gminy, likwidowanie barier utrudniających codzienne życie osobom z niepełnosprawnościami, upowszechnianie wśród osób z niepełnosprawnościami ofert pracy oraz informacji o wolnych miejscach pracy, informowanie przedsiębiorców o możliwości refundacji ze środków PEFRON-u kosztów zatrudniania osób z niepełnosprawnościami, a także prowadzenie działań na rzecz wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży dotkniętych niepełnosprawnością,

ważna rola nauczyciela wspomagającego w szkołach, realizowanie projektu „Dostępna Szkoła”, dowóz dzieci do szkół oraz dowóz dzieci z niepełnosprawnościami do ośrodków wsparcia, współpraca z instytucjami i organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami ekonomii społecznej pracującymi z osobami i na rzecz osób z niepełnosprawnościami, przystosowanie budynków publicznych do obsługi osób z niepełnosprawnościami, realizacja programów dla osób z niepełnosprawnościami: asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością, usługi opiekuńcze. Nie należy jednak tracić z oczu słabych stron i zagrożeń, jakie występują w tym obszarze, a zaliczają się do nich m.in.: wzrastająca liczba osób z niepełnosprawnościami korzystających ze wsparcia pomocy społecznej, wzrastająca liczba dzieci dotkniętych niepełnosprawnościami, wymagających działań w zakresie wyrównywania szans edukacyjnych, izolacja społeczna i samotność osób z niepełnosprawnościami, pogarszanie się stanu zdrowia osób z niepełnosprawnościami, jak również niska aktywność zawodowa osób z niepełnosprawnościami. Rozwiązywanie tych problemów wymaga współpracy zarówno organów samorządowych, instytucji pomocowych, jak i organizacji pozarządowych oraz tych podmiotów, które w sferze swojego zainteresowania mają pomoc osobom z niepełnosprawnościami.

KAPITAŁ SPOŁECZNY I LUDZKI	
mocne strony	słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> - odczuwalny wzrost poziomu i jakości życia mieszkańców - prowadzenie działań mających na celu zachęcanie mieszkańców do podejmowania inicjatyw lokalnych - popularyzowanie wśród mieszkańców informacji o lokalnych organizacjach pozarządowych - podejmowanie działań zmierzających do podniesienia atrakcyjności oferty kulturalnej, sportowej i rekreacyjnej adresowanej do mieszkańców - inicjowanie działań mających na celu integrację społeczności lokalnej - prowadzenie działań mających na celu pozyskiwanie dodatkowych środków na realizację zadań z zakresu pomocy społecznej - dostosowana do aktualnych potrzeb liczebność kadry i sieć placówek pomocy społecznej - podnoszenie przez pracowników pomocy społecznej kwalifikacji zawodowych poprzez udział w szkoleniach i różnych formach doskonalenia zawodowego - podejmowanie działań mających na celu 	<ul style="list-style-type: none"> - słaba zdolność organizacji pozarządowych do generowania własnych środków finansowych oraz mały udział NGO zatrudniających pracowników - słaba współpraca pomiędzy organizacjami pozarządowymi

<ul style="list-style-type: none"> - propagowanie i inicjowanie wolontariatu - każda miejscowość w gminie posiadająca swoją organizację pozarządową - współpraca między organizacjami pozarządowymi, gminą i jednostkami - edukacja organizacji pozarządowych – szkolenia - szkolenia dla liderów lokalnych 	
szanse	zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> - odpowiedni potencjał gminy zapewniający jej rozwój i umożliwiający wzrost jakości życia mieszkańców - stale rosnąca liczba inicjatyw lokalnych podejmowanych na terenie gminy - rosnące zainteresowanie mieszkańców działalnością w ramach organizacji pozarządowych - zwiększająca się liczba osób korzystających z oferty kulturalnej, sportowej i rekreacyjnej - zmniejszająca się liczba osób marginalizowanych lub zagrożonych wykluczeniem i marginalizacją - wykorzystywanie przez gminę środków zewnętrznych na realizację zadań z zakresu pomocy społecznej - dysponowanie środkami umożliwiającymi dostosowanie liczebności i poziomu kwalifikacji kadr pomocowych do aktualnych potrzeb - rosnące zainteresowanie mieszkańców działalnością wolontariacką - pozyskiwanie funduszy zewnętrznych 	<ul style="list-style-type: none"> - wzrastające zapotrzebowanie na wsparcie z systemu pomocy społecznej - wypalenie działaczy, liderów - spadek zainteresowania mieszkańców organizowanymi inicjatywami

Analiza uwarunkowań dla obszaru **kapitał społeczny i ludzki** wskazuje na przewagę mocnych stron, którymi są głównie: odczuwalny wzrost poziomu i jakości życia mieszkańców, prowadzenie działań mających na celu zachęcanie mieszkańców do podejmowania inicjatyw lokalnych, popularyzowanie wśród mieszkańców informacji o lokalnych organizacjach pozarządowych, podejmowanie działań zmierzających do podniesienia atrakcyjności oferty kulturalnej, sportowej i rekreacyjnej adresowanej do mieszkańców, inicjowanie działań mających na celu integrację społeczności lokalnej, prowadzenie działań mających na celu pozyskiwanie dodatkowych środków na realizację zadań z zakresu pomocy społecznej, dostosowana do aktualnych potrzeb liczebność kadry i sieć placówek pomocy społecznej, podejmowanie działań mających na celu propagowanie i inicjowanie wolontariatu, każda miejscowość w gminie posiadająca swoją organizację pozarządową, współpraca między organizacjami pozarządowymi, gminą i jednostkami. Należy także podkreślić możliwość podnoszenia kwalifikacji zawodowych poprzez udział

w szkoleniach i różnych formach doskonalenia zawodowego przez pracowników pomocy społecznej, jak również szkolenia dla liderów lokalnych i edukacja organizacji pozarządowych. Jednakże mocne strony w powiązaniu z akcentowanymi szansami nie powinny przesłonić wagi dostrzeganych i zasygnalizowanych słabych stron i zagrożeń, z jakimi należy się zmierzyć. Wzrastające zapotrzebowanie na wsparcie z systemu pomocy społecznej, wypalenie działaczy, liderów, a także spadek zainteresowania mieszkańców organizowanymi inicjatywami – to w obliczu niekorzystnych tendencji demograficznych niezwykle istotna kwestia rzutuująca na kształt programu działań w tym obszarze.

22. OCENA WDROŻENIA POPRZEDNIO REALIZOWANEJ STRATEGII

Z uwagi na fakt, że istnieje konieczność zachowania ciągłości działań o charakterze strategicznym, punktem odniesienia dla programowania aktualnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Święciechowa na lata 2025-2030 powinna być poprzednia strategia, tak aby kontynuować to, co wymaga dalszych inwestycji społecznych oraz wprowadzać zmiany w tych elementach, które wymagają korekty z uwagi na współczesny kontekst społeczny, gospodarczy, środowiskowy, czy także ten związany ze skutkami pandemii koronawirusa. W ramach oceny wdrożenia poprzednio realizowanej strategii wskazano m.in. trudności i osiągnięcia we wdrażaniu strategii.

Trudności we wdrażaniu strategii:

- ograniczone możliwości finansowe gminy,
- ograniczone zasoby mieszkaniowe gminy,
- ograniczona liczba pracowników sektora pomocy społecznej i wsparcia rodziny przeciążona nadmierną liczbą zadań oraz pracą administracyjną,
- sytuacja epidemiczna w Polsce,
- wojna w Ukrainie.

Osiągnięcia w realizacji działań wyznaczonych w ramach strategii:

- realizacja programów rządowych w zakresie dożywiania dzieci w szkołach: „Pomoc Państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014-2020 i „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023,
- realizacja Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2023,
- realizacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Ofiar Przemocy Domowej w latach 2014-2024,
- realizacja Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w latach 2014-2024,
- realizacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii w latach 2014-2024,

- realizacja Gminnego Programu Wspierania Rodziny w latach 2014-2024,
- realizacja projektu „Krok do Wolontariatu” realizowanego przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w 2015 r.,
- realizacja projektu „Kompleksowa integracja z rynkiem pracy” w partnerstwie z firmą J&C GROUP z Gdyni w latach 2017-2018 współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014-2020,
- realizacja projektu „Działamy razem z wiarą w lepsze jutro” w latach 2016-2018 w ramach Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014-2020 współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego. Projekt napisany w partnerstwie z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Lesznie,
- realizacja projektu „Senior+” i utworzenie Klubu „Senior+” w Świąciechowie od 2020 r.,
- realizacja grantu otrzymanego na wsparcie w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 w ramach projektu „STOP COVID-19. Bezpieczne systemy społeczne w Wielkopolsce” współfinansowanego przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego, poddziałanie 7.2.2. Usługi społeczne i zdrowotne w latach 2020-2021,
- realizacja programu „Wspieraj Seniora” w ramach Solidarnościowego Korpusu Wsparcia Seniorów w latach 2020-2021,
- realizacja programu „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” w latach 2021-2024,
- realizacja zadań związanych z pomocą dla uchodźców z Ukrainy: świadczenia z pomocy społecznej, gorący posiłek dla dzieci w szkołach, jednorazowe świadczenie 300 zł, pomoc psychologiczna, świadczenia rodzinne w latach 2022-2024,
- realizacja projektów i programów ramach kampanii profilaktycznych wśród dzieci i młodzieży organizowanych w szkołach na terenie gminy, m.in. „Szkoła Promująca Zdrowie”, „Bezpieczna Szkoła – Bezpieczny Uczeń”, „Zachowaj Trzeźwy umysł”, „Apteczka pierwszej pomocy emocjonalnej”, Szkoła dla Rodziców i Wychowawców, program profilaktyczny „Deбата”, pogadanki prowadzone przez funkcjonariuszy służb mundurowych w Szkołach Podstawowych w latach 2014-2024, uczestniczyły w nich wszystkie dzieci uczące się w szkołach na terenie gminy Świąciechowa,
- realizacja bieżących programów mających na celu wsparcie rodzin: świadczeń rodzinnych, wychowawczych, „Dobry Start”, funduszu alimentacyjnego, stypendiów szkolnych, dodatków mieszkaniowych, energetycznych, osłonowych, węglowych, refundacja podatku VAT dla odbiorców paliw gazowych w gospodarstwach domowych, elektrycznych, dodatek do innych źródeł ciepła, sprzedaż węgla preferencyjnego, program „Czyste powietrze”, Karta Dużej Rodziny, Wielkopolska Karta Dużej Rodziny,

- współpraca z organizacjami pozarządowymi i podmiotami ekonomii społecznej w zakresie realizacji zadań z pomocy społecznej i podejmowania inicjatyw na rzecz mieszkańców gminy Świąciechowa, m.in.: Szlachetna paczka, Paczka pod choinkę, zbiórka środków czystości, zbiórki finansowe, jarmark bożonarodzeniowy, usługi opiekuńcze, realizacja posiłków i wydawanie żywności, Ogólnopolska Karta Seniora, pudełka życia,
- funkcjonowanie punktu konsultacyjnego ds. uzależnień w latach 2014-2024.

Najważniejsze programy i projekty wynikające z zapisów strategicznych, które zostały zrealizowane:

- Program „Posiłek w szkole i w domu” to inicjatywa rządowa mająca na celu zapewnienie pomocy w zakresie dożywiania dzieciom i młodzieży w Polsce. Program ten obejmuje lata 2019-2023, 2024-2028 i jest kontynuacją wcześniejszych działań rządu w tym obszarze. Poprzedni program nazywał się „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”.

Cele programu:

1. Zapewnienie posiłków:
 - dzieciom do czasu podjęcia nauki w szkole podstawowej,
 - uczniom do czasu ukończenia szkoły ponadpodstawowej,
 - osobom i rodzinom znajdującym się w sytuacjach wymienionych w art. 7 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej – w formie posiłku, świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych.
2. Wsparcie rodzin w trudnej sytuacji materialnej:
 - Rodziny o niskich dochodach (spełniające kryterium dochodowe w wysokości 200% kryterium, o którym mowa w art. 8 ww. ustawy o pomocy społecznej) mogą liczyć na pomoc w formie posiłków oraz zasiłków celowych na zakup żywności.
3. Poprawa zdrowia i kondycji fizycznej dzieci i młodzieży:
 - Zapewnienie regularnych i pełnowartościowych posiłków ma na celu poprawę zdrowia oraz kondycji fizycznej uczniów, co przekłada się na lepsze wyniki w nauce i ogólną jakość życia.

Realizacja programu:

- **Finansowanie:** Program jest finansowany ze środków budżetu państwa oraz funduszy samorządowych. Gminy mogą ubiegać się o dotacje na realizację programu.
- **Współpraca:** W realizację programu zaangażowane są szkoły, placówki oświatowe, organizacje pozarządowe oraz instytucje pomocy społecznej.

Program „Posilek w szkole i w domu” odgrywa kluczową rolę w zapewnieniu bezpieczeństwa żywnościowego dzieciom i młodzieży oraz wspieraniu rodzin w trudnej sytuacji materialnej, przyczyniając się do poprawy zdrowia i warunków życia wielu osób w naszej gminie.

- **Polityka senioralna w gminie:** realizacja wszystkich programów wspierających seniorów w życiu codziennym oraz zapewniających bezpieczeństwo i aktywność:

Usługi opiekuńcze:

- Program skierowany jest do osób mających 60 lat i więcej. Osobie samotnej, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób, a jest jej pozbawiona, przysługuje pomoc w formie usług opiekuńczych lub specjalistycznych usług opiekuńczych. Usługi opiekuńcze lub specjalistyczne usługi opiekuńcze mogą być przyznane również osobie, która wymaga pomocy innych osób, a rodzina, a także wspólnie niezamieszkujący małżonek, wstępni, zstępni nie mogą takiej pomocy zapewnić.
- Pomoc w codziennych czynnościach, takich jak zakupy, sprzątanie, gotowanie i dbanie o higienę osobistą.
- Opieka zdrowotna i wsparcie w załatwianiu spraw urzędowych.

Usługi sąsiedzkie:

- Wsparcie od lokalnych sąsiadów, którzy pomagają w drobnych czynnościach dnia codziennego, towarzyszą na spacerach i organizują wspólne spotkania.

Program Opieka 75+:

- Program skierowany do osób powyżej 75. roku życia, oferujący kompleksową opiekę zdrowotną, pomoc domową oraz wsparcie psychologiczne.
- Regularne wizyty opiekunów, którzy dbają o zdrowie i dobre samopoczucie seniorów.

Program Korpus Wsparcia Seniorów:

- Seniorzy otrzymują opaski bezpieczeństwa, które wyposażone w funkcje alarmowe, które w razie potrzeby natychmiast powiadomią odpowiednie służby lub opiekunów.
- Opaski bezpieczeństwa zapewniają opiekę 24/7.

Ogólnopolska Karta Seniora:

- Możliwość korzystania z licznych zniżek na usługi medyczne, kulturalne, rekreacyjne oraz produkty w całej Polsce.
- Program, który pomaga oszczędzać i jednocześnie umożliwia aktywne spędzanie czasu.

Klub „Senior+”:

- Klub „Senior+” skierowany jako do osób 60 lat i więcej – mieszkańców gminy Święciechowa.
- Miejsce spotkań i aktywności, gdzie organizowane są warsztaty, zajęcia sportowe, wycieczki oraz wiele innych interesujących wydarzeń.

- Doskonała okazja do nawiązania nowych znajomości, rozwijania pasji i spędzania czasu w miłym towarzystwie.

Wsparcie osób z niepełnosprawnością:

- realizacja programu „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością”. Głównym celem programu jest wprowadzenie usług asystencji osobistej jako formy ogólnodostępnego wsparcia w wykonaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym. Adresatami programu są:
 - dzieci do ukończenia 16. roku życia posiadające orzeczenie o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniem konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby, w związku ze znaczną ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji lub konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji,
 - osoby z niepełnosprawnościami posiadające orzeczenia: o znacznym stopniu niepełnosprawności albo o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, albo traktowane na równi z orzeczeniami wymienionymi w lit. a i b, zgodnie z art. 5 i 62 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.

Ogólna ocena realizacji założeń strategii:

W ocenie realizacji założeń poprzedniej strategii uwzględniono osiągnięcia, ograniczenia oraz zachodzące lokalnie zmiany w zakresie problemów społecznych. Mając do dyspozycji siedmiopunktową skalę ocen, którym przypisano odpowiedni stopień realizacji, zaproponowano ogólną ocenę realizacji strategii na poziomie 7, co oznacza, że w pełni wdrożono założenia programowe.

Działania ocenione najwyżej:

Wszystkie działania oceniono wysoko.

Krótkie uzasadnienie przyjętej oceny:

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Święciechowa na lata 2014-2024 przyjęta Uchwałą Nr XXXV/282/2014 Rady Gminy Święciechowa z dnia 8 września 2014 r., została oceniona pozytywnie. Strategia ta obejmuje szerokie spektrum działań mających na celu poprawę jakości życia mieszkańców gminy poprzez przeciwdziałanie bezrobociu, ubóstwu i bezdomności, wspieranie rodzin, dzieci i młodzieży, zapewnienie osobom starszym i niepełnosprawnym dogodnego życia oraz promowanie zdrowia i bezpieczeństwa publicznego. Ocena wdrożenia poszczególnych kierunków działań w latach 2014-2023 pokazuje, że większość działań została wdrożona na wysokim poziomie. Skala ocen stosowana przez zespół oceniający strategię w raporcie (od 1 – nie rozpoczęto wdrożenia, do 7 – pełne i skuteczne wdrożenie) wskazuje, że wiele działań uzyskało ocenę

7, co oznacza pełne i skuteczne wdrożenie. Ocena ta opiera się na kilku kluczowych aspektach:

Przeciwdziałanie bezrobociu, ubóstwu i bezdomności oraz zapobieganie ich skutkom:

W latach 2014-2023 zrealizowano szereg działań, takich jak motywowanie osób bezdomnych do korzystania z pomocy specjalistów oraz zapewnienie pomocy materialnej i rzeczowej dla osób w trudnej sytuacji życiowej. Liczba osób objętych pomocą wzrosła w analizowanym okresie.

Wspieranie rodzin i wspomaganie rozwoju dzieci i młodzieży:

Gmina Świąciechowa prowadziła programy wspierające dzieci, takie jak „Posiłek w szkole i w domu” oraz zapewniała materiały edukacyjne. Liczba dzieci objętych pomocą materialną była stabilna i wysoka.

Współpraca z organizacjami pozarządowymi:

Gmina efektywnie współpracowała z organizacjami pozarządowymi, co zaowocowało wzrostem liczby realizowanych projektów oraz zaangażowanych wolontariuszy. Inicjowanie działalności nowych organizacji pozarządowych i propagowanie idei wolontariatu również przyczyniły się do rozwoju kapitału społecznego.

Szkolenia i rozwój kadry pomocy społecznej:

W latach 2014-2023 zorganizowano liczne szkolenia i warsztaty dla pracowników socjalnych, co podniosło ich kompetencje i jakość świadczonej pomocy.

Zaangażowanie lokalnych instytucji:

W realizację strategii zaangażowane były różne instytucje, w tym placówki oświatowe, które organizowały dodatkowe zajęcia dla dzieci i młodzieży, co zwiększyło ich aktywność i integrację społeczną.

Wszystkie te działania potwierdzają skuteczność realizowanej polityki społecznej w gminie Świąciechowa, co jest wynikiem zarówno dobrze zaplanowanej strategii, jak i efektywnej współpracy między różnymi podmiotami. Ocena jest więc zasłużona i odzwierciedla osiągnięte cele oraz pozytywne rezultaty działań podejmowanych w latach 2014-2023.

III. PROGRAMOWANIE

Diagnoza problemów społecznych oparta na analizie źródeł zastanych oraz wyników badań ankietowych, a także analizie SWOT wybranych obszarów problemowych pozwoliły na opracowanie założeń polityki społecznej Gminy Świąciechowa na lata 2025-2030. Działania zostały wyznaczone w obrębie celów strategicznych i operacyjnych z uwzględnieniem następujących priorytetów:

1. **Przeciwdziałanie ubóstwu, bezrobociu i bezdomności, zapobieganie marginalizacji i wykluczeniu społecznemu osób i rodzin**
2. **Wspieranie rodzin i wspomaganie rozwoju dzieci i młodzieży**
3. **Przeciwdziałanie uzależnieniom i przemocy domowej**
4. **Wspieranie osób starszych i z niepełnosprawnościami**
5. **Zaspokajanie potrzeb mieszkańców w zakresie ochrony zdrowia**
6. **Zapewnienie bezpieczeństwa publicznego mieszkańcom gminy**
7. **Rozwój kapitału społecznego i ludzkiego**

1. WIZJA I MISJA

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Świąciechowa na lata 2025-2030 pozwala na podjęcie systemowych rozwiązań problemów społecznych występujących w gminie. Dla osiągnięcia zakładanych celów została na potrzeby strategii sformułowana wizja, która brzmi:

„Zapewnienie mieszkańcom gminy Świąciechowa szerokiej dostępności do usług społecznych oraz warunków sprzyjających rozwojowi lokalnego kapitału społecznego”.

Realizacji przyjętej wizji będzie towarzyszyła wyznaczona następująca misja:

„Podejmowanie zintegrowanych działań zmierzających do rozwiązywania problemów społecznych w trosce o podniesienie jakości życia mieszkańców gminy Świąciechowa oraz przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu”.

2. CELE STRATEGICZNE, OPERACYJNE, KIERUNKI DZIAŁAŃ

Wytyczone cele Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Święciechowa na lata 2025-2030 zrealizowane zostaną przy wykorzystaniu istniejących instytucji, organizacji i innych podmiotów działających w sferze społecznej. Zintegrowanie lokalnego środowiska zagwarantuje pomoc i wsparcie osobom znajdującym się w trudnej sytuacji socjalno-bytowej oraz umożliwi ludziom życie w poczuciu poszanowania godności każdej osoby, eliminowanie dysfunkcji oraz równy dostęp do zasobów podstawowych usług.

CEL STRATEGICZNY 1. PRZECIWDZIAŁANIE UBÓSTWU, BEZROBOCIU I BEZDOMNOŚCI W CELU POPRAWY JAKOŚCI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW.

cel operacyjny	kierunki działań	czas realizacji
1. Pomoc mieszkańcom dotkniętym i zagrożonym ubóstwem.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Świadczenie pomocy finansowej i rzeczowej osobom w trudnej sytuacji życiowej i materialnej. 2. Aktywne ograniczanie zjawiska dziedziczenia biedy oraz wyuczonej bezradności poprzez m.in. podejmowanie pracy socjalnej z wykorzystaniem kontraktów socjalnych. 3. Rozpoznawanie potrzeb osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym we współpracy z lokalnymi liderami, instytucjami, organizacjami pozarządowymi oraz z Kościołami. 4. Realizacja programów i projektów na rzecz osób zagrożonych lub dotkniętych ubóstwem. 5. Aktywizowanie środowiska lokalnego w celu niesienia pomocy 	działania ciągłe

	osobom i rodzinom zmagającym się z ubóstwem.	
2. Aktywizacja zawodowa i wsparcie dla osób bezrobotnych oraz poszukujących pracy.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Upowszechniania informacji o wolnych miejscach pracy, usługach poradnictwa zawodowego, szkoleniach, przygotowaniu zawodowym i stażach. 2. Praca socjalna z osobami bezrobotnymi z wykorzystaniem kontraktów socjalnych. 3. Organizowanie prac interwencyjnych i społecznie użytecznych na terenie gminy. 4. Rozwój współpracy z lokalnymi pracodawcami, instytucjami, a także organizacjami pozarządowymi i Kościołami w celu podniesienia skuteczności wsparcia adresowanego do osób bezrobotnych i poszukujących pracy. 5. Rozwój współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy. 6. Wspieranie przedsiębiorczości mieszkańców oraz promocja działań zmierzających do tworzenia w gminie podmiotów ekonomii społecznej. 7. Realizacja projektów służących aktywizacji osób bezrobotnych i poszukujących pracy. 8. Promowanie w obszarze rynku pracy oraz w życiu publicznym zasady równości szans kobiet i mężczyzn. 	<p>działania ciągłe</p> <p>w zależności od potrzeb</p>

3. Pomoc osobom zagrożonym bezdomnością i bezdomnym.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Podejmowanie interwencji na rzecz osób zagrożonych utratą lokalu mieszkalnego. 2. Udzielanie pomocy finansowej, rzeczowej oraz wsparcia osobom zagrożonym i dotkniętym bezdomnością. 3. Zapewnienie osobom bezdomnym schronienia oraz dostępu do poradnictwa specjalistycznego i wsparcia medycznego. 	działania ciągłe
---	--	------------------

WSKAŹNIKI REALIZACJI CELU STRATEGICZNEGO 1.

wskaźnik	jednostka miary	stan początkowy (2023 r.)	stan docelowy (2030 r.)	źródło danych	częstotliwość pomiaru
wielkość środków wydatkowanych na pomoc mieszkańcom gminy	zł	831 356,00	1900000	UG/GOPS	raz w roku
zaangażowanie środków zewnętrznych w wydatkach na pomoc społeczną	%	20	40	UG/GOPS	raz w roku
liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	osoba	130	140	GOPS	raz w roku
liczba osób w rodzinach korzystających ze wsparcia z systemu					

pomocy społecznej z powodu:					
ubóstwa	osoba	82	80	GOPS	raz w roku
bezrobocia	osoba	40	38	GOPS	raz w roku
bezdolności	osoba	6	6	GOPS	raz w roku
udział liczby osób w rodzinach korzystających ze wsparcia z systemu pomocy społecznej w ogólnej liczbie ludności gminy	%	2,46	3	GOPS	raz w roku
liczba osób w rodzinach objętych pracą socjalną	osoba	193	210	GOPS	raz w roku
liczba realizowanych kontraktów socjalnych	kontrakt	4	4	GOPS	raz w roku
liczba osób bezrobotnych	osoba	93	90	PUP	raz w roku
liczba bezrobotnych kobiet w gminie	osoba	60	56	PUP	raz w roku
udział ogólnej liczby osób bezrobotnych w gminie w liczbie osób w wieku produkcyjnym	%	1,78	1,6	PUP	raz w roku

CEL STRATEGICZNY 1. – PODMIOTY ODPOWIEDZIALNE, PARTNERZY, ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

podmioty odpowiedzialne	partnerzy	źródła finansowania
Wójt, Rada Gminy, Urząd Gminy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej.	Powiatowy Urząd Pracy, lokalni przedsiębiorcy, noclegownie i schroniska spoza gminy, organizacje pozarządowe, Kościoły, społeczność lokalna.	budżet samorządowy i centralny, fundusze zewnętrzne, m.in. fundusze strukturalne UE, środki organizacji pozarządowych, sponsorzy indywidualni.

CEL STRATEGICZNY 2. WZMACNIANIE POTENCJAŁU RODZIN, TROSKA O ROZWÓJ DZIECI I MŁODZIEŻY, PRZECIWDZIAŁANIE UZALEŻNIENIOM I PRZEMOCY DOMOWEJ

cel operacyjny	kierunki działań	czas realizacji
1. Wzmacnianie potencjału rodzin.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Udzielanie rodzinom pomocy z systemu pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych i alimentacyjnych. 2. Prowadzenie pracy socjalnej z rodzinami, w szczególności dotkniętymi bezradnością opiekuńczo-wychowawczą. 3. Promowanie prawidłowego modelu rodziny i edukowanie rodzin niezaradnych wychowawczo w celu nabycia i podniesienia świadomości w kwestiach opiekuńczo-wychowawczych. 4. Zapewnienie wsparcia asystentów rodziny dla rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- 	działania ciągłe

	<p>wychowawczych oraz monitorowanie sytuacji dzieci z rodzin zagrożonych kryzysem.</p> <p>5. Poszerzenie dostępu do poradnictwa rodzinnego.</p> <p>6. Doskonalenie warsztatu pracy osób zaangażowanych w pracę na rzecz dziecka i rodziny oraz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.</p> <p>7. Integrowanie działań na rzecz rodziny i dziecka w gminie poprzez współpracę różnych podmiotów instytucjonalnych, organizacji pozarządowych, Kościoła.</p>	
<p>2. Podwyższanie jakości usług edukacyjnych, udzielanie wsparcia dzieciom i młodzieży oraz rozwój alternatywnych form spędzania czasu wolnego.</p>	<p>1. Monitorowanie zagrożeń mających wpływ na jakość i poziom procesu kształcenia i wychowania dzieci i młodzieży w gminie i podejmowanie interwencji w tym zakresie.</p> <p>2. Rozpoznawanie i zabezpieczanie potrzeb społecznych dzieci i młodzieży, w tym pod kątem zabezpieczenia ich potrzeb przez dom rodzinny.</p> <p>3. Zapewnienie dzieciom i młodzieży wymagającym pomocy i wsparcia dostępu do specjalistów.</p> <p>4. Wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży.</p> <p>5. Rozszerzanie oferty zajęć pozalekcyjnych i rozwój alternatywnych form spędzania czasu wolnego dzieci i młodzieży z wykorzystaniem zasobów kulturalnych i sportowo-rekreacyjnych gminy.</p>	<p>działania ciągłe</p>

<p>3. Przeciwdziałanie problemom uzależnień, pomoc osobom i rodzinom dotkniętym problemami uzależnień i przemocy domowej.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pomoc materialna rodzinom, w których występują problemy uzależnień lub przemocy domowej. 2. Kontynuowanie działalności Zespołu Interdyscyplinarnego i podnoszenie kwalifikacji członków Zespołu Interdyscyplinarnego w kwestiach przeciwdziałania i zapobiegania przemocy domowej. 3. Zapewnienie rodzinom dotkniętym problemami uzależnień oraz przemocy domowej dostępu do wsparcia psychologicznego i prawnego. 4. Zapewnienie osobom uzależnionym dostępu do pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej. 5. Zapewnienie schronienia osobom i rodzinom doświadczającym przemocy domowej w celu odizolowania od sprawców przemocy. 6. Kierowanie sprawców przemocy domowej do udziału w programach korekcyjnych. 7. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej i szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, narkomanii i przemocy domowej. 8. Podejmowanie współpracy z organizacjami i instytucjami działającymi na rzecz osób dotkniętych przemocą domową, problemami alkoholowymi i narkomanii. 	<p>działania ciągłe</p>
--	--	-------------------------

WSKAŹNIKI REALIZACJI CELU STRATEGICZNEGO 2.

wskaźnik	jednostka miary	stan początkowy (2023 r.)	stan docelowy (2030 r.)	źródło danych	częstotliwość pomiaru
liczba rodzin objętych wsparciem z systemu pomocy społecznej,	rodzina	115	120	GOPS	raz w roku
liczba rodzin objętych wsparciem z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	rodzina	11	15	GOPS	
liczba rodzin objętych pracą socjalną	rodzina	95	110	GOPS	raz w roku
liczba rodzin objętych wsparciem asystentów rodziny	rodzina	12	15	GOPS	raz w roku
liczba rodzin objętych wsparciem z powodu:					
alkoholizmu	rodzina	3	3	GOPS	raz w roku
narkomanii	rodzina	0	0	GOPS	raz w roku
przemocy domowej	rodzina	0	1	GOPS	raz w roku
liczba interwencji przeprowadzonych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej	karta	16	19	ZI	raz w roku

zakończonych założeniem Niebieskiej Karty					
liczba osób korzystających ze świadczeń rodzinnych	osoba	298	280	GOPS	raz w roku
liczba osób korzystających ze świadczeń alimentacyjnych	osoba	16	20	GOPS	raz w roku
liczba rodzin objętych wsparciem Karta Dużej Rodziny	rodzina	115	120	GOPS	raz w roku

CEL STRATEGICZNY 2. – PODMIOTY ODPOWIEDZIALNE, PARTNERZY, ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

podmioty odpowiedzialne	partnerzy	źródła finansowania
Wójt, Rada Gminy, Urząd Gminy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespół Interdyscyplinarny, placówki przedszkolne, placówki oświatowe, placówki kultury, jednostki sportowo-rekreacyjne	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Powiatowa Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, specjaliści, placówki ochrony zdrowia, Policja, Prokuratura Rejonowa, Sąd Rejonowy, kuratorzy sądowi, organizacje pozarządowe, Kościoły, społeczność lokalna.	budżet samorządowy i centralny, fundusze zewnętrzne, m.in. fundusze strukturalne Unii Europejskiej, środki organizacji pozarządowych, sponsorzy indywidualni.

CEL STRATEGICZNY 3. WSPIERANIE OSÓB STARSZYCH ORAZ OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI.

cel operacyjny	kierunki działań	czas realizacji
1. Aktywna polityka senioralna – realizacja idei „starzenia się w zdrowiu”.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Udzielanie przez GOPS pomocy finansowej i rzeczowej osobom starszym i monitorowanie sytuacji osób starszych i z niepełnosprawnościami. 2. Zapewnienie dostępu do usług opiekuńczych oraz kontaktów z otoczeniem osobom starszym i niepełnosprawnym. 3. Prowadzenie pracy socjalnej z osobami starszymi i niepełnosprawnymi. 4. Wspieranie działań mających na celu zapobieganie wykluczeniu społecznemu i cyfrowemu osób starszych i z niepełnosprawnościami oraz rozwijanie aktywnych form spędzania czasu wolnego przez osoby starsze i niepełnosprawne. 5. Podejmowanie współpracy z Kościołami i organizacjami pozarządowymi w celu wzmocnienia wsparcia adresowanego do osób starszych i z niepełnosprawnościami. 6. Poszerzanie zakresu usług wsparcia środowiskowego na rzecz osób starszych i z niepełnosprawnościami. 7. Popularyzowanie i organizowanie wolontariatu na rzecz osób starszych i z niepełnosprawnościami. 	działania ciągłe
2. Aktywizacja społeczna i zawodowa osób niepełnosprawnych fizycznie i psychicznie.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Udzielanie przez GOPS pomocy finansowej i rzeczowej osobom niepełnosprawnym 2. Likwidowanie barier ograniczających funkcjonowanie osób z niepełnosprawnościami w przestrzeni publicznej i w otoczeniu domowym. 3. Poszerzenie środowiskowego systemu wsparcia dla osób z zaburzeniami 	działania ciągłe

	<p>psychicznymi, w tym również dla dzieci z zaburzeniami psychicznymi.</p> <p>4. Rozpowszechnianie ofert pracy dla osób z niepełnosprawnościami i podejmowanie współpracy z lokalnymi pracodawcami w celu upowszechniania wiedzy na temat warunków i możliwości tworzenia miejsc pracy dla osób z niepełnosprawnościami.</p> <p>5. Uwzględnianie udziału osób z niepełnosprawnościami w organizowanych kursach zawodowych i szkoleniach.</p> <p>6. Współpraca z organizacjami pozarządowymi skupiającymi osoby z niepełnosprawnościami.</p>	
--	---	--

WSKAŹNIKI REALIZACJI CELU STRATEGICZNEGO 3.

wskaźnik	jednostka miary	stan początkowy (2023 r.)	stan docelowy (2030 r.)	źródło danych	częstotliwość pomiaru
liczba osób w wieku poprodukcyjnym	osoba	1 575	1600	UG	raz w roku
udział osób w wieku poprodukcyjnym w ogóle mieszkańców gminy	%	18,02	18,6	UG	raz w roku
liczba osób w wieku powyżej 66 lat objętych wsparciem z pomocy społecznej	osoba	24	50	GOPS	raz w roku
liczba rodzin objętych wsparciem z systemu pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności	rodzina	43	45	GOPS	raz w roku

liczba osób objętych usługami opiekuńczymi oraz specjalistycznymi usługami opiekuńczymi	osoba	7	10	GOPS	raz w roku
liczba osób z gminy przebywających w DPS	osoba	13	15	GOPS	raz w roku

CEL STRATEGICZNY 3. – PODMIOTY ODPOWIEDZIALNE, PARTNERZY, ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

podmioty odpowiedzialne	partnerzy	źródła finansowania
Wójt, Rada Gminy, Urząd Gminy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, placówki oświatowe, placówki kultury, jednostki sportowo-rekreacyjne.	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Powiatowy Urząd Pracy, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób z niepełnosprawnościami, placówki ochrony zdrowia, pracodawcy, organizacje pozarządowe, Kościół, społeczność lokalna.	budżet samorządowy i centralny, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób z niepełnosprawnościami, Fundusz Pracy, fundusze zewnętrzne, m.in. fundusze strukturalne Unii Europejskiej, środki organizacji pozarządowych, sponsorzy indywidualni.

CEL STRATEGICZNY 4. DBAŁOŚĆ O ZDROWIE I BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE MIESZKAŃCÓW GMINY.

cel operacyjny	kierunki działań	czas realizacji
1. Zaspakajanie potrzeb mieszkańców	1. Zapewnienie mieszkańcom dostępu do świadczeń z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej.	działania ciągłe

w zakresie ochrony zdrowia fizycznego i psychospołecznego oraz zdrowego stylu życia.	<ol style="list-style-type: none"> 2. Promocja zdrowia, zdrowego stylu życia, prowadzenie profilaktyki zdrowotnej oraz realizowanie programów zdrowotnych. 3. Podejmowanie działań zmierzających do poszerzenia zakresu usług medycznych świadczonych na terenie gminy. 4. Zwiększenie oferty bezpłatnych badań profilaktycznych dla mieszkańców gminy. 5. Rozwój bazy rekreacyjnej i sportowej dostępnej dla mieszkańców. 	
2. Poprawa stanu bezpieczeństwa i porządku publicznego w gminie.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Współpraca z Policją, Prokuraturą i Sądem Rejonowym na rzecz przeciwdziałania przestępczości i zwiększenia poczucia bezpieczeństwa mieszkańców gminy. 2. Prowadzenie akcji informacyjnych, w tym w szczególności w środowisku seniorów, na temat zagrożeń przestępczością. 3. Podejmowanie inwestycji mających wpływ na poprawę bezpieczeństwa mieszkańców, w tym bezpieczeństwa na drodze. 4. Rozwój systemu powiadamiania mieszkańców gminy o zagrożeniach z wykorzystaniem telefonii komórkowej i Internetu. 	działania ciągłe
3. Zapewnienie bezpieczeństwa na terenie placówek oświatowych i w otoczeniu domowym uczniów.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Podejmowanie działań mających na celu zwiększenie bezpieczeństwa dzieci w drodze do i ze szkoły. 2. Podejmowanie działań interwencyjnych i zapobiegawczych mających na celu eliminowanie zachowań o charakterze patologicznym w środowisku szkolnym. 3. Realizowanie programów profilaktyczno-edukacyjnych w placówkach oświatowych na temat uzależnień, przemocy domowej, przestępczości i jej negatywnych 	działania ciągłe

	<p>skutków.</p> <p>4. Uwrażliwianie rodziców i opiekunów uczniów na kwestie związane z prawidłowym i bezpiecznym zachowaniem się na terenie szkoły i w otoczeniu domowym.</p> <p>5. Integrowanie społeczności szkolnej, budowanie na terenie szkoły pozytywnych relacji uczniów z nauczycielami i rówieśnikami.</p>	
--	---	--

WSKAŹNIKI REALIZACJI CELU STRATEGICZNEGO 4.

wskaźnik	jednostka miary	stan początkowy (2023 r.)	stan docelowy (2030 r.)	źródło danych	częstotliwość pomiaru
przedsięwzięcia w zakresie promocji zdrowia, profilaktyki zdrowotnej	działanie	brak programu	zwiększenie dostępu do opieki specjalistycznej, w szczególności usług rehabilitacyjnych, rozszerzenie zakresu usług opiekuńczych i asystenckich, realizacja zadań związanych z ochroną zdrowia w zależności od możliwości poszczególnych organizatorów	UG, NGOs, placówki oświatowe, placówki ochrony zdrowia	raz w roku

przedsięwzięcia w zakresie aktywnego sposobu spędzania czasu wolnego	działanie	Samorządowy Ośrodek Kultury w Świąciechowie jest organizatorem czasu wolnego w szczególności: sekcja plastyczna, ognisko muzyczne i studio piosenki, klub szachowy, zespoły śpiewaczy i taneczne, klub żołnierzy rezerwy. Organizacje pozarządowe działające na terenie gminy podejmują inicjatywy w zakresie organizacji czasu wolnego	kontynuacja podejmowanych wcześniej działań w zależności od możliwości poszczególnych organizatorów	UG, NGOs, placówki oświatowe, jednostki rekreacyjno-sportowe	
badania profilaktyczne mieszkańców, dzieci i młodzieży szkolnej	badanie	2	2	UG, NGOs, placówki oświatowe, placówki ochrony zdrowia	raz w roku
przestępstwa i wykroczenia popełnione na terenie gminy, w tym z udziałem nieletnich	przestępstwo	85	80	Policja	raz w roku
liczba realizowanych	program/osoba	4/100	4/100	placówki	raz w roku

programów profilaktyczno-edukacyjnych w szkołach oraz liczba osób nimi objętych				oświatowe, PPPP	
---	--	--	--	-----------------	--

CEL STRATEGICZNY 4. – PODMIOTY ODPOWIEDZIALNE, PARTNERZY, ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

podmioty odpowiedzialne	partnerzy	źródła finansowania
Wójt, Rada Gminy, Urząd Gminy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespół Interdyscyplinarny, placówki przedszkolne, placówki oświatowe, jednostki sportowo-rekreacyjne.	Policja, Prokuratura Rejonowa, Sąd Rejonowy, kuratorzy sądowi, Straż Pożarna, społeczność lokalna	budżet samorządowy i centralny, fundusze zewnętrzne, m.in. fundusze Unii Europejskiej, środki organizacji pozarządowych, sponsorzy indywidualni.

CEL STRATEGICZNY 5. ROZWÓJ KADR POMOCOWYCH, PODNOSZENIE EFEKTYWNOŚCI WSPARCIA, WZMACNIANIE KAPITAŁU I DIALOGU SPOŁECZNEGO

cel operacyjny	kierunki działań	czas realizacji
1. Wzmacnianie kadr i służb	1. Doskonalenie kadr pomocy społecznej poprzez zapewnienie środków na szkolenia i	działania ciągłe

<p>pomocowych, podnoszenie jakości i efektywności świadczonych usług.</p>	<p>inne formy doskonalenia zawodowego.</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Zapewnienie właściwych warunków pracy umożliwiających sprawną i efektywną obsługę beneficjentów systemu pomocy społecznej. 3. Rozwój usług elektronicznych w obszarze wsparcia społecznego. 4. Pozyskiwanie środków zewnętrznych na realizację zadań z zakresu polityki społecznej. 5. Realizowanie przy współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz innymi partnerami projektów służących aktywizacji społecznej i zawodowej mieszkańców, w tym współfinansowanych z funduszy zewnętrznych. 6. Rozwijanie współpracy różnych podmiotów w celu skuteczniejszego wsparcia osób uzależnionych oraz ich rodzin. 7. Realizowanie zadań służących rozwiązywaniu problemów społecznych przy współpracy z jednostkami funkcjonującymi na terenie gminy 	
<p>2. Wsparcie instytucji społeczeństwa obywatelskiego i rozwijanie dialogu społecznego.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Inicjowanie działań zmierzających do włączania się mieszkańców w życie społeczne gminy. 2. Promowanie działalności organizacji pozarządowych oraz udzielanie im pomocy w pozyskiwaniu środków z innych niż budżet gminy źródeł finansowania. 3. Podejmowanie inicjatyw mających na celu wzmacnianie dialogu władz samorządowych z mieszkańcami. 4. Poszerzanie dostępu informacyjnego do planowanych przez samorząd zamierzeń 	<p>działania ciągłe</p>

o charakterze społecznym i gospodarczym.

WSKAŹNIKI REALIZACJI CELU STRATEGICZNEGO 5.

wskaźnik	jednostka miary	stan początkowy (2023 r.)	stan docelowy (2030 r.)	źródło danych	częstotliwość pomiaru
liczba szkoleń i innych form doskonalenia zawodowego, w których uczestniczyła kadra pomocy społecznej,	szkolenie	30	30	GOPS	raz w roku
liczba organizacji pozarządowych w gminie, w tym funkcjonujących w obszarze polityki społecznej	organizacja	36	40	UG, NGOs, GOPS	raz w roku
liczba wspólnych przedsięwzięć różnych podmiotów podejmowanych w celu rozwiązywania problemów społecznych	przedsięwzięcie	1	W zależności od możliwości poszczególnych organizatorów	UG, GOPS, ZI, GKRPA, NGOs	raz w roku
liczba wspieranych przez samorząd gminy organizacji pozarządowych	organizacja	14	30	UG	raz w roku
liczba spotkań przedstawicieli samorządu gminy z mieszkańcami	spotkanie	24	24	UM	raz w roku

CEL STRATEGICZNY 5. – PODMIOTY ODPOWIEDZIALNE, PARTNERZY, ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

podmioty odpowiedzialne	partnerzy	źródła finansowania
Wójt, Rada Gminy, Urząd Gminy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespół Interdyscyplinarny, placówki oświatowe, jednostki sportowo-rekreacyjne.	Policja, Prokuratura Rejonowa, Sąd Rejonowy, kuratorzy sądowi, Straż Pożarna, organizacje pozarządowe, Kościoły, społeczność lokalna	budżet samorządowy i centralny, fundusze zewnętrzne, m.in. fundusze Unii Europejskiej, środki organizacji pozarządowych, sponsorzy indywidualni.

3. PROGNOZA ZMIAN

Do oceny stopnia wdrożenia wyznaczonych w strategii działań zostaną wykorzystane sformułowane powyżej wskaźniki realizacji celów. W miarę rozwoju systemu monitorowania dokumentu będą mogły zostać zidentyfikowane nowe wskaźniki, które w odpowiedni sposób będą charakteryzowały przebieg realizacji podejmowanych działań. Wdrożenie projektowanych działań zaplanowanych w ramach poszczególnych celów strategicznych wypracowanych w niniejszym dokumencie powinno przyczynić się do osiągnięcia przedstawionych w poniższym zestawieniu zmian.

cel strategiczny	prognoza zmian
CEL STRATEGICZNY 1. PRZECIWDZIAŁANIE UBÓSTWU, BEZROBOCIU I BEZDOMNOŚCI W CELU POPRAWY JAKOŚCI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW.	<ul style="list-style-type: none"> - ograniczenie zagrożeń mających wpływ na utrwalanie się zjawiska marginalizacji i wykluczenia społecznego, - poprawa sytuacji osób ubogich, - podniesienie kompetencji zawodowych osób bezrobotnych i zwiększenie ich szans na podjęcie zatrudnienia

	<ul style="list-style-type: none"> - zwiększenie liczby osób zaktywizowanych zawodowo, - zmniejszenie skali zjawiska tzw. dziedziczenia bezrobocia, - zmniejszenie liczby osób bezrobotnych, - eliminowanie zjawiska dyskryminacji ze względu na płeć na rynku pracy, - zmniejszenie liczby beneficjentów pomocy społecznej
CEL STRATEGICZNY 2. WZMACNIANIE POTENCJAŁU RODZIN, TROSKA O ROZWÓJ DZIECI I MŁODZIEŻY, PRZECIWDZIAŁANIE UZALEŻNIENIOM I PRZEMOCY DOMOWEJ	<ul style="list-style-type: none"> - sprawnie funkcjonujący system wsparcia rodzin, dzieci i młodzieży, uprzedzający sytuacje kryzysowe i zapewniający różnorodne formy pomocy, m.in. w kształceniu i wszechstronnym rozwoju, - sprawny system profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień oraz przemocy domowej, - spadek liczby rodzin zmagających się z problemami opiekuńczo-wychowawczymi, - podniesienie kompetencji w zakresie właściwego wypełniania ról rodzicielskich, - zwiększenie dostępności wsparcia dla rodzin, - podniesienie jakości kształcenia w placówkach oświatowych, - zwiększenie szans edukacyjnych dla dzieci mających problemy w nauce, - poszerzenie wiedzy mieszkańców w zakresie profilaktyki uzależnień, - zwiększenie dostępności wsparcia dla osób uzależnionych i współuzależnionych, - zmniejszenia skali przemocy domowej,

CEL STRATEGICZNY 3. WSPIERANIE OSÓB STARSZYCH ORAZ OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI.	<ul style="list-style-type: none"> - zwiększenie udziału seniorów i osób dotkniętych niepełnosprawnością w życiu społecznym i zawodowym, - podniesienie atrakcyjności oferty w zakresie możliwości spędzania czasu wolnego przez osoby starsze i niepełnosprawne, - zapobieganie wykluczeniu społecznemu cyfrowemu osób starszych i z niepełnosprawnościami, - zwiększenie udziału seniorów i osób z niepełnosprawnościami w życiu społecznym, - podniesienie jakości usług świadczonych osobom starszym i niepełnosprawnym, - poprawa komfortu funkcjonowania osób starszych i z niepełnosprawnościami w środowisku, - pełniejsza integracja seniorów i osób z niepełnosprawnościami ze środowiskiem.
CEL STRATEGICZNY 4. DBAŁOŚĆ O ZDROWIE I BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE MIESZKAŃCÓW GMINY.	<ul style="list-style-type: none"> - zwiększenie liczby mieszkańców aktywnych fizycznie i stosujących się do zasad zdrowego trybu życia, - zmniejszenie zagrożenia przestępczością, - zwiększenie bezpieczeństwa uczniów na terenie placówek oświatowych, - zwiększenie poczucia bezpieczeństwa mieszkańców gminy,
CEL STRATEGICZNY 5. ROZWÓJ KADR POMOCOWYCH, PODNOSZENIE EFEKTYWNOŚCI WSPARCIA, WZMACNIANIE KAPITAŁU I DIALOGU SPOŁECZNEGO.	<ul style="list-style-type: none"> - podniesienie profesjonalizmu kadry pomocy społecznej, - podniesienie jakości świadczonych usług, - większa aktywność społeczna mieszkańców gminy, - wzrastająca liczba inicjatyw lokalnych.

4. RAMY FINANSOWE

Każdy podmiot z terenu gminy będący realizatorem zadań w ramach Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Święciechowa na lata 2025-2030 planuje środki finansowe niezbędne do ich prawidłowej realizacji. Nie stanowią one jedynie części składowej budżetu gminy, ale są to także dotacje ze źródeł zewnętrznych pozyskiwanych samodzielnie przez realizatorów. Źródłem finansowania działań przewidzianych do realizacji w niniejszej strategii będą: budżet gminy; budżet państwa; środki Europejskiego Funduszu Społecznego.

W ramach finansowych ujęto poziom wydatków gminy w 2023 r. z działów klasyfikacji budżetowej:

- 801 – oświata i wychowanie – 20 182 668,96 zł
- 851 – ochrona zdrowia – 195 504,00 zł
- 852 – pomoc społeczna – 1 993 991,70 zł
- 854 – edukacyjna opieka wychowawcza – 39 212,00 zł
- 855 – rodzina – 4 263 553,51 zł

który w 2023 r. wynosił 62 082 213,57 zł.

Szacuje się, że wysokość kwot przeznaczonych na realizację wskazanych zadań będzie nie niższa niż w roku 2023, przy założeniu, że wysokość przyznawanych dotacji na realizację zadań zleconych i własnych będzie co najmniej na tym samym poziomie. Trudność precyzyjnego określenia wysokości funduszy przeznaczonych na realizację strategii w poszczególnych latach wynika z wielu czynników. Kluczowe znaczenie ma tu horyzont czasowy strategii, a także wielość zadań i podmiotów realizujących działania określone w strategii.

5. WDROŻENIE STRATEGII, MONITOROWANIE, EWALUACJA

Koordynatorem realizacji działań wyznaczonych w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Świąciechowa na lata 2025-2030 będzie Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Świąciechowie wraz z jego Kierownikiem.

Monitorowanie, a więc stała obserwacja oraz kontrola procesów i zjawisk opisanych w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Świąciechowa na lata 2025-2030 jest koniecznym działaniem pozwalającym w sposób racjonalny ocenić jakość zaproponowanych zmian oraz sensowność ich wdrażania. Celem monitoringu jest regularna ocena przyjętych założeń, osiąganych rezultatów i realizowanych działań.

Do oceny stopnia wdrożenia wyznaczonych działań zostaną wykorzystane m.in. sformułowane w dokumencie wskaźniki realizacji celów. W miarę rozwoju systemu monitorowania dokumentu będą mogły zostać zidentyfikowane nowe wskaźniki, które w odpowiedni sposób będą charakteryzowały przebieg realizacji podejmowanych działań.

Monitoring realizacji założeń Strategii prowadzony będzie z wykorzystaniem analizy wskaźników przypisanych do celów strategicznych, składającej się z kilku etapów, takich jak: zbieranie danych i informacji, analiza danych i informacji, przygotowanie sprawozdania z realizacji Strategii. Analiza prowadzona będzie corocznie. Zakres czasowy analizy obejmował będzie zmiany w stosunku do roku bazowego (2023 roku) i roku badania (dynamika).

Dane zebrane i opracowane w procesie monitoringu posłużą do ewaluacji strategii, której ogólnym celem jest podwyższanie stopnia adekwatności, efektywności i znaczenia rezultatów wynikających z realizacji Strategii. Strategia jest bowiem dokumentem o charakterze otwartym, w związku z czym powinna dynamicznie reagować na pojawiające się wyzwania wynikające z nowych uwarunkowań wewnętrznych oraz zewnętrznych.

Projekt ewaluacji musi opierać się na założeniach dotyczących związków pomiędzy prowadzonymi działaniami a ich efektami. Najczęściej spotykanymi kryteriami ewaluacyjnymi są:

- trafność – ocenia adekwatność planowanych celów interwencji i metod jej wdrażania do problemów i wyzwań społeczno-ekonomicznych, które zostały zidentyfikowane w diagnozie;

- skuteczność – ocenia stopień realizacji zakładanych celów (czy osiągnięto to, co zaplanowano), skuteczność użytych metod, instytucji oraz wpływ czynników zewnętrznych na ostateczne efekty;
- efektywność – ocenia relację między nakładami, kosztami zasobami (finansowymi, ludzkimi, administracyjnymi) a osiągniętymi efektami interwencji;
- użyteczność – ocenia całość rzeczywistych efektów wywołanych przez interwencję (zarówno tych planowanych, jak i nieplanowanych, tzw. ubocznych), odnosząc je do wyzwań społeczno-ekonomicznych (często już zmienionych w czasie). W odróżnieniu od kryterium trafności, ocena użyteczności jest prowadzona po zamknięciu interwencji lub w jej końcowej fazie wdrażania;
- trwałość – ocenia ciągłość efektów (przede wszystkim pozytywnych) danej interwencji w perspektywie średnio i długookresowej (a więc po zakończeniu interwencji).

Głównym zadaniem ewaluacji jest dążenie do stałego ulepszania skuteczności i efektywności interwencji, rozumiane nie tylko jako pozytywne efekty społeczne lub gospodarcze związane bezpośrednio ze strategią, lecz także jako zwiększenie przejrzystości i promowania działań podejmowanych przez władze lokalne.

Monitoring i ewaluacja pozwalają ocenić stopień realizacji Strategii oraz dokonać jej ewentualnej aktualizacji.

6. ZARZĄDZANIE STRATEGIĄ, ANALIZA RYZYKA

Zarządzanie strategiczne jest swoistym zbiorem procesów pozwalających odpowiednio szybko reagować na zmiany zachodzące w otoczeniu, a jednocześnie pozwala tworzyć i utrzymywać odpowiednie relacje pomiędzy założonymi celami strategicznymi i zasobami. W praktyce jest to zbiór wytycznych, którymi można posłużyć się przy podejmowaniu decyzji czy określonych działań w poszczególnych obszarach.

Spośród wielu różnych definicji mówiących o zarządzaniu strategicznym, można wyłonić pewne aspekty, które najczęściej określają czym właściwie ono jest. W szczególności jest to:

- horyzont planowania – czyli określenie długoterminowych kierunków działań, sięgających od kilku do kilkunastu lat;
- wątek celów – zbiór wartości, misja, a także cele strategiczne, za pomocą i w ramach których podejmowane są odpowiednie działania;

- przedmiot zarządzania – traktowany jako spójna całość, gdzie zarządzanie strategiczne integruje funkcje i procesy organizacyjne w jedną strategię, koordynującą jego działanie;
- podmiot zarządzania – grupa lub jednostka organizacyjna zajmująca się zarządzaniem strategicznym, tzw. wierzchołek strategiczny.

Przenosząc te aspekty zarządzania strategicznego na grunt strategii rozwiązywania problemów społecznych, należałoby postrzegać przedmiot zarządzania jako cały organizm gminy, nie tylko jej tkankę społeczną, natomiast w podmiocie zarządzania dostrzegać przede wszystkim samorząd gminy, jej jednostki organizacyjne, ale także partnerów. Doświadczenia zdobyte podczas wdrażania założeń strategii, dla której zakończył się okres programowania, z pewnością przyczynią się do efektywniejszej realizacji wytyczonych w niniejszym dokumencie celów i kierunków działań, niemniej należy dostrzec, że Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Święciechowa na lata 2025-2030 powstaje w tle konfliktu zbrojnego między Rosją a Ukrainą, a także nienajlepszej koniunktury ekonomicznej.

Trudno na obecnym etapie oszacować zagrożenia, jakie mogą wystąpić w trakcie wdrażania założeń strategii. Przyjęte w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Święciechowa na lata 2025-2030 założenia przewidują w odniesieniu do:

- demografii – wzrost liczby osób w wieku poprodukcyjnym;
- niepełnosprawności – wzrost liczby osób z niepełnosprawnościami spowodowany m.in. powiększeniem się grupy najstarszych mieszkańców ;
- bezrobocia – spadek liczby osób bezrobotnych;
- pomocy społecznej – spadek liczby beneficjentów systemu pomocy społecznej w związku poprawą kondycji materialnej osób i rodzin zamieszkujących gminę;
- problemów uzależnień i przemocy domowej – spadek liczby osób uzależnionych, stosujących przemoc i doświadczających przemocy.

Należy przewidywać zaburzenia w wielu obszarach życia gospodarczego i społecznego kraju, a co za tym idzie – gminy. Monitorowanie tych zagrożeń na poziomie lokalnym z pewnością ma szansę przyczynić się do złagodzenia niekorzystnych tendencji, niemniej może wymagać zwiększonych nakładów finansowych i większego zaangażowania instytucjonalnego i społecznego, by

przeciwdziałać niepożądanym zjawiskom mającym destrukcyjny wpływ na jakość i kondycję życia mieszkańców gminy.

7. PROGRAMY I PROJEKTY

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Świąciechowa na lata 2025-2030 będzie realizowana w szczególności poprzez poniżej wymienione programy:

1. Gminny Program Wspierania Rodziny;
2. Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej;
3. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
4. Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii;
5. Program współpracy Gminy Świąciechowa z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

W ramach strategii mogą być realizowane projekty, które odzwierciedlają potrzeby oraz zamierzenia gminy i jej mieszkańców. Ich realizacja jest niezwykle wskazana, ale należy zaznaczyć, iż możliwa będzie dopiero wtedy, gdy ich wnioskodawcy pozyskają niezbędne środki finansowe.

UWAGI KOŃCOWE

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Świąciechowa na lata 2025-2030 ma charakter otwarty i elastyczny. Oznacza to, że poszczególne jej elementy w trakcie realizacji mogą być modyfikowane, zmienione i dostosowane do sytuacji społecznej.

Autorzy dokumentu pragną złożyć serdeczne podziękowania wszystkim, którzy uczestniczyli w jego budowie, przyczyniając się do identyfikacji problemów społecznych występujących w gminie. Jednocześnie chcą wyrazić nadzieję na dalszą współpracę w realizacji zapisów strategii.

SPIS DIAGRAMÓW, TABEL I WYKRESÓW**Diagramy**

Diagram 1. Obszary analizy SWOT	83
---------------------------------------	----

Tabele

Tabela 1. Profil respondentów ankiety „Problemy społeczne w opinii mieszkańców”	5
Tabela 2. Profil respondentów ankiety „Równość szans kobiet i mężczyzn”	6
Tabela 3. Struktura wiekowa ludności gminy w latach 2021-2023	22
Tabela 4. Ruch naturalny ludności gminy w latach 2021-2023	22
Tabela 5. Ruch migracyjny ludności w latach 2021-2023	23
Tabela 6. Infrastruktura techniczna w gminie w 2023 r.	24
Tabela 7. Najważniejsze inwestycje zrealizowane w gminie w latach 2021-2023	24
Tabela 8. Użytki rolne, lasy i grunty leśne	26
Tabela 9. Gospodarstwa rolne	26
Tabela 10. Podmioty gospodarki narodowej na terenie gminy w latach 2021-2023	27
Tabela 11. Zasoby mieszkaniowe w gminie w latach 2021-2023	28
Tabela 12. Dodatki mieszkaniowe przyznane w gminie w latach 2021-2023	28
Tabela 13. Opieka nad dziećmi do lat 3 w gminie w roku szkolnym 2023/2024	29
Tabela 14. Placówki wychowania przedszkolnego w gminie w roku szkolnym 2023/2024	29
Tabela 15. Placówki oświatowe w gminie w roku szkolnym 2023/2024	29
Tabela 16. Wykaz żłobków, przedszkoli i innych form wychowania przedszkolnego oraz placówek systemu oświaty działających w gminie w roku szkolnym 2023/2024	29
Tabela 17. Placówki kultury w gminie w 2023 r.	31
Tabela 18. Wykaz placówek kultury w 2023 r.	31
Tabela 19. Zakłady opieki zdrowotnej i apteki w gminie w 2023 r.	32
Tabela 20. Zakłady opieki zdrowotnej i apteki w gminie w 2023 r.	33
Tabela 21. Sport i rekreacja w 2023 r.	34
Tabela 22. Kluby i obiekty sportowe na terenie gminy w 2023 r.	34
Tabela 23. Baza noclegowa w gminie w 2023 r.	36
Tabela 24. Przestępstwa odnotowane w gminie w latach 2021-2023	37
Tabela 25. Działania profilaktyczne w gminie podejmowane przez Zespół Dzielnicowych w latach 2021-2023	38
Tabela 26. Stan zatrudnienia w GOPS-ie oraz potrzeby w tym zakresie na koniec 2023 r.	39
Tabela 27. Wykształcenie kadry GOPS-u oraz potrzeby w tym zakresie na koniec 2023 r.	40
Tabela 28. Środki finansowe wydatkowane przez gminę na pomoc mieszkańcom w latach 2021-2023	41
Tabela 29. Środki finansowe pozyskane ze źródeł zewnętrznych na realizację zadań z zakresu polityki społecznej (projekty, środki z budżetu UE) w latach 2021-2023	41
Tabela 30. Beneficjenci pomocy społecznej w gminie w latach 2021-2023	41
Tabela 31. Struktura demograficzna beneficjentów pomocy społecznej w gminie w 2023 r.	41
Tabela 32. Aktywność zawodowa beneficjentów pomocy społecznej w gminie w 2023 r.	42
Tabela 33. Powody przyznania pomocy społecznej w gminie w latach 2021-2023	42
Tabela 34. Formy wsparcia udzielanego w gminie przez GOPS w latach 2021-2023	44
Tabela 35. Asystenci rodziny w gminie w latach 2021-2023	45
Tabela 36. Skierowania i pobyt mieszkańców w domach pomocy społecznej w latach 2021-2023	45
Tabela 37. Koszty ponoszone przez gminę z tytułu pobytu mieszkańców w DPS w latach 2021-2023	46
Tabela 38. Karta Dużej Rodziny w gminie w latach 2021-2023	46
Tabela 39. Świadczenia rodzinne w gminie w latach 2021-2023	46
Tabela 40. Rodzaj świadczeń rodzinnych przyznanych w gminie w latach 2021-2023	47
Tabela 41. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przyznane w gminie w latach 2021-2023	52
Tabela 42. Jednostki wsparcia obejmujące teren gminy, z oferty których korzystali mieszkańcy gminy w 2023 r.	52
Tabela 43. Działalność PCPR-u w odniesieniu do mieszkańców gminy w zakresie pieczy zastępczej w latach 2021-2023	56
Tabela 44. Stan bezrobocia w gminie w latach 2021-2023	56
Tabela 45. Stopa bezrobocia rejestrowanego w powiecie, województwie i w kraju w latach 2021-2023	56
Tabela 46. Bezrobotni w gminie na koniec 2023 r. według wieku, czasu pozostawania bez pracy, wykształcenia i stażu pracy	57
Tabela 47. Opłaty z zezwoleń na sprzedaż alkoholu w gminie w latach 2021-2023	60

Tabela 48. Środki finansowe przeznaczone w gminie w latach 2021-2023 na profilaktykę i rozwiązywanie problemów uzależnień oraz przemocy domowej	60
Tabela 49. Liczba członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w latach 2021-2023	60
Tabela 50. Działalność GKRPA w latach 2021-2023 w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień w gminie	60
Tabela 51. Działania podjęte w gminie przez GKRPA w latach 2021-2023 w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemu przemocy domowej	61
Tabela 52. Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego w gminie w latach 2021-2023	64
Tabela 53. Wykaz jednostek i grup wsparcia dla osób uzależnionych, współuzależnionych oraz dotkniętych przemocą domową, funkcjonujących na terenie gminy w 2023 r.	66
Tabela 54. Negatywne zachowania oraz zjawiska patologiczne występujące w społeczności uczniowskiej w roku szkolnym 2021/2022	67
Tabela 55. Dysfunkcje i patologie stwierdzone w rodzinach uczniów w roku szkolnym 2021/2022	68
Tabela 56. Osoby w wieku poprodukcyjnym w strukturze ludności gminy w latach 2021-2023	70
Tabela 57. Rodziny w gminie korzystające z pomocy społecznej w formie usług opiekuńczych w latach 2021-2023	71
Tabela 58. Rodziny w gminie korzystające z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności w latach 2021-2023	73
Tabela 59. Orzeczenia o niepełnosprawności lub o stopniu niepełnosprawności wydane mieszkańcom gminy w latach 2021-2023	73
Tabela 60. Dofinansowanie rehabilitacji przyznane mieszkańcom gminy w latach 2021-2023	74
Tabela 61. Parafie rzymskokatolickie na terenie gminy	77
Tabela 62. Udział kobiet w liczbie ludności gminy w latach 2021-2023	80
Tabela 63. Udział kobiet w liczbie bezrobotnych w gminie w latach 2021-2023	80

Wykresy

Wykres 1. Struktura wiekowa ludności gminy w latach 2021-2023	22
Wykres 2. Ruch naturalny ludności gminy w latach 2021-2023	23
Wykres 3. Jak Pani/Pan ocenia ofertę edukacyjną szkół w gminie?	31
Wykres 4. Jaka jest według Pani/Pana atrakcyjność oferty kulturalnej w gminie?	32
Wykres 5. Jak Pani/Pan ocenia dostępną w gminie ofertę w zakresie ochrony zdrowia?	33
Wykres 6. Jak Pani/Pan ocenia dostępną w gminie ofertę w zakresie sportu i rekreacji?	37
Wykres 7. Czy czuje się Pani/Pan bezpiecznie w miejscu zamieszkania?	39
Wykres 8. Jak Pani/Pan ocenia realizowane w gminie działania w zakresie przeciwdziałania ubóstwu?	43
Wykres 9. Jak Pani/Pan ocenia realizowane w gminie działania w zakresie przeciwdziałania bezrobociu?	59
Wykres 10. Jak Pani/Pan ocenia realizowane w gminie działania w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom?	61
Wykres 11. Czy zna Pani/Pan przypadki przemocy domowej na terenie gminy lub o nich słyszała/słyszał?	62
Wykres 12. Czy Pani/Pan zdaniem istnieje ryzyko nasilenia się problemu przemocy domowej na terenie gminy?	62
Wykres 13. Czy Pani/Pana zdaniem w działaniach realizowanych na terenie gminy uwzględnia się potrzeby osób starszych i osób z niepełnosprawnościami?	75
Wykres 14. Jakie problemy, niekorzystne zjawiska najbardziej uwidaczniają się w gminie?	78
Wykres 15. Jak Pani/Pan ocenia komunikację między władzami samorządowymi a mieszkańcami?	79
Wykres 16. Jak Pani/Pan ocenia swój poziom zadowolenia z bycia mieszkańcem gminy?	79
Wykres 17. Kto jest wg Pani/Pana bardziej zagrożony dyskryminacją ze względu na płeć?	81
Wykres 18. Czy spotkała się Pani/ spotkał się Pan z przypadkami dyskryminacji ze względu na płeć w gminie lub o nich słyszała/ słyszał?	81
Wykres 19. Jaka Pani/Pana zdaniem może być skala problemu nierówności płci w gminie?	82

UZASADNIENIE

Konieczność opracowania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych wynika wprost z art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jedn. Dz. U. z 2024r. poz. 1283 ze zm.).

Strategia pozwoli na racjonalizację lokalnej polityki społecznej. Dokument określa misję oraz wyznacza cele strategiczne i działania, których wdrożenie powinno w znaczny sposób przyczynić się do rozwiązywania wielu problemów społecznych i zminimalizować ich skutki. Strategia stanowi zatem podstawę do realizacji stosunkowo trwałych wzorów interwencji społecznych, które mają przyczynić się do poprawy warunków życia mieszkańców, w szczególności tych, którzy są zagrożeni marginalizacją i wykluczeniem społecznym, i doprowadzić do integracji społecznej.

Strategia stanowi materiał wyjściowy do opracowania szczegółowych programów i projektów pomocy społecznej. Skuteczność wyznaczonych w niej działań pomocowych będzie zależała zarówno od posiadanych i pozyskanych przez gminę środków finansowych, jak i szerokiej, aktywnej i skoordynowanej współpracy przedstawicieli administracji samorządowej i partnerów społecznych, w tym organizacji pozarządowych.